

Honduran Mískito: Bible for 1 John, 1 Thessalonians, 2 John, 2 Thessalonians, 3 John, Jude, Mark, Matthew, Philemon, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

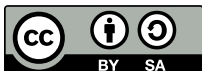
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹Jisas almuka nani sut nina bukka; Jisas Krai, Devid Luhpia, almuka Ebrahim. ²Ebrahim, aisak aisika, Aisak, Jacob aisika, Jacob, Juda bara aimuhni nani sut aisika, ³Juda Tamar wal, Fares an Zara wal aisika nani, Fares, Esrom aisika, Esrom, Aram aisika. ⁴Aram, Aminadab aisika, Aminadab, Naasón aisika, Naasón, Salmón aisika. ⁵Salmón Rahab wal, Booz aisika nani, Booz Rut wal, Obed aisika nani, Obed, Isaí aisika, ⁶Isaí, Kin Devid aisika. Devid, Urias Maritkam wal, Salaman aisubi takan. ⁷Salaman, Roboam asika, Roboam, Abías aisika, Abías, Asá aisika, ⁸Asá, Josafat aisika, Josafat, Joram aisika, Joram, Uzias aisika. ⁹Uzias, Jotam aisika, Jotam, Acáz aisika, Acáz, Ezequías aisika. ¹⁰Ezequías, Manasés aisika, Manasés, Amón aisika, Amón, Josías aisika. ¹¹Babilon nani, aitasbayara Juda uplika nani ra brih wan piuwara, Josías, Jeconías aimuhni nani sut aisika. ¹²Babilon nani mita Judá ra aitasbayara brih wan luan taim kara, Jeconías, Salatiel aisika, Salatiel, Zorobabel almuka. ¹³Zorobabel, Abiu aisika, Abiu, Eliaquim aisika, Eliaquim, Azor aisika. ¹⁴Azor, Sadoc aisika, Sadoc, Aquim aisika, Aquim, Eliud aisika. ¹⁵Eliud, Eleazar aisika, Eleazar, Matán aisika, Matán, Jacob aisika. ¹⁶Jacob, Maria maritka, José aisika, witin nani bak Jisas aisubi takata, an nina ba naku makata, "Krâis". ¹⁷Ebrahim wina Devid katba taim ba luan sa, 14, Devid taimka wina, Babilon nani balki Juda nanira aitasbaiara brihwan piuwa katba, taim ba luansa 14, Babilon nani mihtara kahuan wina, Jisas taimka katba, taimba luansa 14. ¹⁸Jisas aisubanka ba naku natkara takata. yaptika Maria ba, ai pramiska waitna kum brikan, marit takaia dukiara, nina makikan "José". wal, marit lakara kau asla takraskan taimkara, witinba Spirit Hulikira saitka bak ki kuihra takan kata. ¹⁹pramaskaba waitnaba, waitna kum lakat an suhnu pali kata, upla mawanra aipramiska mairin ra mawan swira paskras kata. witinba yukuanra aipramiska brikataba Maria wal, krikaia takata. ²⁰Bahnan sut ba daukaia dukiara lukanka brikan piuwara, Dawan Insal kum witinra yaprisauhkan baki param taki naku wisata: "José, Devid luhpia, Maria ra marit kam baku briaia sibrinka bripara, kan witin insaitkara ba Spirit Hulikira wina yansa. ²¹Witin luhpia aisubi takbia, man mita nina maki naku wima "Jisas". Kan Witin mita ai uplika ailal ra aisaurka nani ba wina suaki sakan laka yaban kabia. ²²Naha sut na takaia kan, kan prapit nani taim yari aisi aula kan Dawan dukiara, an naku aisikan: ²³KAIKS, WAITNA KAKAIRA APIA MAIRKA KUM WINA TUKTA KUM AUSUBI TAKBIA, NINA BA NAKU MAKAN KABIA, "IMANUIL", NINA TANKA BA LIKA, "DAWAN BA YAWAN NANI WAL SA"²⁴José Yaprisauhkan ba wina buan, bara Dawan insalka mita wisata, pitka bakat daukan, witin Maria ra ai maritka baku brisata. ²⁵ai luhpia kau aisubi takras kan piuwara, witin aimaritka wal kau asla yapras kata. tuktaba aisubi takan, bara witin mita naku nina makata, "JISAS"

Chapter 2

¹Jisas ba, Herod taimkara, Belen, Judia tasbaiara aisubi takan, baha luan piuwara, Waitna sinskira nani, lalma tani wina Jesusalén ra dimiwan, bara naku aisikata: ²"¿Yudia nani kinka aisubi takataba ansarasâ? yan nani lalma tanira Slilma kumra sainka kaiki bauhri, ba mita mayunra daukaia dukiara bal bauhrisa." ³bara, turi ba kin Herod kiama kat wasata, baha walan taim, Witin, bara Jerusalén aiska sut ba turban kumra dimiwan. ⁴Prís nani, aiulbra nani tawan bilara kanba, Kin Herod mita asla muni, makabi wali naku wisata: "¿Misaia ba ansara aisubi takaisa?" ⁵witin nani mita naku wisata: "Betlehen, Yudia nani tasbaiara, kan baha dukiara prapit naku ulbankata: ⁶"BETLEHEM, YUDIA NANI TASBAIA WINA KIAMKA SILPI KUMSMA, KUNA MAN WINA TAKBIA TA BRABRIRA TARA KUM, ISRAEL TAWANKA AISKA BRIH IMPAKAIA DUKIARA. Bara Kin Herod sap natkara winan waitna sinskira nanira, makabi walaia, nahki natkara slilma ba takata ba dukiara. ⁸Witin mita naku smalki blikan Betlehem tasbaiara: "Was bara pliks watstaki kira ni baha tuktikara, bara aiwis, nu takaia want sna, yan sin waisna mayunra yabaia dukiara." ⁹Witin nani Kin smalkanka nani sut walan, minitkara witin nani ai yabalkara impakan, baku slilma lalma tanira kaikata ba, witin nani impaki kan kaina ba kat kata, baku slilma ba, tukta ausubi takan pura kat kata. ¹⁰witin nani slilma ra kaikan taim, lilia tara brih bahwi kata. ¹¹witin nani tukta aisubi takan watlara wan, baku kaikan tukta silpira, aiyaptika Meri sin bara kata. witin nani ailal makupi mayunra yabi kata; Ai ritska nani watla butukbi, gol prisanka nani manas saki baha tukta lamara ikikata, isink nani kia auhni sin. ¹²Witin nanira Dawan mita yaprisauhkan bakki maisipaki naku wisata, Herod ra kli tawi wapara; witin nani ba mita yabal wala baki impaki wasata aipliskara. ¹³Witin nani maka impakan luanra, yaprisauhkan bakki Dawan insalka kum Jose wal prawan, bara naku wisata: bus tuktaba bris an yaptika sin, takiwas hiship tasbayara. takaski bara bas yan mita maiwimna bakat, kan, Kin Herod ba plikaia tuktabara ikaia dukiara. ¹⁴baha tamika José, yapan wina buan, bara tukta ba alkan an yaptika sin, maka impakan Hiship mahta. witin hiship tasbayara bara kan. ¹⁵Herod pruan taimka kat witin bara kan. baha sut ba aimakaia kan Dawan ai prapitka nani bak aisan kan ba baku. "HISHIP TASBAIA WINA LUHPIRA WINRI"¹⁶Baku natkara Kin Herod nu takan, waitna sinskira nani ba witinra ai lawaska kikan baku daukan, lawanka tara brikan baha waitnika nani mapara. witin mita blikan Betlehem tasbayara an pliska sut saikara tuktan nani alsut iki tikaia, mani wal wina ai maya saikara, waitna sinskira nani tukta aisubi takan wisata taimka ba wina ai kainara. ¹⁷Bara baku aimakan Dawan bila, prapit Jirimaia aisata pitka bakat. ¹⁸RAMÂ TASBAIA WINA BILA BAIKRA KUM WALAN, INANKA TARA AN SARKA TARA KUM, RAQUEL INIKAN AILUHPIA NANI DUKIARA, UPLA KUM WINTINRA AISARKARA HELP MUNBIA WAN APIA WIKAN, KAN UPLIKA NANI SUT BA TASBARA KAU IWI APIA KAN BA MITA"¹⁹Herod pruan taimkara, hiship tasbayara yaprisauhkan bak Dawan Insalka kum Jose wal prawan, bara naku wisata: ²⁰bus tuktaba bris, yaptika sin, was israel tawankara, baha uplika kani tukta mapara ikaia dukiara pliki banwi kata, alsut pruan atia sa. ²¹José buan bara tuktaba alkata, yaptika sin, bara mahka tawi impaki Israél tawankara dimiwan. ²²Kuna walan Yudia tasbaiara, Arquelao Kin aimakisa, ai aisa Herod witliskara, baha ra lukan taim, plis bilara dimi waia ba sibrin kum brikata. baha luanra yaprisauhkan bak Dawan Jose ra aisi wisata, Galili tanira was. ²³bara baku Nazaret tawankara wih takaski iwan. baha sut aimakaia kan, kan prapit nani ba aisan kan, witinra win kabia Nazaret uplika.

Chapter 3

¹Baha piura Jan tatahbra bila yamni ba smalki balan Yu nani tasbaia, tasba lawan upla hiwras tasbaia saitka bak, bara naku aisi kata. ²"kupiam ulaks, kan heven kinka laka ba pat lamasa. ³Kan witin dukiara sika prapit Aisaya, naku aisikata: "BILA BAIKRA KUM KISBI AISISA, RIDI DAUKS DAWAN YABALKABA, YABALKA NANI BA TARA DAUKS.⁴Jan kualka dimikan ba lika, camiyu taia putni ba wal paskan kan, maisa wilkaika ba lika kuiru kan. Witin pataba lika nasma laya bara sin langostin kata. ⁵Jerusalem uplika, Yu nani alsut, yardan awala uplika nani sut witinra balkan. ⁶witin nani aisaurka witniska aisuya bara, Jan mita, yardan awalara tahbi dauki kata.⁷Kuna witin kaikan, farisi bara sadusi nani manis witinra wankan aitaibi takaia dukiara, kuna witin naku smalki wi kata: "man nani piuta puisinkira nani uplika, ¿ya mita man nanira mai win yukuama lawanka tara aula ba wina? ⁸Kupia ulakaia ma yamni sauhs. ⁹Man nani sinskamra naku aisi bauhpara, yan nani aisiki Ebrahim bri bahwisna; kuna yan mita lika maiwisna, Dawan karnika brisa, naha walpaia wina abram luhpia nani bukaia.¹⁰Hahza ba pat ridi mankansa dus playara wakhira dakbaia dukuara. bara bamna, ansa dusa ma yamni yabras ba, dakban kabia an pauta ra lulkan kabia. ¹¹aukupia laki nani bara yan mita lika li wal tahbi daukisna. kuna yan ninira wala kum aula ba lika, yan wina kau karnika tara briba witin, yan karnika apusna mina manka ba laki yabaia. witin mita tahbi maidaukbia Spirit Hulikira pata aswi baki. ¹²Witin kanbi sakaika ba aimihtara brisa, rait pali muhta ba wina klin munaia ma yamni ba, bara baku wahbi saki yukukaika pliskara swiyaia. kuna witin mita anki tikan kabia taia nani baha pauta aswi dasras pali bara.¹³Baku Jisas balan Galili tasbaia wina Jardan awala ra Jan bakki aihtabi takaia dukiara. ¹⁴kuna Jan ba naku aisi alki takaskaia traiki kan. "yan nitka brisna aihtabi takaia man bakki, ¿kuna man yanra aulma?" ¹⁵Jisas mita naku wisata: swis daukbia, kan yamni sa, yan nani daukamna smalkanka yamni sut ba. "bara baku Jan alki takaskras yan aihtabi takata.¹⁶Aihtabi takan luanra, Jisas minitkara li wina takiwasata, baku heven ba sin kuawata. Witin kaikan Dawan Spititkara bal iwan butku natkara, witin pura kat bal iwan. ¹⁷Baku bila baikra kum aisata heven wina: Naha na yan luhpi laituankira sa. yan witin wal uba brinki sa.

Chapter 4

¹Baha luanra Spirit Hulikira mita Jisasra brihwan tasba lawan upla iwras tasbaiara, baku natkara dibil mita traika kaikbia dukiara. ²Baku plun piras kirani aipura sunikan tama an kakna, yua 40, baha luanra plun daukan. ³traika kaikra mita bal naku wisata: "man ba Dawan Gad luhpiasma kaka, wis nahnan walpaiara brit takbia". ⁴Kuna Jisas pana mita naku wisata: "Ulbankara naku wisa, UPLA BA BRIT WINA MAN RAYA KAIA APIA SA, SA KUNA BILA YAMNI DAWAN WINA BALBA SUT BA WINA". ⁵Baha launra Sitan mita brihwan hulli tasbaiara, baku natkara brih uliwan tempel banta kau purara, ⁶bara naku wisata: "manba Dawan Gad luhpiasma kaka, minam kanbras kirani pasak ki mayara alaus, kan ulban kara wisa: WITIN MITA AI INSALKA NANIRA BLIKBIA MAINKAM KAUKBIA DUKIARA; BARA WITIN NANI MITA MIHTAMRA ALKI MAIBUKBIA, BAHKI KRA MINAM BA WALPA LAL RA PRUKMARA SIA". ⁷Jisas mita tawi kli naku wisata: "Ulbankara kli naku wisa: MAN DAWANKAN GAD RA TRAIKA KAIKPARA". ⁸Bara kli, sitan mita brihwan plis purara kumra, baku natkara madikan tasba aiska kinka an brin laka nani sutba. ⁹bara naku wisata: "maiwan ra lulam krika lamla makupi ai mayunma kaka, nahnan dukia sut na maikamna". ¹⁰Bara Jisas mita naku wisata: "iNa wina takwas, Sitan! Kan aulban kara naku wisa: "DAWAN KAMRA BAMAN MAYUNRA YABAIASMA, AN WITIN WAKKA BAMAN DAUKAIASMA". ¹¹Baku sitan ba witinra swisata, baha luanra insal nani witinra balki help mini kata. ¹²Baku Jisas walan Jan tatahbra ba silak ra mankan, witin Galili tasbaiara impakata. ¹³Nazaret tasbaia wina taki Capernaúm tasbaiara win takaskan, Galili kabuka lama saitkara, Zabulon bara Neftali nani iwi tasbaiara. ¹⁴Nahnan sut na takaia kan, baku lika prapit Aisaia aisataba sut ba pitka bakat takbia dukiara. ¹⁵"iZABULON TASBAIA AN NEFTALI TASBAIA, YABAL KABU SAITKARA IMPAKI, YARDAN AWALA KAU KAINARA, GALILI GENTIL NANI PLISKA! ¹⁶TAMA TARA KUTBI LAKAN PLISKA, INNY TARA KUM KAIKAN, BAHANANI BA PLISKA SAITKARA IWI NANI BA PRURA DISTIKARA IWISA, KUNA BAHANANI PURARA, INNY TARA KUM BALAN". Baha taimka wina Jisas mahka ta krika bila yam ni ba smalkaia, bara naku smalki kata: "Kupiam ulaks, kan heven kinka laka ba wan lamarasa." ¹⁸Baku natkara Jisas wapikan Galili kabuka lamara saitkara, waitna wal barakan ai muhni wal, Saiman nina tankaba Pita, bara ai muhni Andrés, ilis kum yakabi kan kabu ra, kan witin nani ba inska aialkra nani kan. ¹⁹Jisas mita naku win: "bal nini blik, yan mita waitna mamiskra nani maidaukaina". ²⁰Baha minitkara witin nani ilis kataba swisisi nina blikata. ²¹Baku Jisas taki auya kan taimkara kaikan waitna wal barakan aimuhni wal, Jacobo, Zebedeo luhpia, bara ai muhni Jan wal. witin nani duri bilara kan ai aisa aikuki, Zebedeo; ilis kalwan sipikan. Jisas mita winan, ²²Baha minitkara aiaisa an duri kata swisisi, nina blikan. ²³Jisas wan Galili tasbaia aiskara, bila yamni Dawan kinka laka smalki kan Sinaguk nanira sut ra, sikniskira sat sat nanira raki an latuan nani brikan upllika aiskara. ²⁴Bara Jisas witniska yamni ba plapi tawan Siria tasbaia aiskara, bara upla naniba brihwi kan Jisasra upla sikniskira nani bara latuan sat sat brikan nani, bara spirit taski nani alba brikan nani, an bla aialkra nani sin, ba wina upla dusa lawan nani sin, baha nani sut ra Dawan raki pri sakikan. ²⁵Galili tasbaia wina upla kuara tara nani aiska ba Jisas nina blikan, Decapolis wina, Jeruslem wina, Judea wina, an Jordan awala baila wala wina sin.

Chapter 5

¹Baku Jisas upla kuara tara ba kaikan taim, tasba prumni purara uli iwata, disaipilka nani witinra balan. ²Bara witin nanira aibila tara saki naku smalki kata; ³"Yamni palisa baha nani spirit ra umpira naniba, kan witin nani dukia sa heven kinka laka ba. ⁴Yamni palisa baha nani ini ai nakra laya saki naniba, kan witin nanira maisa nihkan kabia. ⁵Yamni palisa baha nani tim lakara iwi naniba, kan witinn nani ba pramas tasbaia yamni ba brin kabia. ⁶yamni palisa baha nani plu pin dauki baku an diran dauki baku diara sut pain dauki nani ba, witin nani ba, brin ka sut ba yan kabia. ⁷Yamni palisa baha nani ai uplika walara umpira kaiki nani ba, kan witin nanira sin umpira kaikan kabia. ⁸Yamni palisa baha nani kupia ra taski laka apu naniba, kan witin nani lika Dawan Gad ra kaikan kabia. ⁹Yamni palisa baha nani pri laka bri ba, kan witin nanira win kabia Dawan Gad luhpia. ¹⁰Yamni palisa baha nani ra diara yamni pain daukan dukiara nina bliki rau sauhki nani ba, kan witin nani dukiasa heven kinka laka ba. ¹¹Yamni palisa man nani upla mita ninam bliki turi taski nani mai wibia, an Yan dukira kunin nani paski witnis pain apia sauka nani manas maiwibia. ¹²Mayunra yas an uba taim liliam bris, kan mamna tara ridi daukan ba hevenra uba tara sa. kan baku sika kau man nani apu taim kara, prapit ki nani nani nina bli kanna. ¹³Man nani lika tasba sal kasma; ¿sal damni kaba tiwan taim nahki muni ai auhkaba kli sakbiasa? pain apia palisa, upla mita sin pain kairas, taibi purak luisa. ¹⁴man nani lika tasba innika kumsma. tawan pawan kun il purara ba sip yukukbia apia. ¹⁵An upla kum lamp inni kum anki diara muntara iki swiras, sa kuna ikaika plis ka kumra iki swisa, baku lika utla bila aiska ba inni kaba bribia dukiara. ¹⁶Baku natkara man inni kamba yas upla manis nakrara kaikbia, mas warkan daukanka sut, bara baku wan aisa Dawan Gad hevenra bara ba mayunra bribia dukiara. ¹⁷Yan ba Dawan laka krika tikaia, apia kaka papit nani sauhki tikaia balri lukpara; yan balri ba lika Gad laka nani sut ba alki daukaia balrisa. ¹⁸Yan baku rait pali maiuwisni, tasba bara heven wal ba lubia, natka kum sin apu sa, ulbanka yamni ba wina, laka silpi kun an marka kum sin lubia apia. diara nani sut ulbanba aimakaiasa. ¹⁹Baku kli maiuwisni, ansa uplika naha laka silpi kum krikbia apia ulbanka ba wina diara wala smalki daukbia wisa kaka. Heven kinka lakara silpi winan kabia. Kuna ansa uplika, laka silpi ba alki dauki bara baku smalbka kaka, heven kinka lakara tara winan kabia. ²⁰Kuna yan mita lika naku wisna, witin nani ba farisi bara aiulbra nani lakara rait pali kniwbka kaka, patkas pali kabia, kan witin nani ba, natka kun sin apusa heven kinka lakara dimi waia. ²¹Man nani walram, taim nani luan piuwara smlki kan: "UPLIKA KAMRA IKPARA", ansa uplika ai tahkia ra ikbia kaka, la ba mita kulkan kaiasa. ²²Kuna Yan mita lika naku wisni an sa uplika aimuhni mapara lawan kun brisa kaka, witin ba pat kumrasa, kan la ba mita kulkan kaiasa; bara ansa uplika mita ai uplika walara wibia: ¡man lika upla kun help kumi sin apusma! baha uplika kaba pat kumrasa, kan la ba mita kulkan kaiasa; bara kli wala mita wibia: "¡man lal saura!", baha uplika kaba patra sa, kan il pauta ra auiaba mita. ²³Baku man altal ra prisant kam brih aula minit ka bara, dahra waluba, muihkam kum bara man mampara pat kum brisa kaka, ²⁴prisant kamba swis altar mawan bara, bara was. wal lanwi taki patin taks muihkam wal, baku natkara bal prisant kamba yas. ²⁵man kau layar nani mawan wih lamka daukras bara, yabalra impkisma minitka bara uplikan wal pat bris maba wal tanka pliki lanhwi taks, baha apia kaka, wailam mita layar mihtara mai mankbka, layar mita lamka dauki suldadu nani mihtara mai mankbka bara silak ra maimankbia. ²⁶Baku rait pali maiuwisni, manna las bakat aibaprasma kaka silak watla wina kli maisakbia apia. ²⁷Man nani walram smalkanka nanira naku aisisa: "MARITKAM LAKA KRIKPARA". ²⁸Kuna yan mita lika naku wisni, ansa uplika mairin kumra brinka saura wal kaibia kaka, ai kupiara pat ai maritka laka krikansa. ²⁹Namkra aihkika ba traika kaikra kumsa kaka, daiki lama wina laiuhra luls; kau painsa man mampara winan piskumba aisawi tiwbka, kau saurasa winan tara aiskaba il pautara alki lulkbia kaka. ³⁰Baku mihtam aihkika ba traika kaikra kumsa kaka, dakbi lama wina laiuhra luls; kau painsa man mampara winam piskumba aisawi tiwbka, kau saurasa winan tara aiskaba il pautara alki lulkbia kaka. ³¹Kli wala aisisa: "ANSA UPLIKA AI MARITKA WAL LANWI TAKAIA WANTSA KAKA, DIBUS WAHKA TAYA YABAIASA. ³²Kuna yan mita lika wisni, mairin ba ruk laka apu kan ban wal aimaritka laka ba wina wal lanwi takisa kaka, baha mairinka bara ai maritka laka krakrika kulkisa; ansa waitnika baha mairinka wal marit takbia kaka marit laka krikisa. ³³Kli man nani walram smalkanka nani taim nani luan piuwa ra: "KUNIN PRAMAS TAKPARA, PRAMIS KAMBA PITKA BAKAT ALKI DAUKS DAWAN KAMRA". ³⁴Kuna yan mita lika naku maiuwisni, diara kun sin dukiara nina maki pramis takpara, Heven nina maki sin, kan Dawan Gad kinka iwaika lakasa" ³⁵tasba dukiara sin, kan Witin ai mina sakbaikasa; Jerusalem dukiara sin, kan KIN TARA TAWANKA BA MITA. ³⁶Lamla dukiara sin pramis takpara, kan karnika apusma tamwa mina kum siksa an pihni daukaia. ³⁷kuna man aisas, "Au, au kamba au kabia, Apia, apia kamba apia kabia". Baha wina diara wala aisuyaba, saurka wina kabia. ³⁸Aisanka wala ra sin naku wisa: "NAKRA TA AN NAKRA TA, BARA SIN PANA NAPA PANA NAPA". ³⁹Kuna yan mita lika wisni, upla saura kum mapara bupara, baku kaia watliskara, kau painsa, ansa uplika kum mita mamwan aihkikara mai wipbia kaka, yas sait wala ba sin baku wipbia. ⁴⁰Upla kum mita layar

nani mawanra mai brihwaia dukiara pramka kum mai dakbia kaka, pura manka kualkaba sin swis brihwabia.

⁴¹Ansa uplika mita kahrna maimuni yabal yari mai brihwaia wisa kaka, wal wapi was, kau pura luki kirani.

⁴²Ansa uplika diara kum mai makabi sa kaka, sut ba yas, uplikam kum manra diara lin mai takaia want sa kaka ninam laki yapara.⁴³Smalkanka wala nanira naku smalki ba walramsa ki: "UPLIKAM LAMARA IWIBA LATUAN KAIKS, BAKU SIN MISBARA KAIKS WAIHLAMRA".⁴⁴Kuna yan mita lika naku maiwisni, waihlamra latuan kaiks, bara sin puran sun baha nani ninam bliki naniba dukiara,⁴⁵bara baku lika Aisa Gad heven purara luhpia kama. Kan witin sika lapta ba sakisa upla pain an saura nani sut purara, baku sin li ba yan ahwisa upla pain an saura nani sut purara.⁴⁶Ansa iplika manra lamtuanba, bana nanira baman latuansma kaka, ¿man nani día mamna brima ki? ¿damra walisma ki publikan nani biuti mana brabrira nani ba sin baku dauki ba? ⁴⁷Muihkan nanira baman mihtam yabisma kaka, ¿día mata baha nanira kulkanka yabisa, bara wala nanira lika apia? ¿Gentil nani sin baku daukiba damra walisma ki? ⁴⁸Baku yan mita maiwisni, man Aisikan wapni baku man sin wapni bas.

Chapter 6

¹²Aman damra wals, upla maikaikbia dukiara mihtam warka pain nani daukpara, baha apia kaka aisam hevenraba mamna maikbia apia. Uplikam walara brisma ba wina yabisma kaka, baha nani uplika aimawan wal bri nani, yabal tanira an sinagug bilara dauki baku, man silp dukiamra trumpit puhpara.³⁴Uplikam walara brisma ba wina yabisma kaka, ban swirka mihtam smih kamba nu takbiara mihtam aihkika daukiba, baku sa kaka, mihtam warka daukanka tankaba yukuanra kaiasa. Bara baku lika Aisam daiara tihmu yukuanra sut kaikiba, witin mita mamna maikan kabia.⁵Bara kli puram sunma taim, baha nani aimawan wal bri nani baku kapara, kan witin nani lika laik palisa sinagug bilara an yabal aunra ai minara bui aipura sunaia, baku natkara upla nani ba witinra kaikbia dukiara. yan aihni maiwisni, witin nani ba pat aimana brin sa. ⁶Kuna man lika, puran sunma taim, rumbilka bilara dimi durkam praks. Bara baku natkara Aisam yukuanra baraba witinra puram suns. baku lika Aisam diara yukuanra kaiki ba witin mita manra mamna maikan kabia. ⁷Bara kli puram sunma taim, turi nani ban tanis kli kli aisikapara, kan gentil nani lika baku daukisa, kan witin nani lika turi uba aisiba wal Dawan ba walbia lukisa.⁸Kli maiwisni, baha nani baku kapara, kan Aisam ba diara nani kau makabrasma bara sut nusa nitkam nani sut ba. ⁹Kuna man nani lika naku puram suns: "Yan aisiki heven rasmaba, ninam ba hullisa. Kinkam laka brihbal, ¹⁰hevenra daukram baku tasbara sin kupiam laka dauks¹¹Yu bani brit kaba naiwa aik. ¹²yan nani tras ki ba ban patin aimuns, baku yan nani upliki walara traska patin munisna ba baku. ¹³An ban wan swirka traika kaikra ra kahuam nara, sa kuna saurkaba wina lahnki wan saks.¹⁴Kuna man mita uplikam walara saurka swih tikisma kaka, Aisam mita sim sat patin mai munan kabia. ¹⁵Kuna man mita uplikam walara saurka swih tikrasma kaka, Aisam mita simsat saurkan swih tikbia apia.¹⁶Bara kli, man plun piraskirani puran sunma taim, baha nani aimawan wal bri nani ba baku, mamwanba yarka sari bribiara, kan witin nani lika baku daukisa, aimawan ba upla mawanra sari brih taukisa, baku upla ba kaiki wibia, baha lika plun piras aipura sunisa. bara yan aihni maiwisni, witin nani lika nakat pat ai mana brinsa. ¹⁷Kuna man lika, plun piras puram sunma taim, lamla saikaba batana wal aus bara sin mamwan ba li wal sikbi saks. ¹⁸Baku lika upla mawanra man plun piras puram sunismaba nu takbia apia, bara Aisam baman yukuanra nani sut kakaira ba mita mamna maikan kabia.¹⁹Rich nani man dukiamra tasbara yukuki swipara, baha ra lika itikmu bara yula wala nani sauhki nani sa, bara kli sin, ai implikra nani sin baiki saki implikiba. ²⁰Kau painsa, man dukiamra hevenra rich nani auhbi banhkaia, kan bara lika itikmu bara yula saura kun apu sauhki tikaia, baha ra lika ai implikra kun krika saki impliki brih waia sin apu. ²¹kan ansara richkam bara ba, bahara sin kupiam barasa.²²Wan wina aiska ihnika ba lika wan nakra sa. baku sa kaka, namkra ba painsa kaka, winan aiskaba inni ba man sa. ²³Kuna namkra ba saura sa kaka, winan aiska ba tihmu tara mita kutbi lakansa. baku sa kaka, inni kum manra ba na minit tihmu sa kaka, ¿nahki pitka tihmu ka ba tarasa? ²⁴Upla kun sin dawanka wal albaia takras, kan sipsa kum ra aiwaila sakaia bara walara latuan kaikaia, apia kaka, sipsa kun bara kupia laka daukaia, bara wala bara lika misbara kaikaia. Baku lika man sip Dawan albaia taki bara kli minit kara tasba rich ka nani albaia takaia.²⁵Baku yan maiwisni, uba ramyaka dukiara liki kapara, dia piaima apia dia diaiama winarra yabaia dukiara, apia kaka dia dimaima. ²⁶¿kan, nahki pitka kau tarasa wan rayaka ba plun wal prakan taimba, bara kli wan wina kau tarasa kualal wal prakan taimba? Kiks piawira nani hevenra ba. Witin nani mankras, bara sin dakras, plun wahbi watla ra asla daukras, kuna man aisikam mita pata sut ba yabisa. ¿baha nani sut purkikara man nani kau mana taras ma ba nusma ki?²⁷¿Man nani tilara ansa uplika kum barasa uba ai kupia luki mita ai rayakara awar kum prais yabisa? ²⁸¿man nani dia mata kualkam dimaia dukiara uba lukisma? aman laki kaiks twi tanira tanni nani nahki pawiba. witin nani wark takras, ai kualka sin sipras. ²⁹Bara baku mai wisni, Salaman kat sin ai prana tara brikan tilara, witin nani kum kualka dimi baku dimras kan.³⁰Dawan mita naiwa tanni nanira kualka pain dinkisa, kli yauhka ankaika tilara lulkisa, ¿nahki Witin mita manan ra kualkam maikras kabia, kasak ka lukan ka maiara nani? ³¹Baku sa kaka uba kupiam luki naku aisapara: "¿yawan na dia pibia ki?" an "¿yawan na dia dibia ki?" apia kaka "¿yawan na dia kualka dimbia ki?³²Kan naha nani sut dukia na, gentil nani plikisa; kuna man Aisikam pranakira ba sut nusa man nitkam nani sut ba. Bamna Dawan kinka laka ba, bara sin witin suhnu kaba pas pliks, bara baku lika naha dukia nani sut na manra maikan kabia. ³³Baku maiwisni, nitkam nani ba dukiara uba kupiam luki kapara. ³⁴yua bani ba ai patka selp brisa.

Chapter 7

¹Uplikam laka daukpara, baku lika man lamka sin daukras kabia. ²kan nahki pitka laka dukismabara, baku simsat lainka pitka bakat lamka daukan kabia. ³¿Bara man lika dia mata muihkam nakrara dus yuia silpi bara ba kaikisma, kuna man namkrara dus tara bara ba lika laki kaikas? ⁴¿nahki man mita lika wima: "ai swis yan sakamna namkra bilara dus yuia bara ba" kuna man lika namkrara laki kaikras dus tara bara ba? ⁵¿mawan wal kira nani! pas taura namkrara dus tara bara ba saks, baku lika sip kama kaikaia muihkam nakrara dus yuia silpi bara ba. ⁶Diara suhnu nani ba yul nanira yapara, an kuirku nani mawanra mana bri walpaia nani lulki swipara, kan sipsa ai mina wal taibi kriki tikaia. ⁷Makas bara maikbia; pliks bara sakram kabia; kuns bara sin butukban kabia. ⁸Kan ansa uplika makabi ba, brisa, ansa uplika plikiba, sakisa, ansa uplika kunbiba, butukbi sa. ⁹¿ansa uplika manan tilamba wina, luhpiam mita bret pis kumi mai makabia taim, walpa saki yama? ¹⁰¿apia inska kum mai makabia taim, piuta kum saki yama? ¹¹Baku bamna, man ani lika upla saura kuna luhpiam nani ra diara pain nani prisant yabaia lan, ¿ nahki kau sipsaki Aisikan hevenraba diara pain nani makama taim maikaia? ¹²Baku bamna, nahki pitka upla wala manra maimunbia wantsma baku, uplikam walara man nani sin baku dauks, kan baha ba lika prapit nani la ulbankaba sa. ¹³Dimi was dur tara bakki, kan dur ba tara pali sa, an yabalkaba sin, yabalkaba tara, baja bakki manis impakisa tihuaia dukiara, an ailal pali baha bakki wapisa. ¹⁴kuna dur kaba silpi sa, an yabalkaba sin, baha lika raya ban kaia ra wan brihwi sa, kuna upla manis sip sakras munisa. ¹⁵Man nani prapit kuninkira nani wina mainkam kaiks, witin nani lika ship kualka dimisa, kuna raitka paliba lika yul wail kraskira nani atia sa. ¹⁶¿aima saura ba sakbia bara kakaira takan kabia. ¿kiaia dusa wina wain ma dakbi sa ki, apia kaka, sipsa ki tanni kiakira dusa wina dusma damni nani dakbaia? ¹⁷sim baku, dusma pain kumba aima pain nani ba sakisa, baku, dusma saura kumba sin aima saura nani ba sakisa. ¹⁸Dusma pain kumba sip aima saura sakbia apia, baku dusma saura kumba sin sip aima pain sakbia apia. ¹⁹Dusma sutba aima yamni sakras sa kaka dakbi pauta lapta ra lulkan kaiasa. ²⁰Baku sa kaka, aima dia saki ba wal nu takan kaiasa. ²¹Sut yanra "Dawan, Dawan aiwi nani ba heven kinka lakara dimi wabia apia, sa kuna, ansa uplika aisiki hevenraba kupia laka duiki nani ba baman. ²²baha piuwara ailal paliba yanra aiwibia: "Señor, Señor, ¿man ninamra apia yan aisi katna kau kainara dia takaiba dukiara, an man ninamra apia sitan piritka nani saki katna, man ninamra apia yan nani sain tara dauki katna?" ²³Baku aisabia bara yan mita naku wimna: "¿man nani yan mai kakaira apiasna! ¡maiwan wina taki was saurka dadaukra nani!" ²⁴baku maiwisni, ansa uplika bili baikra ba wali sut ba alki daukiba, kulkan kabia, waitna sinskira kum walpa purara ai watla makan ba wal. ²⁵Li ba auan, lisamra balan, kual tara nani bal prukan watlara; kuna baha watlaba kauras kan, kan baha watlaba walpa purara makan kanba mita. ²⁶Kuna, ansa uplika bili baikra ba wali alki daukras ba, kulkan kabia, waitna sinskas kum ai watla auyara makan ba wal. ²⁷Li ba auan, lisamra balan, pasa tara nani ba krauan bara watla kataba kriki sauhki tikan; bara kauan ka an sauhkan ka tanka ba tara pali kata. ²⁸Jisas smalki luanra naku takata, upla ailal kuara tara ba Witin smalkanka ba wali taia iwata, ²⁹kan Witin smalkikan upla kun karnitara bri baku, ai ulbra nani baku lika apia.

Mark

Chapter 1

¹Naha sika Jisas, Dawan luhpi ka turka yamni tâ krikan ka ba. ²Prapit Aisiya ulban kara sin pat win sa, naku: "AMAN KAIS, YANG MAI BLIKUNA MANANI RA TURI YAMNI TWA TWIL KRA KUN, WITIN SIKA YABAL KAM RIDI DAUKAIBA. ³KARMA BIN KA KUM WINI BA: UPLA IURAS PLIS TARA. DAWAN YABAL KA BA RIDI BRIS, YABAL KA NANI BA WAPNI DAUKS". ⁴Jan ba balan, upla iuras plis kara, tahbi daukian smalki kan: Ai kupia lakbia, patin laka briaia kaka. ⁵Judia an Jerusalén upli ka nani ba al sut bal kan, Jan ra. Witin nani ba ra tahbi dauki kan Jordan awala ra yâ nani ai saurka dahra aisi kan ba. ⁶Jan praka dimi kan ba kiamil taia wal paskan kan, maisa wila ba bib taia kan, an witin pata ba tukbrin an unta tara nasmi ka kan. ⁷Jan ba naku smalki aisi kan: "Yang wina kum aula, witin ba yang puri ra kau karhna, yang witin mîna praika ba sin sip lanhkaia pitka apia sna. ⁸Yang manani ra li wal tahbi mai daukri, kuna Jisas lika Spirit Hulikira wal tahbi mai daukbia". ⁹Baha pya ra Jisas ba Nasaret wina Galili tasbaia ra balan, bara Jan bila witin ra Tahbi daukan Jordan awala ra. ¹⁰Jisas ba li wina takan taim, kaikan, kasbri ka ba kwawan takan an Spirit Hulikira ba, bal iwan witin ra, butku baku. ¹¹Bara bila baikra kum heben wina takan: "Man sika luhpi laitwan kira. Yang man wal aya pah sna". ¹²Bamna ba minit ka wina Spirit Hulikira ba tâ brin bara uplaiuras plis ka ra brih wan. ¹³Ba tâni ra Jisas ba pati des (yu 40) bâra kan, bara sitan ba

traika kaikan. Witin ba daiwan wail nani ai kuki kan an insal nani ba bal mayunra yabi kata.¹⁴ Ban wan taim, Jan ba silak watla ra brih wan, Jisas ba balan Galili ra an Dawan sturka yamni ba aisi kata,¹⁵ Naku: "Taim ba balan sa an Dawan king ka lâka ba ai mankaia baila sa. Kupiam laks an bila yamni bara kasak luks".¹⁶ Jisas ba Galili kabu ka un bak luî auya kan taim, Witin kaikan Saimon an Andru wal ra, Saimon muihni ka ba, ilis yakabi kata kabu bara, kan witin nani ba inska ayalkra kan.¹⁷ Jisas mita win: "Manani bâl an nini blik an yang upla ayalkra mai daukamna."¹⁸ Baha minit ka bakat ai ilis ka nani sut swisi si Jisas nina blikan.¹⁹ Jisas ba kau ai kaina ra wapi kan taim, laih mapara, Jisas kaikan Jems ra, Zibidi luhpia an ai muihni ka Jân ra sin, witin nani lika ai ilis sipi atia kan ai duar kara.²⁰ Bamna Jisas bilâ winan; bara witin nani ba ai dukia nani al sut swin, ai aisa ra sin swin duri bila kat, warkin man nani ai kuki, bara witin nani lika Jisas nina bli kan.²¹ Bara witin nani ba ai kuki Capernaum ra dii wan, sabat yua ra, Jisas kraist ba Sinagug ra dimi smalki kan.²² Upla nani ba aihka pali luki kan Smalkan ka ba wal, kan Jisas smalra ba upla kum karhni ka tara brih baku kan an aiulbra nani baku a pia.²³ Sinagug pali bakat waitna kum bâra kan spirit taski kum brikan, bara naku kisbi aisi kata:²⁴ "Yang nani dia daukamna ki man wal, Jisas Nazaret wina? Ai sauhki tikaia balram? Yang nusna ya sma ba. Man sika Dawan wina, suhnu kira kum sma!"²⁵ Jisas ba pint ka saura bara lawi dauki win: "Bilam praks an witin wina sin taki was!".²⁶ Bara spirit ka saura kata ba waitnika ra tasba kat aubi batanki an ai bila tara kisbi witin wina taki wan.²⁷ Upla al sut ba yamni luki kan, bara makabi wali kan ai walka nani kira: "Naha na dîa ki? Smalkanka raya kum karhnika wal! Jisas ba spirit taski nani bara sin adar yabi ba an spirit ka nani ba bila sin walisa".²⁸ Ba minit ka wina Jisas dahra ba Galili tasbaia ul ra tawan.²⁹ Sinagug wina taki wan taim, saiman an Andru watla ra wan, Jems (Yeicolo) an Jan aikuki.³⁰ Baha awar kaba ra Saiman muliapti ka ba siknis aitliki kan, rih wal, bara isti kira ni Jisas ra maisa pakan.³¹ Bamna Jisas ba bal, mihta wina alki bukan; rih ka kata laptiwan, bara maka bui Jisas, nani dukiara diara daukan.³² Baha tihmi ka, lapta dimwan taim wina, brih balan sknis kira nani an spirit saura diman nani sut.³³ Tawan ba ul dar kara ra asla takan.³⁴ Jisas ba, upla siknis kira ailal rakan an spirit saura diman nani ba sin kanban takwan, Jisas sans yabras kan spirit ka saura nani bara, turi aisaya; kan witin nani sin Jisas ra, kakaira kan.³⁵ Jisas ba, lalma kahbi kan taim bui upla iuras plis ka kum ra ai pura sunaya wan.³⁶ Saiman an wala nani aikuki kab ba, bui pliki kan.³⁷ Pliki sakan taim win: "Al sut mai pliki mauhisa".³⁸ Jisas bila naku win: "Kaisa plis wala lama nani ra, bara sin yang smalkamna. Kan yang, bâ dukiara balri".³⁹ Witin Galili tasbaya ul ra wan, Sinagug ka nani ra, smalki an spirit saura nani bara kangban takwi kan.⁴⁰ Lepar siknis ka bri waitnika kum bal, Jisas ra ai lula maura bik taki makaban: "Man sipsma kaka yang ra klin aimuns".⁴¹ Jisas ba, pâtkâ ba kaiki, latwan kaikan, bara ai mihta wal kangbi win: "Yang sipsna, klin taks".⁴² Lepar ka kata, minit ka kat takwan, bara waitni ka kata klin takan.⁴³ Jisas mita karhna smalki maka pali blikan wan.⁴⁴ An naku win: "Man damhra wali upla kumi ra sin wipara, kuna was, prîs ra, prîsant ka kum brih wal, dîa Moisés lâkara kulkan ba, man witnis kam baku witin nani ra".⁴⁵ Kuna witin kata, aut bara takman taim, upla sut ra aisan, uba aisan nara; Jisas ra pri swiras kan, imhpakaia plis nani ra. Baku kan nara, witin upla waras sait ka nani ra takaski kan, bara upla nani ba witin ra bal kan, plis ul wina.

Chapter 2

¹Witin kli tawi balan baia kapernaúm ra yua nani luan baia upla naniba nu takan witin bara kanba baha wuatlara. ²Baku bam na upla ailal pali asla takankan, upla uba mita plis apukan, duranta ba katsin hara Jisas naka aisi smalkikan. ³Bara waitna nani kumkum Witin ra balan waitna mina lawan kum ra waitna 4 haikuki twilki. ⁴Witin nani Jisas lamara waras munan kan upla uba ailal kan ba mita witin nani utla bahna ba snaya ra lakan anira Jisas buikan ba kat, bara witin nani ba ultika ba kraukan bara, dusa lawan waitnika krikrikaba bak ki alahban. ⁵Witin aikasaka ra kaikan, Jisas baku win waitnika dusa lawan bara "Luhpi man saurkam ba sut suihtikri sa". ⁶Sakuna ai ulbra nani kum kum bana kan witinani iwikan ai kupia kat luki kan. ⁷¿Nahki naha waitnikana baha natkara aisisa? ¿Witin Dawan mapara aisisa! ¿Ya sipsa upla saurka swih tikaya Dawan baman? ⁸Ba minitka kak Jisas bahnani Aispirit kara dia luki kanba ai in sait ka kupia mununtara ba nu taki Jisas naku win ¿Dia muni kupram muhtara baku luki banhwisma? ⁹¿Ani ba kau isi sa wiyaya na waitna ra saurkam nani ba patin munansa apia kaka man bus bara krikrikamba brih taki waps. ¹⁰Sakun man nani tankam brima upla luhpika waitna ba tasbara karnika brisa upla saurka patin munaya. Jisas waitna dusa lawanra naku win: ¹¹"Yang pali mita mai wisna manra: bas bara krikri kan brih mahka was wampla ra" ¹²Bara Witin buan minit ka kat aikrikrika brin, ba watla wina taki mahka wan upla sut mawan wina, ba mita upla nani sut ta iwan bara naku win Dawan ba tarasa: "kau yank nani baka dukia kaikras". ¹³Jisas kli taki lakun unra wan, upla aiska ba "Witinra" balan, bara Witin smal kikan. ¹⁴Jisas lui auya kan bara Witin kaikan Libait Aipius luhpia waitna ba iwikan lal mana brabrira ra dakbi pliskara, bara naku win Jisas bila "Ninini blikis" witin ba. Buan walan bara buan an nina blikan ¹⁵Jisas Libait watlara plun pikan, lal mana brabrira nani upla mistikira nani bara disaipilka kira asla aikuki kan uba upla ailal Witin nani nina blikai kai. ¹⁶Ayulbra nani ba Parisi atia kan, witin nani kaikan Jisas ba upla mistik kira bara tal mana brabrira aikuki asla plun pisa dukiara Jisas disaipil kara win: ¿Dia muni witin ba bahna sat uplika wal plun pisa? ¹⁷Jisas ba naha staka walan baia, Witin nanina win: upla kun wina pain karna ba doktor nitka apusasa, kuna upla siksiskiraba lika walka nika brisa. Yang upla kasakira winaya balras, sakuna upla mistik kira mahta. ¹⁸Juan disaipilka an Parisi nani aikuki kaiki plun piras pura sunra. Witin nani bal naku win: ¿Dia muni Jan disaipilka, baia Parisi disaipilka kaika plun piras pura sunra daukisa, sakuna man disaipilkam nani kaiki plun piras pura sunra daukras? ¹⁹Jisas mitha win: ¿sipsa ki marit taki ra uplika naniba plun wauhbia ki marit waitna ba kau witin nani aikuki? Kau marit waitna ba witin nani wal sa bara plun wauhbia apia. ²⁰Sakuna piua balbia marin waitna ba dak ban kabio witin nani wina laiura kabia witin nani, wina baha yua ra lika rait kaiki plun piras pura sunra ba daukbia. Waitna kumisin kuala piska raya. ²¹Kumra kuala piska almuk manki sipras baku natkara, sipbia kaka kalwi takwabia rayaba almuk ba wina bara kau untaika ba tara latan kabia. ²²Waitna kumisin wain laya raya ba laikias lai kaika almuk kum ra. Saku ban dauk bia kaka wain ba mita laikika watlika ba tartar baik bia bara wain laya ba patkas lus tiubia an man kaika watli ka ba sin, ba watlikara, wain laya raya ba watlika raya ra laiks. ²³Ris yuara Jisas insla kum bilahk luwiauikan bara disaipil nani ba plawar mâ ba whuabi banhwi kan ²⁴Parisi mita naku win Jisas ra: Kaiks ¿Dia muni naha sat dukia daukisa ris laka ba krikisa? ²⁵Jisas pana win: "¿Manani aisi kaikras karam David daukan ba nit plan dauki kan witin an aiuplika kira wal kan ba? ²⁶¿David ba Dawan watlara na lik diman abiatar ba príst nani wihtka kan ba pyua ra, bara brit hulikiraba wina pin, naha prit ulikirana lika príst nani baman piyaya sip kan kuna David witin bara witin wal taukikan naniba sin pin?" ²⁷Jisas mita win: "Ris yua ba upla nani lahma daukan, kuna upla nani ba ris yua lahma paskras. ²⁸Bamita upla luhpi ka wait naba ris yua dawanka sa.

Chapter 3

¹Jisas kli sinagug ra diman bara watna mihta lawan kum bara kan. ²Upla kum kum ai waki isaiki kan, ris yuara waitna siknis bara rakbia sapan dusa kuhbaia dukiara. ³Jisas mita waitna mihta lawan bara naku win: "buwi bah upla nani tita bus." ⁴Ba ninkara, Jisas bui upla nanira win: ¿Aitanisaki sabat yuara diara pain daukaia; suakbi sakaia apia ikaiasa? Bamna witin namba sap kan. ⁵Jisas ba lawi kira tawi kaikan, kuna saritakan upla kupia kahrnaba dukiara, waitna mihta lawan bara win, mihtam drabi buks. Witin draban bara Jisas mihta rakan. ⁶Parisi naniba minit kat taki wih Erodrán nani aikuki mapa bowan, nahki Jisasra ikaiaba. ⁷Lamna Jisas ai disaipilka nani aikuki kabura wan. Upla kuara tara ninara blikan Galaili Judia wina sim, ⁸Jerusalem, Idumea, an kan Jordan kahrnan wina Tiro, Sidón lama nani wina. Sin kuara tara uplika naniba walan Jisas dia dauki kanba, na mita balan. ⁹Jisas ai disaipilka nanira makaban duri kum ridi daukbia witin ailahma, upla kuara tara ai ninara aulaba witin ra kra taibiara. ¹⁰Witin upla ailalra rakan, kupia kriwan naniba witinra kiaubi alkaia dukiara. ¹¹Aima banira spirit saura bri kan uplika nanira Jisas ra kaiki witin mawanra kahwikan, kisbi aisikan: "Man ba Gad luhpiasma". ¹²Jisas adar kahrna yaban witinra klir mumbiara. ¹³Jisas ilkumra uliwan, bahra witin ya wahbaiaba wahbi sakan, baha nani witinra balan. ¹⁴Witin ia ba wahbi sakan (ninaba apastil makan) witin wal kaia ansmalkaia blikai kan, ¹⁵adar briaia kan waihlara kanbi sakaia. ¹⁶Witin nina mankan disaipil 12 saiman nina wala yaban ba pita; ¹⁷Jems, Zebede luhpia, Jan Jacob mbihipika, wina yaban Boanerge, naha sika Alwana luhpia. ¹⁸Andru, Pilip, Bartolo, Matio, Tamas, Jems Alfeo, Tadeo Saiman, Ziloteva. ¹⁹Judas Iskariotva, witin Jisas waihlara mihtara mankanba. ²⁰Ninkara Jisas utla kumra wih diman, bara upla ailal mina blikan, witin nani plun sin piaia sipapia kan. ²¹Jisas taika nani naha turka walan bara balan brih waia, upla nani asikan Jisas ba lalra pat brisa. ²²Ai ulbra naniba Jirusalem wina bal naku win: "Witin ba Bilsibu piritka diman" an "Spirit saura nani lalkaba mita yaban piritka sauraba kanbisa". ²³Jisas winan Witin ai saikara nayara laki, maprika bilara win: ¿Nahki natkara Sitán aitaikhara kanbi sakbiaki? ²⁴Kuntri kum baiwi takbia kaka, baha kuntrika kahrna kabia apia. ²⁵Upla kum silp baiwi takisa kaka, baha watlaba sip pain kabia apia, watla ba ban bapi bubia apia. ²⁶Bamna Sitán ba sin tar baiwan sa kaka silp aimapara slinwi tiwisa, witin sip apiasa bapi bowaia, baku sin piuwaba natara balanza. ²⁷Sip apiasa waitna kahrna kum watla kum ra implikara witin dukia nani kau mihta wilkras bara mihta wilkaia sa baku lika sipsa krikaia watlaba. ²⁸Rait pali maiwisna waitna luhpia nani sutba saura daukanba sipsa padin munaia, baku sin Dawan mapara aisan ba sin padin munbia; ²⁹Sakuna ya Spirit Holikira mapara bila saura aisabia kaka padin laka ba witin ra apu kabia. ³⁰Jisas naku aisin, witinka spirit saura brisa wisi baha nani mita aisin. ³¹Jisas yaptika, muihnika balan, lata kat takas kan. Bara paiwan balbia. ³²Dakni kum Jisas lamara iwan, bara naku win: "Mamikam, muihkam nani latara sa, witin nani imaiplikisa". ³³Jisas naku win: "¿Ya nanisa, mamiki muihkisa?". ³⁴Witin kaikan ailamara i wa kan naniba tawi kaiki win: "¿Yang yaptiki, muihki an laikra nanisa!". ³⁵Baku sin ya nani aisiki kupia laka dauki naniba, bahasa, muihki, laikra, mamikiba".

Chapter 4

¹Jisas aima wala ta krika, malkan kabu unra, upla kudara tara pali. Jisas lamara wan, sakuna duri tara kumra, aimaki iwan, upla nani ba, un tasbara râ kan. ²Jisas maprika bilara, diara manis smalkan ai smalkankara naku wini. ³"Aman wals, mamanka ba taki wân sauhmuk mankaya. ⁴Manki auya kan bara sauhmuk kum kum yabar nani ra kauhwan bara tnawira nani bal pin. ⁵Sauhmun wala nani. Tasba walpikira nani tilara kauhwani bara urwan ist pali kan tasba ba, tihû apia kan. ⁶Bara lapta ba aman taim, witin nani stawi luwan, kan wakia apu kan ba mita. ⁷Sauhmun wala nani ba, kiaya tilara kauhwan, kiaya nani ba pawî blaki ikan. Bara sauhmun nani pawî aima sakras kan. ⁸Sauhmun wala nani ba tasba painra kauhwan urhiwi pawî aima yaban, kumi wina 30 wala wina 60 walka aima 100 taim mankan ba wina". ⁹Jisas bila win: "Ya aikrama bri ba, walaiyu walbia". ¹⁰Jisas ba yâkan takaskan taim, bara disaipil 12 nani ba bui, nakabi walan maprika bila nani ba dukiara sapan. ¹¹Jisas bila naku win, man nani ra maikansa Dawan kinka laka tihura bâ. Tanka briaya sakuna aud uplika nani lika diara alsut ba maprika bila ra aisia, ¹²BA MITA, WITIN MANI AI NAKRA NI KAIKBA, SAKUNA KAIKI, SIN, KAIKRAS KABIA, WITIN NANI WALBIA, WALÎ SÎ, TANKA BRIRAS KABIA WITIN NANI AIKUPIA LAKBIA KAKA, DAWAN SAURKA SUIH TIKBIA". ¹³Jisas bila win: "¿Mân mani naha maprika bila tanka briras ma ki? ¿Nahki tanka bria maprika bila wala naniz? ¹⁴Sauhmun mamankra ba lika bila yamni smalki uplikabe. ¹⁵Sauhmun nani yabal unra kauhwan kata ba, tanka sa, upla Dawan bila walan ai kupiara brisa, kuna Sitan ba bal isti pali dakbisa, bila yamni brista ba. ¹⁶Sauhmun kum kum ba tasba walpikira saikana mankan, witin lani sturi yamni wali liliakira brin. ¹⁷Witin nani wakia apu kan aiwina kat, ba mita witin taim, prahni baman raya sa, ba wina, trabil tara nina blikuya taim Dawan bila tawan, witin isti pali kauhwisa. ¹⁸Naha nani sika, sauhmun kum kiaya tilara kauhwan. Witin walisâ Dawan bila. ¹⁹Sakuna tasba brinka saurka ba bui tasba nitska kuninkira nani bui tasba brinka wala sat sat mihta sturi yamni nanira blaki ban biarpâra daukisa. ²⁰Baku bamna naha sa, tasba yamnika mankan ba, witin nanira Dawan bila wali alki brih dauki ba aima sakisa, kum wina 30 taim, wala wina 60 yuhmpika wina, 100 taim sakisa". ²¹Jisas bila win: "¿Man nani ya sipsa upla kum ai watlâra, lamp kum brisal krikri muntana suisa? Man nani lamp ba brih aulma tain mankaikana mankisma. ²²Sakuna diaria kum sin yukwannâ apusa, klir takras kaia dukia, kau tihura nani ba sin ingnira takisa. ²³Ya ai kiamâ walaia briba, walbia". ²⁴Jisas bila win: "Aman wals dia walismaba, diaria sut man daukisma ba, Dawan pana mana maikbia, kau pura luki kira. ²⁵Sakuna ya briba, kau yabia ya apu ba, kau apu daukbia". ²⁶Jisas bila: "Dawan kinka laka ba lika waikna kum, ai sauhmun ka tasbara mankan baku sa. ²⁷Mamankra lika yapisa tihmiara an kaknara buisa, sakuna sauhmun ba lika urwi pawisa, mamankra lika aitanka briras, nahki pawî sapa. ²⁸Tasba ba silp sauhmun sakisa, pas taura wahya yabisa, nankara tangnika baiwisa mâ sakisa tñawa banira. ²⁹Baku mâ ba pawan taim, mahka is pana brih auya, kan dâkaia piuwa pat balan bamna". ³⁰Jisas bila win: "¿Dia wal sipsa prakara Dawan kinka laka ba, an nahki sipsa maprika bila ba klir munaya natka walara? ³¹Baha lika, sin mustard mâ baka, dusma nani sut tilara kau silpi ba tasbara manki nani ba wina. ³²Baha tanka sa, dus mâ nani manki ba wina kau silpi ba, sakuna dus nani wina kau tara pawisa sa, dus tak wina tnawa tara, sip kabia tnawira nani ba baha tnawara aiwatla makisa baha distikina". ³³Aima aila Jisas maprika bilara aisan witin smalkikan, baha nanira pitka bakat tanka bribia dukinra. ³⁴Jisas smalkikan, maprika bilana sakuna ai disaipilka nanira lika tnayara laki klir smalkikan. ³⁵Baha yuara yu tutni kan Jisas wisata: "Kaisa baila walara". ³⁶Baku bamna upla kwara tara ti la wina Jisas ba swisi duri ra aimaki kan bamna brih wan kan, bâra duri wala nani sin bara kan. ³⁷Sakuna pasa karna kum krawani pip tara banhwan, duri ba runhki kan. ³⁸Jisas ba, duri tâ bana yapikan tilar kum ailal manki, disaipil nani wih wini bukani wisata; "¿Smasmalkra dahmra walrasmaki yang nani prowaya pitka kat banhwisnana?" ³⁹Jisas yapan wina buwi, pasara lawidaukan wisata kabuna: "Kabu, takas, prih bas". Bana pasaba takaskan an lamni tara takan. ⁴⁰Jisas bila win: "¿Dia kan sibrisma? ¿Man nani naha awarka kat man kau kasak lukras? ⁴¹Disaipil nani ba sibrin tara iwan pana pana aisi naku win ya sa ki naha na: "¿pasa an cabu sin bila walisâ?"

Chapter 5

¹Bara wîtin nani balata lakun baila wala wina Gadarin nani uplika tasbayara. ²Sin minit ka kat Jîsas ai butka wina bal iwan taim, waitna kun spîrit saura brikanba raiti tila wina Jîsas lamara balan. ³Naja waitnikaba raiti tilara iwi takaski kata. Ûpla satka kumi mita sin alki takaskras kan, sîn wal sîn apia. ⁴Aima manas wilki brikata sîn wal. Wîtin kaba sîn nani sut ba datbikata an âyan nani sut ba kriki tiki kan. Upla kumi sin karnika apu kan witin ra alki takaskaya. ⁵Tama an kâkna raiti an unta biarara, kisbi bara selp ai tâyara walpa mâla wal klakikan. ⁶Wîtin Jîsas ra kaikantaim laij wina, plapata mawanra waya dukiara an ai lûla krikata Jîsas lamara balan taîm. ⁷Wîtinba kîsban kârna pali: “¿Dîa daukayasna yan manwal, Jîsas, Dawan Gaad lujpia? Bick maitakisna Dawan ninara, rau aisaukpara”. ⁸Kan Jîsas mita naku wi kata: “Tâki was naha waitnika wina tara wina, spirit saura”. ⁹Wîtin ba mâkabi walata: “¿Ninam dîa?” Wîtin mita una kaki naku wisata: “Yân niniba spirit saura daknika tara, kan yân nani uba ailal banjwis baba mita. ¹⁰Bara wîtin mita bick takan aima wala praiska kum naha tasbaya wina tasba walara blickbiara. ¹¹Nawas kuirku dak rika tara kum barakan sajha bila kumra an bara plûn dakaki brikata, ¹²bara bick takan, naku wijh: “aiblicks kuirku nani tilara, châns aik witin nanira dîmi wâmna”. ¹³Bara Jîsas mita adar yaban, baja spirit ka saura nani baja waitnika wina wina taki bara kuirku nani ra diman, bajnan kuircka plapata sajha bila bak ku, kabu majta, kuirku tausin wal pitka baha kabukara dimi katwi pruan tacksut. ¹⁴Kuirku maîn kakaira nani ba tâwan bilack plapi dimi wimajwan, dia sut takan ba tâwan uplika nanira wîyaya dukiara baha kuirku main kaiki kan pliskara. Bara baku mika upla ailal pali bâja plîskara wasata diara nani tâkan ba kaîkaia dûkiara. ¹⁵Jîsas ra balan, bara baja mînit kara kaikata baja waitnika spîrit saura brikan bâ, spirit saura daknika tara, naha waitnikaba lika iwi kata pri pali, ai lûkanka yamny paîn wal bara taûn ûplika naniba sîran îwata. ¹⁶Baha ûplika nani ai nâkra kaikan kan ba waitna sipirit saûra wina pri tâkan kan, upla wala nani ra dîa takan kaikan wi kata, an kuirku nani dukiara sin. ¹⁷Bara baha ûplika nani Jîsas ra bick tâkan ai tâsbaya wina maka wâbia dûkiara. ¹⁸Bara Jîsas ai butkara kli aimankan taim, baja waitnika spirit saura wina pri takankanba witin lamara balan. Baja waitnaba bick taki kata chans yabia witin wal waya. ¹⁹Jîsas mita chans yabras kata, kuna naku win: “was wamplara ûplikam nani tilara, an wis Dawan manra dia mai daukanba dikiara, an ûmpira mai kaikan ba dikiara sin”. ²⁰Baku mika naha waitnika ba majka ai tasbaya ra wan asi kata diara tara Jîsas wintin dukiara daukanba dukiara dîcapulis tâwankara. Ûpla sut lîlya tâkata. ²¹Jîsas maka ai but ka wal kâbu baila walara luwi wan taim, ûpla kuara tara bal kutban, an witin ba buwi kata kâbu baila wâlara. ²²Sinaguk ta ûplika kum, nina Jairo, balan Jîsas ra kaikan taîm, wîtin mînara kahwan. ²³Bick takan aima kûm an aima wâl prais, naku win: “yân luhpi mairin pruwaya bailasa. Bick maitâksna, balma an mihtam kahma witin purara bara baku mika wîtin râwankabia an râya kabia”. ²⁴Jîsas wasata Jairo watlara an ûpla kuara nina blîkata an kâsak tûtukra pali kata wîtin yabalkara. ²⁵Baja plîskara mairin kum barakan paûni munan sîknis ka kum brikan tuêlp mani. ²⁶Wîtin kaba uba panis takan kata rawaya dukiara dactar nani mihtara, an lalah uba ailal bri kanba sut tiakan rawaya dukiara, kau bitar takaya watlikara kau saura takikataba naja mairkaba. ²⁷Wîtin walankan Jîsas sturka. Jîsas ninara wan upla kuara tara tilara, an Jîsas praka mahtara kânban. ²⁸Naja mairkaba naku aîsan: “wîtin kualka tâ bara kânbamna kâka, yân rawamna”. ²⁹Naja mairka Jîsas praka taura kanban taim, wîtin talya plapi kan ba tâkaskan, bara ai dajra walan pat râwankanba. ³⁰Ba minit ka kat Jîsas ai dajra walan karnika tara witin wina taki wan kanba, wîlwi tawi upla nani ra makabi wâlan: “¿Yâ aikanban?” ³¹Disaipel nani ba naku aisan: “Kaikisma ûpla kuara tara ba mai taibisa, bara man bila wisma: ¿yâ aikanban?” ³²Kuna Jîsas kaikan ai snaya aiskara yâ witinra kanban sapan. ³³Naja mairka dia takan ba nû takan taim, sîbrin an tatâtwan: witin balan Jîsas mawanra an kahwan bara diara raitkaba win. ³⁴Jîsas mita win: “Luhpi mairin, kasak kam lukanka ba mita rauramsa. Prî laka wal was an sîknis kamba wina rawi”. ³⁵Kau naja nani sturka aisikan bara, Jairo watla wina bal naku aisata: “mân lujpam mair pat pruan. “¿dia mata Sasmalkra ra nais takisma?” ³⁶Jîsas walan taim naja nani sturka, Jîsas mita Jairo ra naku win: “sîbri para. Kasak lucks”. ³⁷Jîsas mita chans yabras kan ûpla ailal witin wal wabia Jairo watlara Pita, Jân, Jacobo muibika baman. ³⁸Wîtin nani Sinaguk ta uplika watlara bâlan. Jîsas kaikan ûpla ailal ra, bara baha nani ûplikaba sari pali âtia kata, an ini mahwi kân. ³⁹Jîsas baja watlara dimi wihki, naku win: “¿dîa mata sari atiasmaki, dîa mata inî mawisma? Tûkta mairinba kau prûras sâ, yâpi sâ”. ⁴⁰Baha nani ûplibika kikata Jîsas lawaska. Jîsas buwi baha nani ûplika sut aûtra sakan, baha tuktika mairin yaptika an aisika baman aikuki, tukta mairin aîtiki kan bara dimi wan. ⁴¹Jîsas baja tûktika mihta taura alki, naku win: “Talita kumi”, tânka sa, “Tûkta mairin lupia, manra mai wisna, bûs”. ⁴²Baha minit ka kat, tukta mairin lupia ba kuasî tit buwi iwan, (an tuep mani brikan naha tuktika mairinba). Ûpla bara kan nani sût ba sîran pali iwi mahwan kata. ⁴³Adar yaban Jîsas mita upla wala nani nû tâlbiara naha tuktika mairin dukiara. An plûn yabia âdar ka sin yaban baja tûltika mairinra.

Chapter 6

¹Jisas va wina taki ai tasbayara balan tem, disaipilka nani sin witin nina bliki balan. ²Satady yua Jisas Sinagug ra smalkikan, upla ailan walikan an sin yamni luki kan. witin nani makabi walikan ¿Ani wina naha nani smalkankaba ba lan takan? ¿Naha sinka laka nani wina brin? ³¿Naha apiansa ki kiapmda kata ba, Mery luhpia waitna, Yecob muhinika (Santiago) Yosep, Yudas an Siman? ¿Lacrika nani yawan aikuk nara apiasa ki? Bara Jisas ba witin nanira suira paski baku ai dahra walan. ⁴Jisas win: Prapit kum sin kulkanka apusa ai tasbayara baman, ai taya nani tilara an selp ai watlara. ⁵An va pliskara witin uba sain nani daukraskata. Sakuna upla kum kum ra ai mihta kahbi rakan. ⁶Jisas va ahika pali kaikan, vaha uplika nani kasak lukankara iuras kan ba. Witin ai tasbaya lama nanira smalki watawan. ⁷Jisas ai disaipilka tuelp ra (12) winan balan, bara wal walra asladauki blikan; Witin karnika yaban pirit saura nani mápara. ⁸Bara Jisas win diara kun sin yabal lahma alkaya apia, kîn kum baman lika, brit kumi sin brih waya apia kan, sakbat sapa, lalah aisin brih waya apia kan. ⁹kuna mîna prakaika lika sip kan dimaya, an kual a dubil dimaya apia kan. ¹⁰An witn nanira win: Utla kumra dimi wama tem, bára bas plískaba wina wáma kat. ¹¹Kuna tawan kum ra warika aitan balram maiwirasa kaka, an sin turkamba ualras sa kaka, va pliska wina taki was, tasbaya yuya ba sin minam tanhtika ba wisa sinbi saks, bara baku lika wtin nanira witnis baku takaskbia. ¹²Witin nani taki wan, an sin ai karma tara wal upla nanira wikan ai saurka ba suiaya. ¹³Pírit saura nani manis kanbi sakan, an sin batana wal uplika nanira kuaki kan, an siknis nani manis rakan. ¹⁴Kin Herodes va walan, Jisas ninaba uba upla kakaira kan upla nani tilara, kukum aisikan, Yan Tatahbra ba prura wina buan, ba mihta naha nani karhnika sain dadukraba witin ra wark dadukisa. ¹⁵Wala nani asika witin sika ílaila, bara sin ban wala nani aisan, witin sika patitara almuka tem prapitka kum sa. ¹⁶Kuna Herodes va turka walan tem aisan, Yan lal dakbatnaba buansa. ¹⁷Herodes blikan, Yan ba alki Silakra mankaya Herodias taka (Herodias sika ai muyni Felipe maya kan). Bara Herodes va Herodias wal marit takan. ¹⁸Bara yan Herodes ra win, la apia sa muykam mayaba man briaya, ¹⁹Herodias ba Yan mapara buy ikaya kukan, kuna sip apia munan. ²⁰kan Herodes va Yan ra sibrikan, kan pain nu kan Yan ba sika waita kasakira kum kan, ba mihta kau ikras brikan sakuna Yan samalki tem, turka naniba witin ra ai brinka apia takikan, ba purkikara witin laikan walikaya. ²¹Bara Herodias ba chans kum brin Yan ba ikaya, Herodes aisubi takanka yuara, uitin tutni paika kun ridi daukan, bara ai suliarika aklaklabra nani lalka, an táupla nai sin Galilira vara kanba su asla daukan hay lamara. ²²Herodias luhpia mairin va, dans puli yaban lilia daukata Herodes ra, plun piaya imbait munan nanira sin. Bara Kin ba tiara bara wisata, dia wantasma kaka ai wis, bara yan maikamna. ²³Witin rait pali tira bara win. Dia ai makama kaka yan maikamna, kinki laka bracrik sin maikaya sipkamana. ²⁴Tiara ba taki wih ai yaptira makabi walan. ¿Dia macabamna ki? Bara yaptika mihta Yan Tatahbrabra lalba makas win. ²⁵Minitka kat isti pali kin ra wan, bara macaban, “Yan watsna Yan Tatahbra lalba plit kumra manki aikma”. ²⁶Kin ba uba sari takan, witin yabaya pramaska tiarara ra wisataba dukiara, bara sin ai imbait munan nani rispikara, witin sip tiara macabanka katara apia wiaya ba sipapia kan. ²⁷Bara kin va ai soldajo ka kum ra blikan Yan lalba mahta, suldajo ba silak watlara wi Yan lal ba dakban. ²⁸Witin lalba plit kum ra manki brih bal tiara bara yaban, bara tiara ba ai yaptira laki yaban. ²⁹Yan disaipilka nani nah turka walan tem, witin nani bal Yan wina taraba brîh raiti bilara mankan. ³⁰Apastel nani ba Jisas lamara asla takan, bara sin witinra win dukia nani sut daukanba an sin madikanba. ³¹Jisas mita witin nanira win: Man nani plis yakan kumra whi ris taimka kum bris. “Bara upla manis wikan an balkan, bara witin nani sip chans apu kan plis kum ra wi ris briaya, plun piaya chaska sin apu kan. ³²Witin nani selp duri kun saki taki plis laiura wan. ³³Upla ailal kaikan maka wan tem, an sin nu takan takan witin naniba ya atia kan ba. Upla nani pas taura ai mina wal plapi balan tawan nani bani wina, ³⁴Li unra balan tem, Jisas upla ailal pali kaikan, an latuan kaikan, kan witin naniba sim ship ta briaikas apu baku wataukan, ba mihta wintin diara nani manis madican. ³⁵Pat let katem, disaipil naniba mita Witin ra win: “Nah pliskana sika uba yakan sa, bara ahuar na sin pat letsa. ³⁶Chans yas bara witin nai tawan nani kau lamara wi, piaya patika atki bribia”. ³⁷Bara Jisas mihta win: “Mânan piaya dukia kum yas”. Witin nani win: “Yan nani sipsnaki andat wal dinario pitka brit atki sal, dakakaya? ³⁸Witin win: “¿Man nani brit an brisma? Wih kaiks” bara witin nani nu takan tem win, brit machip (5) an isnaka wal (2) man nara sa. ³⁹Witin upla nanira ra win asla tui siakniba purara iwbia, ⁴⁰Witin nani iwan aslara, bara asla bani ba andat an pipti ra baike sakan kan, ⁴¹witin brit machip (5) kanba brin, an naskaya wal (2) ba sin, witin kasbrikara ra kaiki bles mûni bara bret ka naniba baike ai disaipil ka nanibara yaban, upla kwara tara ai mawanra ba lahma, naskaya wal kan ba witin sin witin baike sakan taksut lahma. ⁴²Upla al sut ai auya pah pin, inska an bret ⁴³disaiplil naniva lava tuelv huahban, bret an inska upla pih luan wina. ⁴⁴upla paip tausin varakan pin nani va. ⁴⁵Minitka bakat witin yaban ai disaipilka nanira, ai kainara wabia, Betsaida tanira va wina witin kuara tara ba uina ai lakula hui takawya kan. ⁴⁶Disaipil naniba wan tem witin yaka kiuhihi ra uli wan, aipura sunaya. ⁴⁷Tama iwan tem, duri va kabu mitil rakan, bara witin lika sawhkara yakan bara kan. ⁴⁸Witin kaikan kaubi

panis taki kan, kan pasaba mapara kat kawikan, inguaya bailara Jisas wintin nanira balan. kabu purak wapi balan, lahi kuk waya lukan. ⁴⁹kuna witin naini kabu purak wapi kan kaikan tem, prura piritka kumsa ki luki kisbi mahuan. ⁵⁰kan witin nani sut kaiki siran iwan. Bara Witin minitka kat win: Yan sna, "Karhna bas, Sïbripara". ⁵¹Witin duarkara aimankan, bara payaska sin alahwan; Bara witin nani hahika lukan, ⁵²Sinska kuhku mihta upla ailalara plun dakakan ba sip tanka kau briras briras munan. ⁵³Kabu ba luy wan tem, Genesater tanira balan tem bara takaskan. ⁵⁴duri wina iwan tem upla naniba, minitka kat nu takan Jisas kanba. ⁵⁵upla naniba nu takan tem plapi hui, upla siknis krikrira naniba, krikri ra bibalkan, ani ani wina bribalkan witin turka wali kan tem. ⁵⁶Ani anira witin, tawan sirpi an tawan tarara, an upla wiria iwi saitkara, atkaya pliska nanira upla siknisba brih balkan, an makabi ka praka ta bapan yaka kanbia makabi kan, ya nani kanbikaba rawi kan.

Chapter 7

¹Parisi nani an ai ulbra nani kum kum balan Jerusalem tas baia wina, asla takan Jisas lamara.²Witin nani kaikan Jisas Disai pilka naniba ai britka pi banh wikan, ai mihta taski, baha wiaia ba ai mihta sikbras.³(Parisi an yû kiamka naniba, ai mihta sik bras plun piras kan; ai almuka smalkanka ba ra, kulki kan.⁴Parisi nani ba, markit wina aula taim aimihta sikbras plun piras kan. Lá wala nani karna pali kulkikan, naku dukia nani ba kap sik baia ba, slaubla an bras kahmika, bara iwi piaia pliska ba, kulki kan).⁵Parisi nani an ai ulbra nani ba Jisas ra makabi walan: "¿Dia muni disaipilkam nani ba, almuka nani smalkan ka ba ra kul kras sa, bret ba ai mihta sikbras pîsa?"⁶Jisas win: "prapit Aisiya ba nanani mawan wal dukiara ulban. Witin naniba aibila baman ai kulkisa: MAYUN RA, BAHKI PURA TAIA BA MAN MAIYUNISA KUPIAMBA YANG WINA LAIURA. ⁷MAYUN RA BAHKI AIKISMA, WAITNA SMALKANKA BÂ TURI YAMNI BA KU KULKISMA".⁸Mana ni Aisiki lâka ba, lulki suiram uba karna pali waitna laka bara ba man iwi bawisma.⁹Jisas mita win: "¿Man nani lamka nina bliki Gad lâka ba tnaya ra laki swisma.¹⁰Muisis win: AISIKA, AN YAPTİKAM KULS an ANI UPLIKA AI AISIKA BARA AI YAPTİKA RA LAH TUBIA KAKA KASAK SA PRUWAN KABIA.¹¹Sakuna mana ni wisma: waitna kumba ai aisikara an ai yaptikara diara ilpka laka kum yabuya kaka, baha nina Corbán wiaia wantsa (Gad ra prisant ka yabisa),¹²ba mihta mana ni mai suin diara kum sin daukras, aisikam an yaptikan dukiara.¹³Mana ni Dawan laka bá bahki kulkisma almukan laka baman uplara laki yabisma. Bara diara wala bakú talika sin".¹⁴Aima wala ra, kli winan kuara tara nanira an win: "Aiwali baus, an lan taks.¹⁵Diara kum sin lata wina upla kun ra taski daukras in sait kara. Sakuna witin wina taki wiba lika sipa taski daukaia.¹⁶Wait na ba ai kiama briba walbia".¹⁷Jisas ba kuara tara wina taki laiura wih utla kum ra dimi wan, bara disaipil ka nani mita makabi walan.¹⁸Ba maprika bila aisata dukiara bara Jisas naku win: "¿Mana ni kau tankan briras ma? ¿Kan mana ni kaikras diara kum sin lata wina waitna in sait ka ra dimi ba taski daukras,¹⁹baha ba kupia ra dimi wa ras, biara ra diwi wisa an isti pali klasitra taki wisa?" Baha wal Jisas plun nani ba klin daukan.²⁰Jisas win: "Diara kum upla lukanka wina taski takaia sip sa.²¹Baku nani ba naha sa: Lukan ka saura, taski laka úr taski laka, ihmplikaia laka, ikaia laka.²²Marit laka krika ba kridi kira, saur kira, kunin munaia laka, ailihkan laka, túman laka, upla dahra aisa sara, tara pulan laka, lal saura laka.²³Naha nani sut ba upla kipial saura wina ta kisa".²⁴Jisas ba bui tawan saitka wala ra wan. Tiro an Sidón saitka wih utla kum ra dimi wan sakuna want kan upla kun sin witin bar ba nutak bia ra, kuna sip yuku wa, ras kan.²⁵Ba minit ka ra, mairin kun luhpia ra spirit saura di man kan, bara turi walan Jisas, ba sait ka ra taukisa win mairin ka ba bal Jisas minara kawan.²⁶Mairin ka ba Grik wina kan kiam ka Sirofenicia.²⁷Jisas win: "Suis luhpa naniba pas pibia, pain apia sa, luhpa biret ka ba brih yul ra yabaia".²⁸Sakuna mairin ka ba naku win: "Au Dawan ki, baku kabia sin yul nani ba tibil munta wina ai luhpia para iuia pi sa".²⁹Jisas win: "Baku ai suma bara man prisma waia. Ba minit ka ra spirit ka saura ba luhpia wina taki wan".³⁰Mairin ka ba ai wat la ra wan bara luhpia ba pat rawan kan.³¹Jisas ba taki wan Tiro tas baya wina ai kainara Sidón baik Galili kabuka an Decapoli tas baia ras wan ten.³²Upla kum brih balan uplika bá kia ma praura kan, an turi ai saras kan bara bilk takan Jisas ra ura ai mihta mana bia win.³³Jisas ba uplika ba kuara tara win sait ra sakan, bara naikara, ai mihta snaya kiam bilara dinkan ba wina watni ka tuisara yaba la laya wal kan ban.³⁴Witin kasbrika pura ra kaiki ai winka aubi puh bi naku win: "¿Effata!" wiaia watsa "¿Bukuts!"³⁵Minit ka kat kia ma bukut wan an tuisa wil kan ka sin lan wan, pain pali turi ai san.³⁶Jisas mita adar kum yan. Uplara aisa biara win sakuna kau aisikan.³⁷Uplika nani ba tâ iwan bara na ku aisi kan, Witin diara al sut ba uba pain dau ki sa kiama praura ba yan wali sa, bara sin bilas nani ba sin ya ai sisa.

Chapter 8

¹Baha yuara, aima wala praís upla kwara tara kan witin naní diara píaya sin apu kan. Jisus aí disaipil nanira paiwan balan bara naku win: ²Jisus naha uplika naniba dukiara aikupia ra lukan, kan yang wal ban taukisa pát yu yumhpa brisa an diara pia kumi sin apusa. ³Yang mita plun piras blikrika ai watlara wabia kaka yabal Lilara kawi bank bia. Kan kum kum nani ba yabal Lai ura wina sin balan kan. ⁴Jisus disaipilka nani buimakibi walan: ¿áni wina brit ailal sakabia ki? Kan naha upla iwras plis ka na bara nah ki uplara biara bankaia?⁵Jisus makabi walan wintin nanira brit an pali brih banh wisma ki? wintin nani bui win: ⁶Jisus mita adar yaban upla kwara taraba tasbara iwiya. Ai mihta brit 7 ba alki brih tinki win ninkara yaban ai disaipilka nanira yaban upla kwara tara ra yubia dukiara an witin naní baku yui banh wan. ⁷Sakuna witin nani ins ka silpi wíra man brikan baha Jisas tinki win ninkara baha nani uplika dukiara. Bara ai disaipilkara adar yaban, naha sim yubia win. ⁸Witin nani plun pin an biara ban wan kan. An yuwan ba ninka kau Takaskan bara kli wabi asla dauki kanasta (patati) 7 ban kan. ⁹Upla ba 4 Tausin nani pitka kan. Kli blikan wan Jisas mihta ai pliska nanira. ¹⁰Baha minitka palira Jisus duri ra ai makán aí disapilka nani ai kuki, dalma mut tawan ka ra wan. ¹¹Sakuna parisí nani bal taki Jisus ra mapa buwan kan witin nani Jisas ra plikikan sain kum heven ra daukbia dukia ra. ¹²Jisas aiwinka karan aubi puhbi witin nanira naku win: ¿dia muni sain plikisa naha taimka uplika na nanina? Kasak pali maiwisni man nanira sain kumi sin main kamna apia mani uplikara. ¹³Bara Jisus mahka wan kli duri ra aimaki la kun baila wala, ra luwi wan. ¹⁴Bara disaipil naniba ai yauya Lap tikankan brit brih waia kanba, mas pan brit ma kumisin apu kata duri bilara. ¹⁵Jisus kupia krau kan an witin nanira win: aiwaki kaiki aidahra wali kaya an aimainka kaikaya, parisí nani iska ba an Hirut iska ba wal dukia râ. ¹⁶Disaipil nani ai dara walan: Kan wintin nani brit apu kanba. ¹⁷Jisus ba aitanka brin kan naha dukiara, an wisata: ¿dia muni mannani aisi banwisma kan brit apusma ba dukiara? ¿Kau damru walrasmaki? ¿Man nani kau Tanka bris ras ma ki? ¿Kupian naniba daswan saki?¹⁸¿Man nani namkra brisma kuna kaikrasma? ¿Man nani kiama brisma kuna walrasmal man nani Luki kaikrasma ki? ¹⁹Man nani Tanka brisma, upla 5 tausin nanira 5 brit wina yabatnaba. ¿Brit yuia ka takaskanba an kanasta wahbi bangkrom ki? wintin nani bui win: 12.²⁰An yana brit 7 wina upla 4 tausin Tila yabri, ¿Kanasta an pali wahbi bankram ki? Wintin nani bui win 7. ²¹Jisus mita win kau man nani Tankam briras maba?²²Wintin nani Betsaida ra wan. Baha tawan uplika bui waitna blain kum brih balan an Jisus ra makaban alki kaibia dukiara. ²³Jisus mihtataura alkan blain waitnara bara tawan ba wina kau laiura saki brih wan. Na nara Jisus yabala Laya tuh ban nakra nanira an ai mihta nani witin pura ra mankan, bara makabi walan: ¿Diara kaikisma ki?²⁴Blain waitna ba aipura ra kaikan, an naku win nanara yang kaikisna waitna naniba dus Tali ka baku wapisa. ²⁵Bara Jisus aima kum prais kli aimihta manka nakrara nanira, an waitna ba ai nakra naniba ilinkan, bara ainakra brin, diara sut ba ingnii kaikan. ²⁶Jisus blain waitna ra kli blikan wan ai watlara an witin win tawan bilara dimibiara. ²⁷Jisus taki wan ai disaipilka nani aikuki pilipu sisaria tawan nanira. Yabal ra auya kan bara Jisus makabi wala ai disaipilka nanira ¿Upla nani bui yang yasna wisa? ²⁸Witin nani bui aisi an naku win: yann Tah tabra. Wala wisa Ilaisa an wala nani wisa prapit nani kum. ²⁹Jisus makabi walan: ¿Sakuna man nani bui yangna yasna wisma? Pita mihta Jisus ra wisata man ba kraia. ³⁰Jisus bui kupia kraukan witin ai dukiara upla kumira sin wibiara. ³¹Jisus mahka smalkuya upla Luhpika waitna ba pát ailal waubia, an kulkan yabras kabia ta upla nani bui, pris witna nani bui an ayulbra nani bui sin, an ikan kabia an kli bubia yu yumpa ninkara. ³²Jisus param pali wisata. Bara pitara nayara saki bri auya Lawidaukay. ³³Sakuna Jisus Tawi kaikuya ai disaipilka nanira an bara lawidaukuya pitara an wisata: naya ra taks yang wina Sitan! Man jawan dukia sip apias ma mainkaikaya upla nani dukia Lika. ³⁴Sakuna Jisus upla kuara paiwan an ai disaipilka nanira sim an wisata: "Upla kum kum nini blikaya lukisa kaka ai winara Taibi muni dusi prihni Tuilkaya an nini blikaya. ³⁵Bahamna yaya ai rayakaia swaki sakaya Lukbia ba Tikan kabia, an yaya yang dukira ai rayaka tikuya ba stury yamni dukiara swak wi takan kabia. ³⁶¿Upla kum tasba na aiska bribia an ninkara ai rayakaba tiubia kaka? ³⁷¿Dia sipa wiyaya upla kum airaya ka dukiara?³⁸Ani uplika yang dukira an biliba dukiara ai suira bribia kaka naha nani taimka uplika marit laka kra kri kra an saura kira. (Upla Luhpika waitna ai prana ra balbia bara ayaisika ai insalka hulikira aikuki balbia yuara aisiwihra)(bribia upla saura kira dukiara)".

Chapter 9

¹Jisas witin nani ra win: Kasak rait pali may wisna man nani titam wina upla nara sa prura tanka ba kaikras kainara, Dawan ai kinka lâka karnika wal b albia ba kaik bia. ²Yu 6 ninkara Jisas mita brih wan Pita, Jems bara Jan kat, il kum purara uliwan aimanka man bara witin nani mawan kat sat wala takan Jisas ba. ³Ai prak ba igni lakni, uba pihni kan, tasba aiska bila ra kau sup pihni saki ba wina kau pihni kan. ⁴Ba ninkara Ilias bara Musis wal sin witin nanira Param Takan kaikan Jisas wal aisi kan ⁵Pita makabi walan Jisas ra: "Smasmalkra smasmalkrika yawan lahma painsa nara takasbia kaka, aitani kulma kaka ristakaya watla yumpa makaisna. Hai Suis makaya man lahma kum, Musis lahma kum wala Ilias lahma". ⁶(Pita dia aisaya turi apu takan, bara disaipil nani ba sirag baku tâ iwan). ⁷Kasbrika kum witin nani pura ra bal dista digkan. Ninka ra bila baikra kum takan kasbrika ba wina: "Naha sika yag luhpi laituan kira ba witin dia maiwibia ba wals". ⁸Ba nin kara, kaikan aiklaya nani sut ra, upla kumi sin kaikras kan, Jisas baman kan. ⁹Bamna il ba wina iwi aula kan, Jisa adar yan witin nan dia kaikan ba upla kumi sin ra wibiara, upla luhpi ka waitnaba upla pruan tila ba wina bukbia ba kat manan aisas. ¹⁰Naha turkana ban witin nani alki takaski brikan hay lukan kara, sakuna pana pana aisi kaikikan dia tanka pruan "nani tila wina bukbia dukiara win ka". ¹¹Witin nani makabi wali kan ¿dia muni ayulbra nani bila Ilias pas balaya sa wisa? ¹²Jisas pana witin nani ra win: "Ilias pas rait balaya sa diara saukan ba kli paskaya bamna ¿Dia muni ulban? Upla luhpi ka waitna ba trabil ailal wahuwaya sa bara upla sut misbara kaikbia?" ¹³Sakuna maiwisna Ilias ba pat balan kuna witin nani dia daukaya lukan ba kat pitka daukan dia ulban kan ba baku Witin dukiara". ¹⁴Witin nani kli disaipil wala nanira balan bora disaipil wala nani kaikan upla kuara tara kut bi brikan bara lâ ayulbra nani sin alsa taki blahwan brih baghwikan disaipil mapa ra. ¹⁵Upla nani ba Witinra kag kaikan bara tâ iwi witin ra aidrubi bal, yamnika balan yabikan. ¹⁶Pana Jisas makabi walan disaipil nani ra "¿Man nani dia dukiara blahwi banwisma witin nani wal?" ¹⁷Baha kuara tara ba wina: "Upla kum aisan smasmalkra luhpi manra bri balri witin ra spirit saura kum mita turi aisaras daukisa, ¹⁸bara wina ba tatatbi sinbi, tasba kat lulki barakisa bara bila wina ukata takisa, sin ainapa sami ark bisa upla alki takaskras, disaipil kam ra makabri, naha spirit kana wira sakbia luhpi wina, kuna sip sakras pura luan. ¹⁹Jisas makabi walan witin nanira: kasak lukras kiamka nani ¿Kau piu an tilamra kamna luksma? ¿Kau piu an kapi alkita kas kayas na man nani wal? Yagn ra bribal". ²⁰Witin nani tuktika ba jisas ra brihbalan. Bara spirit saura ba Jisas ra kaikan minitkara tukta wina aiska karna taki tatatwi tasba kat sin batakan, bila wina ukata baman takikan. ²¹Jisas makabi walan tuktika aisikara "¿Ahkia wina baku daukisa?" Tuktika aisika bila win: "Kau uba sirpi kan ba wina. ²²Bara aima manis pauta klahwan ra batakisa bara lî nani ra sin ikaya dukiara, dia daukaya sips ma kaka latuan aikaiki hilp haimuns". ²³Jisas pana win: "¿Yan na sipsna lukisma? Diara sut ba sipsa kasak luki nani ba lahma". ²⁴Minit ka bakat, tukta aisika ba hay bila saki karna wini naku win: "¿Kasak luksna! ; Hilp aimuns kasak lukras na ba!" ²⁵Jisas kaikan upla kuara tara ba witin ra aula kan bara Witin spirit saura ra lawi dauki naku win: "Man, spirit bilas bara kiama Prawan, yan adar maikisna na wina wina taki was, an kli tawi bal dimpara". ²⁶Spirit saura ba kisbi tukta wina ba karna pali sinbi tatatbi si ki taki wan. Tuk ta wina ba. Upla pruan kum baku takan kan, upla aihkika ba aisi kan "Tuktika ba pruan". ²⁷Kuna Jisas tukta mista ta wina alki bukan bara tukta ba aiminara buan. ²⁸Jisas ba utla bilara dimi wan bara, disaipil nani ba Jisas ra klayara laki makabi walan "¿Dia muni yag nani sip kanbi sakras kari?" ²⁹Pana Jisas win: Naha sat spirit ka ba pura sunra bara kaiki plun piras kira wal baman kanbi sakisa". ³⁰Ba wina taki, Galili tasbai ka bak luwi wan. Kan Jisas witin anira ba upla nu takbia want apia ³¹kan hay disaipil ka nanira smalki naku wikan: "Upla luhpika waitna ba upla saura kira mistara mankan kabia, bara witin nani mita prura mistara mangbia. Bara ikbia ninkara yu yumpa bilara kli bukbia". ³²Witin nani sip tanka briras kan naha klir munankara bara kli makabi walaya ba sîbri kan. ³³Bara Kapernaun ra balan. Upla ra diman ninkara makabi walan witin nani ra: "¿Man nani dia dukiara aisi bagwi karam yabal aiska ra wapikat ma ra?" ³⁴Kuna witin nani kumi sin una kakras kan. Kan witin nani yabal aiskara aisikan pana pana ya ba kau tarasa dukiara. ³⁵Jisas hay nata ra iwan ninkara disaipil 12 ra winan balan asla dauki smalki naku win: "Upla kum taura kaya sa kaka witin ba kau las ra kaya sa, upla sut dukia dadaukra kaya sa". ³⁶Jisas witin tukta sirpi kum hai tilara brin. Bara tuktika ba aiklakla ra buki naka win: ³⁷"Yaya yang ninira tukta kum bri, bia kaka, yang ra aibrin sa, bara yang ra aibribia ba, yang ra baman ai briras sakuna aiblikan bara sin". ³⁸Jan bila win: "Smasmalka yang nani kaikri upla kum man ninamra spirit saura kang bi sakikan, yang nan mita alki takas kri, kan yawan aikuki taukras ba mita". ³⁹Jisas pana naku win: "Man nani alki takas para. Kan upla kum sin apusa yang ninira sain tara kum daukisi ninkara yang maipara saura aisabia apia. ⁴⁰Ya ya wan mapara apia kaka yawan wina uplika kum sa ⁴¹Ya ya upla kum lî kap kum maik bia Dawan uplikas ma ba mita, kasak pali mai wisna, witin ba manas kabia apia. ⁴²Ban kra naha nani silpika kum yang ra kasak lukiba mina batak ma kaka, kau ai tanisa witin ba akbaya walpaya tara kum wilki ai nana ra manki kabu lalma ra, rugbia ba. ⁴³Man mistam ba mita maibata kaya munisa

kaka, klaks. Kau aitanisa mistam kumi baman raya ka ra dimaya widiskara mistam wal brisi hil pauta ra waya ba baha pahta sip dasras ba. ⁴⁴BAHA PLISKA LAWYABA PRURAS AN PAUTIKA KLANAN BA BANKAYA RA DASRAS BA". ⁴⁵Man minam ba mita maibataka ya maimunisa kaka klaks, kau aitanisa minam kumi baman, raya ka ra dimaya, kan minam wal brisi hil pautara mai lulka ya ba baha pahta sip dasras ba. ⁴⁶BAHA PLISKA LAWYA BA PRURAS AN PAUTIKA KLANAN BA BANKAYA RA DASRAS BA. ⁴⁷Man namkra ba mira maibata kaya maimunisa kaka saks. Kau aitani sa namkra kumi baman raya ka ra dimaya, kan namkra wal brisi hil pauta ra lulkan kabia, ⁴⁸BAHA PLISKA LIWIKA BA PRURAS AN PAUTIKA KLANAN BA DASRAS. ⁴⁹Upla sut ba pauta klawan bak sal dinkan kabia ⁵⁰Sal ba painsa sakuna sal ba hay sal ka ba tikbia kaka ¿Nahki muni kli aidamni ka ba sakbia? Man nani winam ra sal bribas an pana pana kupia kumi laka ra iwibas".

Chapter 10

¹Jisas baha piska swihsi si impaki Judia tasbarka ka nani ya wan Jordán awala lalmika sait ra, upla kwahra tara kli witin nina bliki balan, bara witin smalki kan ainatka baku upla nani râ. ²Parisi nani witin ra balan, traika kaikaya dukia ra makabi walkan: "¿Aitani sa ki marit waitna kum ai maya ra diburs munaya?" ³Bara Jisas pana naki win: "¿Muisis dia adar swin?" ⁴Witin nani win: "Muisis aitani kalkan waitna ba diburs wauhgkataya ulbi, ninkara sahka takuayâ". ⁵"Man ñani kupiam karnika taka mita Muisis naha laka ulban, Jisas baku aisi win ⁶"Kuna tusba tâ krikanpaskan ba wina, DAWAN DAUKAN WAITNA BARA MAIRIN. ⁷BAHA TÂKA MITA, WAITNA KUM BA, AI AISIKA, AI YAPTIKA BA SWIHSI SI AI MAYA WAL ASLA TAKBIA, ⁸AN WAL SUT BAL WINA KUMI RA TAKBIA MITA KAU WAL. Kabia apia sakuna kumi man kabia. ⁹Kan baha mita Dawan asla daukan ba sip, apia sa waitna kumi sin takbi sakbia ra". ¹⁰Witin nani ûltara kan kan disaipil nani ba naha dukia ra kli makabi wali kan. ¹¹Bara Jisas witin nani ra win: "Waitna kum ai marit ka mairin swisi wala wal bribia kaka, ai marit ka laka kriki sa ai maya mairin mapara. ¹²Baku sin mairin kum aimarit ka waitna ba swisi, si, waitna wal bribia kaka aimarit ka laka kriki sa". ¹³Ai lutpia sirpi naniba Jisas bribali kan ai mihta kathbia wisi kuna disaipil nani bui laui Dau ki kan. ¹⁴Kuna Jisas naha kaikan, uya brinka apia takan bara naku win: "Swis tuktan sirpi nani ba yang ra balbia, apia wi para, witin nani baku uplika nani lahma sa, Dawan kingka laka ba. ¹⁵Kasak pali mari wisna ya ya tuhtan baku Dawan kin ka laka brisas kabia kaka bara dramaya ba sip apia pali kabia". ¹⁶Ninrara Jisas ai klahklara tuktan nani brih ai mihta witin nani para kahbi yamni muni kan. ¹⁷Bara Jisas kli impakun waitra kum plapi bal, ai mawania ai luia kriki, makabi walan: "Smasmal kra yamni, ¿Dia dau kauyasna raya ban kaya lalna bria yasna kaka?" ¹⁸Jisas win dia muni yang ra yamni ai wisma upla kumi yamni apu Dawan baman. ¹⁹La bila nani ba tanka brisma kí: UPLIKAM IKPARA MÂ, MARIT LAKA KRIPARA MÂ IMPLIK PARA MÂ, WITNIS KUNIN AISAPARA MÂ, UPLIKAM RA KUNIN MUNPA RÂ, AISIKAN BARA YAPKIKAN SIN KULKS". ²⁰Waita ba mita win: "Smasmalkra, naha dukia sut ba kulkisna kau wahma wina". ²¹Jisas witin ra latuan karkan, bara win: Kau díara kuman nitsma. Día dukian nani sut brisma ba ats waka, umpira nani ra yabisi an man baku lika duklan nani brima, heven nani ra. Ninkara, bal nini bliks". ²²Kuna, witin aya sari taki impakan, baha aisanka witin ra win ba dukiara; kan diara ubâ ailal brikan ba mita. ²³Bara Jisas tawi witin nani ra kaikan ai disaipil ka nani ra win: "¿Nahki karna pali kabia upla lalakiro kum ba mapa ra, Dawan king ka laka bara dimaya!" ²⁴Disaipil nani ba aihka ai dahra walan naha aisanka nani ra. Kuna Jisas kli aisi win: "Luhpi nani ¡nahki karna sa Dawan king laka ra dimaya ba. ²⁵Kau isisa kiamil kum kwala sipiarka sialaku nakra untika bak Lui wayaya wihri waitna lalakiro kun Dawan king ka laka dimayaba". ²⁶Witin nani tarapuli ta iwarkan, bara aimanka man luki kaiki aisikan: "Ban kaka ¿Ya sipsa awahki takaya?" ²⁷Jisas witin nani ra kaikan bara win: "Wait na mapara sip apia ba, Dawan mapara sipsâ kan diara nani sut ba sip sa Dawan mapara. ²⁸Pita aisi takri kan: "Kaiks yang nani diara sut swihsi an ninam bliki mahgwisna". ²⁹Jisas pana win: "Rait pali malwisni upla kum aiwalta kra, apia kaka aimuihni nani kra, apia kaka ailakra nani kra, apia aisakra, apia kaka ai Luhpia nani kra, apia kaka ai tasbaya kra swiras kaka yang dukira, bara Dawan bila ba dukia ra, ³⁰ya sip briras kabia ki 100 taim pitka naha tasbaya ra: Utla nani, ai muihni nani, ai lajra nani, ai yapti nani, ai luhpia nani an ai tasbaya nani kra, nina bliki rau sauhkan kra, naihka raya ban kaya pliska ba ai dukia bribia. ³¹Kuna ailal taura nani ba nina ra taubía, bara nina ra bagwiba taura taubia". ³²Witin nani ban sin impaki auya kan Jerusalem yabalka uli auya bak. Jisas witin nani taura auya kan. Disaipil nani ba ainka pali ta iwan bah nani laih wina nina bliki kan ba sibri bagwikan. Bara Jisas disaipil 12 nani ba, kli klaia rasaki, an ta kriki aisi wikan naika Jisas ra dia takai ba: ³³Kais yawan nani Jerusalem ra uli waya, baha ra sika upla luhpika waitnaba, pris ta brari ra nani, bara ayulbra nani mihta ra manhbia. Witin nani bui prura mihta ra maki gentil nani ra yabia. ³⁴Witin nani bui maya ra kulbia, yabata tuhbi, wipi bara ikbia kuna yû yumpa ninkara kli bubia. ³⁵Jacob an Jan, Zebedeo luhpia nani ba witin ra balan bara naku win: "Smasmalkra yang nani watsna dia mamkabam nâ ba, witin lukna". ³⁶Bara Jisas pana win: "¿Dia watsma yang man nani dukiam ra daukamna?" ³⁷Ban yang nani ra asan swis: "Man wal iwamna king kam iwaika ra, kum mihtam aihkikara wala mihtam swihka ra". ³⁸Kuna Jisas win: "Man nani tanka brirasma ki dia makabisma ba. ¿Man nani sipsma ki yang baha kapkadiaya lama rasna ba wina diapa, apia kaka yang baha tahbi daukan briyaisna ba wina tahbi takaya?" ³⁹Witin wal mita win: "Yang nani sipsna". Jisas pana win: "Baha kapka yang diayasna, man mani di ma kra, ani baptis takaisna ba, man nani ba wal aihatabi takma kra. ⁴⁰Kuna yabg king ki iwaika lamâ aihki kira, bara swihki ra iasaya ba, yang pali duki apia sâ msiksys, kuna ba lika aisiki buwi, ya nani dukin ba pat ridi swin sa". ⁴¹Bara disaipil nani wala (10) ba baha wali Jems an Jan wal mapara lawi bagwan. ⁴²Jisas witin ra winan bara win: "Man nani nusma ya nani ba yantil nani kabamit ka aimaki sa luki sa bara ai uplika kau aitani luki bara aita briaya manki ba. ⁴³Kuna man nani tilam ra lika baku kabia apia ya ya tara kaya lukbia ba, man nani albayam kaya sa, ⁴⁴An ya ya man nani tilam ra taura kaya brinka brisa kaka, alsut albaya kaya sa. ⁴⁵Kan upla luhpika waitna ba, upla mita sut dukia daukbi wisi

balras, sakuna upla dukia daukaya balan. An ai rayaka sin yaia upla ailal swaki sakaia mata".⁴⁶ Bara witin nani Jeriku ra wan Bara witin Jeriku wina taki auyakan ai disaipil ka nani aikuku, bara upla kwahra tara aikuki, bara Bartinomio, timio luhpia waitna nakras kum mamakabra kan yabal tnaya ra iwi kan.⁴⁷ Bara witin walan Jisas Nasareth wina ba ailama ra aulakan, witin karna wina aisi tâ krikan: "¡Jisas king Devid Luhpia waitnar kupian swapni aikaikram!".⁴⁸ Upla ailal mita lawi daukan aisi wikan aibila prakbia, kuna witin kau aibila tara winikan: "¡King Devid Luhpia waitna kupiam swapni aikaikram!".⁴⁹ Bara Jisas ip takaski naku win. Adar maikisna witin paius. bara witin nani waitna nakras bara: "¡Naku wihi kupiam karna brih, bus Jisas mai wini sa!".⁵⁰ Bara witin aipraka pura ba swin klaya kum ra, buwan bara Jisas ra balan.⁵¹ Jisas pana naku win: "¿Dia wansma yang man dukiam ra daukam na?" Bara waitna nakras ba buwi win: "Smasmalka nani Smasmakrika yang naikra brin aidauki sa".⁵² An Jisas win: Was kasak lukram ba mita rauhram sa minitka bakat witin ainâkra brin, Bara Jisas nina bliki dauki kan yabal sut ra.

Chapter 11

¹Na minit witin nani Jerusalenra impaki kan taim, witin nani Betfage bara Betania lamara kan, Vlibait ilka sait kara, bara Jisas ai dijaipilka wal blikan. ²bara naku win: "Man nani was plis silpi kum wan knaia sait nara sa. Wama wal baku muyul upla ulnas kum wal Prawi banhma, lanhki bara yanra brisalaik. yanra brisalaik. ³Upla kum mai wibia kaka "¿Día mata baba dauki banwirma?", man nani naku wis: "Dawanka nit takisa on isti pali klí brisalki swibia. ⁴Witin nani wibanwan bara yabal param kum unra dor kumra wilkankan wal prawan bara lanhki banwan. ⁵Upla manis bara kanba mita makabi walan: "¿Muyulkaba lanhki mon nani día dauki banwisma?". ⁶Witin nani aisa Jisas smalkata baku, bara uplika nani swin, witin nani ai yabalka wasata bak klí tawi bal takan. ⁷Disaipil wal kataba muyulka brihwan Jisas ra, bara manis ai kualka palkan muyulka purara, baku natkara Jisasba uli iubia dukiara. ⁸Upla ailal ai kualka palka yabal bilara, bara upla wala nani twi bila wina dus knawa nani kriki bri tata sin palkikan. ⁹Aslika kum witin kainara wapikan, bara aslika wala ninara impaki kata ba, kisbi naku win: "¡Hosanna! YAMNIPALISA WITIN AULA BA DAWAN NINARA. ¹⁰Yamnipalisa baha kinka laka aulaba wan aisa David wina: "Hosanna laih puraraba". ¹¹Bara baku, Jisas dimi wan Jerusalenra, bara tempel ra wan, knaia aiskaba laki kaikon. Nanara, tutni tawikon, Witin aidisaipilka 12 aikuki Betania ra impakan. ¹²Yahwan wala, witin roni Betania wina taki balbanwan, Jisas ba plun daukan. ¹³Jisas kaikan Aut saikara kuah kum dosa na mikara ai wahia raya sakikan, baku Witin wan baha dusara ma kum sakbia luki. Durara won taim, witin diara saknaskan wahia baman kan, kan aitaimeka apia konba mita. ¹⁴Witin mita naku win dusam: "Upla kum sin man luina dusma piabia apia". Bara disaipilka nani walan aisanba. ¹⁵witin nani balan jerusalem ra, bara jisas dimi wan tempel bilara, maka kambu sakan ai atkra nani sut ra. jisas karbi lakan lalah chins munaika tibilka, butku ai atkra nani waika sut. ¹⁶witin chans yabras kan tempel bilara upla kum dia ra kum twilki wawi atka waya dukiara. ¹⁷jisas smalki naku win""¿WAITLBA NINA MAKANSA UPLA SUT PURA SUN RA WATLA ? kuna manan mita paskran ai implikra nani yukwaika. ¹⁸pris ta brabrira nani bara ai ulbra nani sut walan jisas aisankaba, bara ikaya dukiara natka plikikan. kuna witin nani sibrikan, upla kuara tara ba yamni kaikikan jisas smalkanka ba dukiara. ¹⁹tihmia bani jisas ai disaipilka al sit tawan wina takiwikan. ²⁰Titan manira impakikan kaikan kuah dura kataba lawan kan wakia sut aiska. ²¹Pita mita kupia krauki win: "Smasmalkra tara, kaiks, kuah dosana lahtubatmaba lawansa. ²²Jisas mita naku win: kasak luks Gad ra. ²³Raitpali mai wisna, ansa uplika kum mita naha ilkara wibia: Naha wina taki kabura dimi was, ai kupiara nampa nampa lukras, aisankabara kasak lukbia kaka sutba takan kabia, an baku Gad daukan kabia. ²⁴Yan aihni mai wisni: sut ba dukiara puram suni makama kaka, kasak luks pat briram baku, an man dukiam kabia. ²⁵Puram sanaia dukiara buma taim, uplikam kum mapara dia kum kra brisma kaka, patin lakara waram kaiasa. Baku lika Aisam witin hevenraba, sim satka saurkamba patin maimunan kabia. ²⁶Kuna man nani patin laka apusma kaka, Papikam herenraba sin saurkan laka ba suih tikbia apia. ²⁷Witin nani klibalan Jerusalemla. Ba chans kara Jisas tempelra wapikan, pris ta brabrira naniba, ai ulbra nani, bara sin almuk nani balan witin ra. ²⁸Witin nani mita naku win: "¿Día karnika wal daukisma nahnan dukia sutna? ¿Bara ya mita karnita maikan daukisma?". ²⁹Jisas mita win: "Pana mita mamkabi walamna. Aíwis bora yan mita maiwimna día karnika wal daukismaba nahnan sutna. ³⁰Jan tahbi daukanka ba, ¿hibin wina kan, apia kaka waiatna winasa? Aiwibauas". ³¹Witin nani pana pana luki kaiki naku win: "Yawan mita wibia hibin wina wibia kaka pana mita wan wibia: "¿Bara baku kan día mata witinra lukbauhras? ³²¿Yawan mita waitna wina wibia kaka ...?" Witin nani uplara sibrinka, kan sut ba núkan Jan ba prafit kum kanba. ³³Witin nani mita Jisasra naku win: "Yannani nu apia". Bara Jisas mita naku win: "Yan mita sin maiwimna apia naba sut na día karnika wal daukismaba".

Chapter 12

¹Bahamna Jisas mahka smalkuia maprika bila. Jisas naku win: "Waitna kum WAIN NASLA KUM MANKA, KLAR KUM KUTBI KIR MANKA, MANKA, AN LIUHTA PLISKA KUM SAKI SALKAN. Insla dawankaba aiwaki kaikaika watla mina purara kum makan an wain wark ka tatakra mihtara mankuia. bara mahka kantri walara impakuya. ²Dâ kaya piuara balan, alba kum blikam wark tatakra nanira wain maba wina wira briaya dukiara. ³Bara witin nani bui alki, pruike banwan an diara apu blikan wan. ⁴Witin bui aima walara alba kum blikuia, an witin nani bui insaukan lalra an swira pakisbanwan. ⁵Insla dawankaba kli wala kum blikuia witin nahara lika witin nani bui ikan. Witin nana bui ailal palira saura munan sim nahkara, kum kum nanira prukan an wala nanira ikan. ⁶Insla dawankaba upla wala kau kum blikuia, ailuhpia latuankiraba. Bahaba las blikata. Insla dawankaba naku win: "Witin naniba bui yang luhpira kulkanka yabia". ⁷Bara insla main kakaira naniba aiwalka wala nani kum kumra naku wi banwan: "Nahana dawanka kabia. Balibanks kaisa ikaia, an yawan dawanka takia". ⁸Witin nani bui alkan, ikan, an insla bawina saki nayara lulkan. ⁹Bansakaka, ¿dia dauk bia insla dawankaba? Inla dawankaba kli saukiapu daubia wain wark tatakrara an insla ba uplawalara yabia. ¹⁰¿Aisi kaikrasma ki ulban kaba: NAHA WALPIKA UTLA MAMANKRA NANI BUI LULKI SWIN. BAKU DAUKAN LAL KAHBAIKA WALPAYARA? ¹¹NAHANA DAWAN WINA BALANSA, AN DIERA AIHKA PAINKIRA WAN NAKRARA? ¹²Witin nani wankan Jisas ra alki takas kaia, sakuna upla kwara tara kaiki sibrin kan dia muni nukan witin nani mapara naha maprika bila ba aisankata. Baku swisis an mahka uya. ¹³Ba ninkara Jisas ra blikan parisi nani ti la wina kuman Hirud uplika nani sim, dahra kuakia dia aisuyaba. ¹⁴Hanara bal wisuya: "Sasmalkra yang nani nusna man upla dia aisiba kulkas, upla nani mawan ba sin kulkas. Man lika Dawan yabalka kasak ba smalkisma. ¿Lâ saki lal mana ai bapaya cisar ra uapia?". ¹⁵Sakuna Jisas kunin kaba kaikikan witin nanira win: "¿Dia muni traiki kaikisma? Dinariu kum (Lala mâ kum) salaik bara yang sip kamna lala mâkum kaikaia". ¹⁶Witin nani Jisas ra dinariu kun (Lala ma kum) yaban. Jisas mita win: "¿Ya lilka talia kaikisma? witin nani bui win: "Cisar". ¹⁷Jisas win: "Cisar ra yas Cisar dukia naniba, an Dawan rayas Dawan dukia nani ba". Witin nani bui aihka pain pali kaikan Jisasra. ¹⁸Sadiusi nani, Jisas ra balan witin nani bui wisa pruan wina bubia apia. Witin nani makabi wali naku win: ¹⁹Sasmalkra Muisis naku ulbi wan win: "AU MULLHNIKA WAITNA PRUBIA KAKA AIMAIA MARIN SWISA AININARA, LUHPA SIM APU. WAITNA BA SIPSA BRIAIA AI MUIHNI MAYABA AN WAL LUHPA BAI KAIA AI MUIHNI WATLIKARA". ²⁰Aimuihni 7 kata; tâ wahkiaba amaya brin baha ninkara luhpa baikra pruan. ²¹Baha ninkara sikankaba aimaya brin, an luhpa sin baikras pruan. An yumpikaba sin nakara daukan. ²²An naku 7 ba ai kiam ka sakrasikan. Las kat mairin ba sim pruan. ²³Pruwan wina bubia, aima wala kli bubia bara, ¿Naha nani sut ba wina aniba maya marin kabia? Ban sa kuna witin nani aimuini 7 kaba sut aimaya baku brin. ²⁴Jisas mita win: ¿Tan kam briras baha mita mistik takram. Kan diamuni ulbankaba tan kam brirasma Dawan karnikabasim? ²⁵Witin nani pruan wina bubiara, amaya bribia apia marit laka sim daukbia apia; kan insal baku kabia kasbrika purara. ²⁶Sakuna pruan wina bubia dukiara, ¿Muisis buk ka ulban kara aisi kaikramki, ulbanka bilara kiaya dusa dukiara, Dawan bui nahni aisi win: YANG SIKA IBRAHAM DAWANKA, ISAK DAWANKA, AN JIKUB DAWANKA? ²⁷Witinba pruan nani Dawanka apia, sakuna raya nani Dawanka. Man nani lika uba mamwakansa. ²⁸Ayul bra nani kum batan an walan blawikanba; witin kaikan Jisas pain asikan "¿Ani Lakaba kau taura lânani sut ba wina? ²⁹Jissas pana win: kau tauraba nahasa: WALIS, ISRAEL; PAPASKRA, WAN DAWANKA. KUMI BAMANSA ³⁰MAN NANI DAWANKAMRA LATUAN KAIKMA KUPIAM AISKA KIRA, SULKAM AISKAKIRA, SINS KAM AISKIRA, AN KARNIKAM AISKA KIRA ³¹Lâ bila walaba naha sa: MAN LATUAN KAIKAYA SMA MUIKAMRA MAN WINAM BAKU. Lâ kum apusa kautara nahawina". ³²Ayulbra witin ra win: "¿Sasmalkra pain! Kasak pali aisaram kan DAWAN BA KUMI BAMANSA, AN WALA APUSA WITIN WINA. ³³LATUAN KAIKAYA WAN KUPIA AISKA KIRA AN WAN LUKAN KA AISKA. AN WAN KARNIKA AISKA KIRA AN WAN MUIHNIRA LATUAN KAIKAYA WAN WINA BAKU, naha kau tarasa daiwan ankaya ba wal an sakripuis ba wal ³⁴Bahamna Jisas kaikan witinra sins laka kum win: "Manba Dawan kinka laka wina laiura apiasma" baha ninkara upla wala apu kan kau makabi walaya. ³⁵An Jisas ra makabi walan, timpilra smalki kan bara, "¿Nahki ayulbra nani bui wisa krais ba David Luhpiasa? ³⁶Divid mita, Spirit hulikira wisa: "DAWAN WIN DAWANKI: MIHTI AI KIKARA IWS, WAIHLAN NANI BA YANG MITA MINAM MUNTARA MANKAMNA BAKAT. ³⁷David palimita krais Dawan bakumkaka, ¿nahki Jisas ba David luhpia kabia? Kwar taraba lilia walikan. ³⁸Jisas aismalkankara witin nanira naku win: "aiyulbra naniba amankaiks, haha nani prak yardi dimi wapaya likisa, an diaria atkaika pliskara uplara ra lakula yabisa, ³⁹sinakuk ra auya bara kau iwaika pain bara iwisa an plun piaya pliska kau pain ba plikisa witka nani wal baman iwisa. ⁴⁰Witin nani piarka watla sakbisa, an aipura sunra yari daukisa upla mita kaikbia dukiara: naha nani waitnikana kau klala tara bribia". ⁴¹Bahamna Jisas iwan kalik bakska lama kat timpil yarkara bilara: witin kaikikan upla nani lala mâ mankikanbara. Lalakira ailal lala ailal makikan. ⁴²Sakuna piarka mairin upira kum balan an lala mâ silpi wal mankan, mankaba daim mâ kum prais

kata.⁴³Jisas aidisapilka nanira paiwi naku win: kasak pali malwisni, naha piarka mairin umpirana kau kalik mankan wala nani sut mankanba wal. ⁴⁴Kan witin nani ai lala ka yuikaba yaban. Sakuna naha piarka, ai umpirka wina ai lalaka praya brikata ul sut mankan.

Chapter 13

¹Jisas tempel wina wapi lahira taki auya kan, hay disaipilka ku witin ra win: "¡Smasmalkra kais nahki painkirasa walpaya nani na a paskanka nani suti ba!" ²Jisas pana win: "¿Kaiks ma nahki naha makanka tara ba? Walpa ma kumisin wala purara kaka kauk ma apia sut ba sauhkan kabia". ³Ba ninkara Olivit il kara wih iwikan tempel baika mawan ma walara, Pita, Jems, Jan, Andru kat klayara tawi makabi walan. ⁴"Wan wis, ¿Ahkia takbio naha dukia na? ¿Ani ba kabia naha nani dukia ba takaya sainkaba?" ⁵Jisas ta krikan wiyaya, "Main kam kaiks upla kunin main munbiara. ⁶Upla hailal yang ninira an wihia yang sika Misaia, an ailal ra klayara lakbia. ⁷Bamba war dukia ra walma an binka nani sin kuna lukpara; kan baha nani ba takaya sa, kuna kau kabia pyua ba kau kabia. ⁸Bamna nisan kum mita nisan wala mapara bubia kuntri kum mita kutri wala kabia, bara talha nikban kabba plis satra kabira bara plun wawan nani sin kabia. Naha diaranani na lika pat wauhwaya ta krikan ka ba. ⁹Manan lika aman kaiki bas, witin nani wihtara mai brihwabia, bara sinagug ra bisi maiwipbia man nan yang daiwan wihta nani, king nani mawan ra sin mai bri wabia an yang witniski baku baha nani mawan ra aisama. ¹⁰Bana sin dawan bila ba tasba aiska smalkan kaya sa. ¹¹Bara sin mai wilkbia wita nani ra mai bri wabia, dia aisayas ma ba dakiara sari bripara. Kan baha awarkara, dia aisayas ma ba maik bia; man nani kama apia aisayas ma ba, Sakuna Spirit ulikira ba aisabia. ¹²Muinika mita prura mihta ra mankbia aimuinira, bara aisi ba hay luhpiara. Bara luhpa ba hay aisa mapara kabia an witin nani mita ikbia. ¹³Upla sut yang nini tawan misbara may kaikbia. Sakuna yaya ban bapi bubia ba, baha ba lika swaki sakan kabia. ¹⁴Man nani kaikma saurka taski lakara naha plis ka naha plis ka baku kaia apia kan ba baku (ya aisi kaikiba tanka bribia) Baku bamna Judiara nani ba il nanira plapbia, ¹⁵bara ya ai wat la bahna ra nani ba, ba pura ba wina iwbiara bara sin olimbiara diara sakaya bin watla wina. ¹⁶Bara ya ainasla ra ba kli tawi ai kwalka pliki wabia ra. ¹⁷Kuna nahki sari kabia luhpa briha an kau tiala di ba baha yua kara! ¹⁸Dawan raa makabibas naha dukia nani ba yun pyuwa kabiara, ¹⁹Kan ba yua nani ra pát wauhwanka tara kabia, naha sat pát ka kau takras Dawan tasba paski tâ krikan ba cuina, wan pyuwa na kat, an kli sin takbia apia. ²⁰Bara Dawan mihta baha pyua ba dak bi kau klit ka dauka kaka, wina bri sut sin swaki sakan kabia apia, kuna Dawan mihta hai aplika wahbis sakan ba ilpkara ba yuaba kuhnku daukan kabia, ²¹Baka hamna, upla kam naku mai wibia, ¡Kaiks Misaia nara ki! apia kaka ¡Kaiks bara ki! Kasak lukpara. ²²Kan kuninkira Misaia baka balbia an prapit kuninkira bara sain an diara ahikakira dauki wal, kun munaya, sip kaka, bâk sakan nanira sin. ²³¡Manan aman kaiki bas! Yang naha nani dukia takaya ba pat maiwiri". ²⁴Baha yua pát wahwanka ninkara ya ba tihmia tak bia, KATI BA AI INGNIKA YABIA APIA, ²⁵SLITMA NANI BA KAUIHIA KASBRIKA BA WINA, bara kasbrikara karnika nan baraba nikban kabia. ²⁶Bamna witin nani kaik bia upla LUHPIKA WAITNA BA KASBRIKA RA, AI PRANA AN AIKARNI AISKA NI BALBIA BA. ²⁷Bara witin ai insal ka nani an wahbi sakan uplika sut pasa mawan walhwalh wina saki blik bia, tasba klata ba wina kasbrika klata bakat. ²⁸Kwah dusa damni maplika lolka wina lan taks. Pat ai klawwa kara takisa, bara ai wahya raya sakisa bara, man nani nusma mani ba bailasa. ²⁹Baku bamna, manani naha nani dukia taki ba kaikma bara man nan tankam, brima witin balaya wa baila sa. ³⁰Kak rait plai, mai wisna man nani ra: Naha pyuwa uplika ba luras kabiapia naha nani dukia sut takbia ba kat. ³¹Kasbrika pura ra ba an tasba ba luwi wabia, kuna yan bili ba luwi wabia apia. ³²Kuna baha yua awar ka ba an yua ba upla kumi sin nuapia sa, insal kasbrika pura ba bara apla luhpi ka waitna ba sin, sakuna aisa ba bawan, ³³¡Ba mita alwaki bila kaikibas! man nani nuapias ma ani awarkara kai ba. ³⁴Naha na sim waitna kum plis laihwra wan baku: Witin ba ai watla ba swin bara ai alba nani mistara manka kumi bani ra warka warka yaban. An witin mita aiwawakra mihta ra manka win ban yapras rayakabia. ³⁵¡Ba mita aiwaki bas! kab tanka briras ahkia watla dawan ka aula ba, tihmia klimni ra, apia kaka tama wal bakrik ra, kalila aiwan bia ra, apia kaka titan palira. ³⁶Witin damra walras balbia kaka yabrika yapikarika mai albiara. ³⁷Naha sturka mai wisna na upla sut ra asisna: ¡Aiwaki bas!

Chapter 14

¹Kau yu wal baman lûbia taim, Insal luan yua lilika tara ba an bret îs apu piaia lilika tara kay kan. Bara prîs wihtka nani ba, an, aiulbra nani alsut asla taki aisikaiki kan nahki natkara, Jîsas ra alkaia, wilkaia bara bawina ikaia. ²Witin nani naku aisi banhwi kan: "lilia tara yua ra lika apia, kan, upla nani nû taki bin târa daukaia sipsa yawan nani wan mapara. ³Jîsas Betania taukara kan Saiman liparkira watlara, witin tibil kumra aitniki kan taim, mairin kum balan an walpa ni paskan batilka kum, tagni batana kia painkira banhki brih balan. Nardu pali kata baja esent kaba. Baha esent kaba baiki muni Jîsas lal ra laikata. ⁴Jîsas wal bara kan uplika naniba lawata, an naku aisi banwikan, "¿ani tanka sa kî, patkas pali naku lus tiuya? ⁵Sip kan lalah mâ 300 pura mana atki upla ûmpira nanira yabaya" baku natkara ambuck munikata baha mairkara. ⁶Jîsas naku aisan, "nais takpara. ¿Dia mata nais takisma kî? Kan ûba diara painkira daukansa yan dukira. ⁷Upla umpira nani ba man nani tilamra ban barakabia, man nani want kama taim sipsma yamny munaya witinanira. Kuna yân ra lika taim bani ai bri kama apia. ⁸Naha mairka daukan witin dia sip kanba: kan wini tarana batana kia wal yukan, tasbara ai bikaya dukiara. ⁹Rait pali yân man nani ra maiwisni, ani anira situri yamny smalki tauki kabia teim tasba aiskara, naha mairka yan dikira daukan ba dukiara asikabia. ¹⁰Yudas Iskariot ba, Jîsas disaepel tuelp (12) ba wina kum kaba witin kan, Prîs wihta tara mawan ra wan tanka pliki kaikaya dukiara, nahki natkara Jîsas ra alki yabaia. ¹¹Prîs wihta tara walan taim naha sturka, lilia takan an Yudas Iskariut ra lalah yaban an sin pramas takan. Bara witin pliki kata chans ka kum nahki natkara Jîsas ra alki yabaia. ¹²Bret îs apu piyaya lili ka tara pas dekara, chip sacripais dauki taimka balan bara, disaepel nani mita Jîsas ra naku aisi win win, "¿yawanani anira atia wabia wantsmaki, Însal luan lilika tara dekara an bret îs apu piwiyaya tibil kaba ridi daukayaba dukira?" ¹³Jîsas ai disaepelka wal ra blikan wan an naku win, "Was tawan bilara bara waitna kum lî watla kum brih auya kaisa lî bilara wal bara witin wal prauma. An nina bricks. ¹⁴Witin utla kum kuck dimi wabia taim, nina bliko dimi was an baha watla dawankara wis, 'Smamalkra bila, ". ¹⁵¿Anira sa kî yan disaepelki nani aikuki Însal luan yua lilika pata piaisna pliskaba, baha ra yân plûn pimnî yan an disaepelki nani aikuki?" ¹⁶Witin mandickbia plîs kum ridi daukanba. Rididauk mansim yawan nani dukiara. ¹⁷Disaepel naniba Jîsas lama wina taki wan an tawan bilara dimi sasata; an witin nani prawata Jîsas mita win dukia nani sut wal, bara witin nani plun piyaya ba ridi dauki mahwata. ¹⁸Timhya iwaya bailara, Jîsas ai disaepelka alsut aikuki wasata. ¹⁹Bara witin nani tibil kau plûn pikan bara, Jîsas naku aisan, "rait pali aisina man nani tilam wina kum barasa yanra pat mihtara aimangbia". ²⁰Disaepel nani alsutba uba sari pali banhwi atia kan, pana pana naku aisi banhwi kan, "¿ Rait pali yan lika apiasna?" ²¹Jîsas mita pana naku aisi win, "tuep (12) kana wina kumsa, witinka ai bretka buski basa plit bila wina yanwal. ²²Upla luhpika waitnaba plapbia ai yabalka back ku, ulbanka nani râ witin dukiara ûlban ba baku. Sakuna, jnahki pali kabia baha waitnika mapara, witin mihtak upla luhpika waitna pat mihtara dimi auya ba dukira! witin mapara aisubi takras kan kaka kau pain kaya kan. ²³Kau plûn pih maujhi kan bara, Jîsas bret ba alkan, an bles muni ai disaepel ka nanira yaban, bara aisan: "Naha na man nani pîs. Kan yan winisa". ²⁴Kâp kum alkan, bara tinki win ninkara, yân ai disaepelka nani ra yaban, witin nani al sut dîsata. ²⁵Jîsas mita naku aisi win ai disaepelka nani alsut ra: "Naha yan tailya sâ pramas ba dukiara, upla ailal dukiara baha talyaba laiwan kabia. ²⁶Kasak pali mai wisni: Yan kli wain dusa mâ wina dimana apia, wain raya Gâd kingka tasbaya ra dimna ba kat". ²⁷Lawana nani aiwananba ninkara, witin nani Olivet ilka ra wan. ²⁸Jîsas naku aisi win ai disaepelka nanira "man nani alsut laighura tackma, kan baku ulbansa, " Insaujkamna smamalkrira, bara witin chip ka naniba turwi tiwan kabia! ²⁹Kuna yan kli buwamna taim, man nani kainamra wamni Galili tasbayara. ³⁰Pita mita Jîsas ra naku aisi win, "alsut man lama wina laiura takbia sin, yan lika baku daukamna apia". ³¹Jîsas mita Pita naku aisi win, "Rait pali maiwisni naha timya, kau Kalila ama wal aiwanrasbara man mita yanra aima yumpa praiska ai kaikras aiwima. ³²Pita naku aisi Jîsas ra win; yan manwal pruwaya kaka sin yan apia wimna apia. Bara disaepel nani alsut baku pramis takata. ³³Plis kumra wan, baja pliska nina Getsemani, an Jîsas ai disaepelka nanira naku aisi win,

nara iwi atia bas yan puri sunisnabara".

³³Bamana Pita, Jems, bara Jan kat brih wan, bara mahka sibrin daukan an sari sin daukan. ³⁴Bara witin nanira Jîsas mita naku aisi win, "yan kupi ra sari ai daukisa, pruaia prais. Man nani nahara takaski aihwaki puram sîns". ³⁵Kau lis taura wihi Jîsas tasta kat kaui naku ai pura sunan, sipsa kaka, baha pât wahwaia latwankaba, witin wina lubia. ³⁶Aisiki, "Abba, sut mapara man sipsma, naha pâtka wahwaia snaba wina swaki ai sâks. Sakuna yan kupi laka ba lika apia, man kupiam lâka ba kat". ³⁷Jîsas pura sunra wina wilwi tuihi balan taim witin ai disaepelka nani sut yapi banwi kata, Pita ra naku aisi win, ¿man yapismakî? ¿awar kum sin sip aiwakrasma kî? ³⁸Man nani aihwaki puram suni bas, bara traika kaikan ra kauhma apia. "Spiritkam ba karna sa, sakuna winam

tara ba swapni sa".³⁹Witin kli wan, bara ai pura sunan sin sturka wal.⁴⁰Ningkara, witin kli balan teim, disaepel nani ba tadi yapi banwi kan, witin nni aba una yapan dauki atia kan ba mita, bara disaepel nani ba Jisas ra pana dia wiyaya apu kata.⁴¹Bara kli aima yumpa ra balan ra, naku win, ¿Tadi yapi ris taki banwisma? Kaiki maugs, Upla Luhpika waitna ba upla saurakira nani mihtara mangkaia awarkaba aimakansa.⁴²Buwi mauhs, an kaisa maka. Bara kaicks, upla mihtara aimankaya uplika ba pat laimarasa.⁴³Kau Jisas aisi kan taim, Judas balan, witika disaepel tuep (12) tilaba wina kum kata, bara upla ailal sord nani dus nani brih witin wal aula kan; baha nani ba prís wihta wina, Lâ Smamalkra wina, bara Ju almukka wina sin.⁴⁴Judas witinka miha Jisas waihla mihtara manki kanba, sain kum yaban naku wisi: "Yaura kiawalamna ba baha sika; man nani alcks, bara pain pali priski brih was".⁴⁵Bara Jisas lamara bal, win: "¡Smamalkra!" Bara witinra kiawalan.⁴⁶Bamna waihla nini mita Jisas ra alki, wilki muni Prís tara ba watlara brihwan.⁴⁷Sakuna disaepel kum mita, ai sordka saki, prís wihta albika kumra kiama kum klaki dakban.⁴⁸Bara Jisas mita baha nani uplikara naku aisi win: Âimplikra kum kapri baku man nani sords an dus nani brih aialkaya balramsas.⁴⁹Yan, yu bani man nani wal kapri tempel ra smalki tauki kapri sakuna ai wilki mauhraskapram. Sakuna naha na takisa ulbanka nani ba aimanhbia ba dukiara.⁵⁰Jisas wal kan uplika nanni ba sut, Jisas ra yakan suisisi plapi bahuan.⁵¹Wahma kun Jisas nina blikikan, kwalyapaya kumi wal ai pura praki, witinra alkan,⁵²sakuna ai kwalyapaya ba swi sisi susu plapan.⁵³Jisas ba alki prís tara mawanra brih wan. Baha pliskara asla takan kata: Prís wihtka, wihta almuk nani bara Lâ Smamamal kra nani sut asla takan.⁵⁴Nanara Pita lika Jisas nina blikika kata laih wina, wihta tara latka kat. Aihwawakra nani tilara iwan an pauta lamara ailahki kan.⁵⁵Prís wihta nani bara, Lâ wihta tara nani ba sin witnis kunin plikikata nahki natakara Jisas ra lakaya an prura kat blikaya ba dukiara. Sakuna sip sakras kan.⁵⁶Kan ailal pali witnis kunin aisi kan Jisas mapara, sakuna pana pana sip aisi tâ mangkras kan.⁵⁸Wala nani kunin sturka manas brih bali kan, Jisas mapara an naki asi banhwi kan:⁵⁷Yan nani walri witin naku asi kan: "yan tempel ba sauhki tikamna upla aimihta wal paskanba, bara yu yumpa lubia ninkara yan wala kum makamra upla ai mihta wal makan apia".⁵⁹Sakun naha nani witnis kaba sip pali lain bacat ai mankraskata.⁶⁰Bara prís wihtka , sut tila wina buan, an Jisas ra naku makabi walan: , "¿Man bui pana diara kumi sin aisaras ma kí? ¿Naha nani waihtnika man manpara aisi ba dukirâ?"⁶¹Kuna Jisas ba sap takan kan an diara kumi sin ai saraskan. Prís wihtka aima wala prais Jisas ra naku makabi walan, naku win: ""¿Manba Krais ma, Dawan Gad blessen kira luhpia?"⁶²Jisas mita naku aisi win: " Âu, Yansna. Man nani alsut ai kaiki banhma upla lihpika waitnaba ai aisika mihta aihki kara iubia bara an kli ai karnika tara ni kasbrika an pasa nani tilara balbia taim."⁶³Prís wihta ba ai praka lama alki kalkan bawina naku aisin "¿Kau witnis wala nitka barasaki?"⁶⁴Man nani walramkí witin Gâd mapara saura aisin ba. ¿Dia daukaya au takuma?" Alsut buwi Jisas ra pat mihtara blikan wasata, ikaya dukiara.⁶⁵Kum kum mita Jisas ra yabala tuhbata bawina nakra wilki pruki muni naku makabi wali kata, " ¡Wanwis ya mita mai prukan!" Suldahû aslika tâ brih uplika nani mita Jisas ra brih wan an prukikan.⁶⁶Pita ba utla latun ra balki pauta ailahki kan bara, Prís wihtka tara wargkin ka man mairin kum balan Pita lamara.⁶⁷Witin ba Pita ra kaikan uhtla latunkara an pauta lamara buhi ailahkikata, an naha tuktika mairin ba Pita lamara balan witin ra kaikaya dukira. Naha tuktika mairin mita Pita ra naku asi win "¿Mân sin Jisas wal tauki kapram Nasaret wina ba wal?"⁶⁸Sakuna, Pita apia wisi, naku aisin: witin yang kaikras an tainka briras na dia atia aisisma sapan". Bara latur ra taki wan utkla dimaika kat.⁶⁹Bara alba mairin mita Pita ra kli kaikan bara aima mala praiska naku kli aisan upla bara ka nani ba dukiara, "¡Naha waitnikana Jisas disaepel ka kum sâ!".⁷⁰Kuna Pita mita aima wala Jisas ra kaikras wisata. Kau naika piua ra bara kan uplika nani mita Pita ra kli naku aisi win: "Kasack pali, man baha nani tila wina kumsma kan man galili wina an sturkam aisará ba uba talia pali sâ".⁷¹Sakuna Pita lika Jisas ra lajh htubi naku aisan: "yan witinba yasapa kaiktras an ya dukiara ai wisma sapa sin yan nuapia".⁷²Bara kalila aima wal praiska aiwanan. Baku bamna Pita, Kupia krawan Jisas witinra win kan dukiaba: "Kau kalila aima wal ai wanrasbara man yanra aima yumpa ai kaikras ma aiwimâ". Baha luan ninkara, Pita latun ra taki ai kupia kriwan pali wal inata.

Chapter 15

¹Baha yûa titan ra, pris wihta nani, asla takan wihta al muk nani, lâ Smasmalkra nani, yu uplika wihtka sut aikuku. Bara witin nani mita pailat ra yan. ²Pailat makabi walan Jisas ra, "¿Man ba yu (Ju) nani kingka sma ki?" Jisas pana wini, "man baku aisa ram". ³Pris wihtka nani ba diara ailal dukiarâ dahra sakan Jisas mapa ra. ⁴Bara Pailat kli Jisas ra makabi walan: ¿Dia muni aisaras? ¿Kaiks nahki diara aila dukiara damhra saki bagwina? ⁵Sakuna Jisas pana diara wiras kan Pailat ra bara witin luki aitka bak kait kan. ⁶Lilia yua bani ra Pailat ai laka kum brikan, silak uplika kum, pri saki yabi kan, ani witin nani makabia ba. ⁷Silak bila ra upla saura nani alkan ba tila ra, upla mapara war buki waitnika kum sin bara kan, nina ba Barrabás. ⁸Upla kwahra tara ba Pailat mawan ra bal makaban, ai lâka nani ba dia witin nani dauhki ba baku daukbia wisi. ⁹Pailat ba pana win: "¿Man nani wantsma ki yu (ju) nani kingka ba pri saki maikan na?" ¹⁰Pailat pain nûkan pris wihtka nani ba tu man mita, Jisas witin mawan ra brih wan ba. ¹¹Sakuna pris wihtka nani mita ypla nani ra kupia turbi, kisbia wikin Barrabás ba pri sakaya. ¹²Bara Pailat witin nani ra makabi wali win, "¿Dia daukam na yu (Ju) nani kinka na wal? Witin nani kisbi win. ¹³Witin nani aibila tara wini aisan: ¡"Das prihni ra sas"! ¹⁴Pailat bui win, "¿Witin dia saura daukan kan ki? Sakuna witin nani kau karna kisbi kan ¡Witin ba dus prihni ra sas! ¹⁵Bamna Pailat mita upla nani ba wal pain kaia dukiara, bara Barrabás pri sakan, witin Jisas ra wipan ningkara, yan wilki brih wan dusprihnira sabaya. ¹⁶Soldado nani bui Jisas ba, wihta tara ba watla latara brisi, soldado nani ai daknika aiskaba winan. ¹⁷Witin ra kwala mapla tuakni kum dingkan, bara kraun kuni kiaya pitbi lal ra mangkan. ¹⁸Witin nani ta krian laku la dauki an wikan, "¡Suaki taks yu (ju) nani kingka!" ¹⁹Bara dus kum ni lal ra prukan an yabala tuhban, witin nani ailula sin krika aipura suni mayuni baku daukikan. ²⁰Baku ai lawaska kiki muni, kualala mapla tuakni ba taya wina daikan, ai kualka dinkan. Bara mahka saki brihusan, dus prihni ra sabaia. ²¹Cirene wina waitna kum nina saiman, (Alejandro an Rufo wal aisika kaa); insla wina aula kan, bara taibi munan Jisas dusa prihni ba twil kaia. ²²Bara soldado nani bui Jisas ba pliskum ra brih wan, nina Golgota wiba ra, (Baha tanka ba lika: Wan lalkamhka pliska). ²³Witin nani bui wain sika mâ tahpla wal, mangki witin ra yan, sakuna baha sip diras kan. ²⁴Witin nani bui dus prihni ra saban, an sin Jisas kwalka ba das pulan, laki kaikaya witin nani kumi bani ani piska briiaya sapa. ²⁵Titan lalaklak, witin nani bui Jisas ba dus ra saban. ²⁶Witin nani mita dia tâwan Jisas ra iki kan ba dukiara, naku ulban, "YU (JU) NANI KINGKA". ²⁷Witin wal das prihnira aimplikra wal saban kan, kumi ai aih kika ra wala ai smihka ra. ²⁸Baku nat kara ulbanka ba aimakan, bara naku ulbankan: WITIN BA WATAWIKIRA NANI TILARA KULKAN SA. ²⁹Bara ai lamak lui nani ba witin ra swira daukan, ai lal sin wauhi, naku aisin, "¡Alai man aisi kapram timpil ba slingbi bara yu yumhpa ra kli pas kaya wisat ma, ³⁰winam ra swaki sâks, bara dus prihni ba wina bal lw!" ³¹Baku sin pri wihtka nani, bara lâ Smalmalkra nani sin ai lawaska kikan. bara pana pana aisikan, "Jisas bui upla wala nani ra swaki sakan, sakuna witin ai wina ra lika sip swaki sakras. ³²Krais witin Israel King ka ba, witin dus prihni wina bal iwbia kaka, yang nani lika witin ra kasak lukamna". Bamna Jisas wal dus prihni ra saban nani ba sin Jisas swihra Paski kan, ³³Walal kat (12) aimakan taim ba, bara tasba aiska tihmia tara takan, tutni (3) yumhpa aimankan kat. ³⁴Baha sim taimka ra, Jisas aibila tara saki winan, "Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?" Baha tanka lika: Yang Gadki, yang Gadki, ¿Dia kan lulki ai swiram ki? ³⁵Upla kum kum lamara kan ba naha walan an aisan, "kaiks witin Illias ra wini sa". ³⁶Baha nani wisna kuin plapan, bara wahmuk kum ra wain Swuahwan buski, yauhras dusa kum ra mangki yan dibia wisi. Waitna ba mita win: "Kaiki kap, Ilias bal alahbia sapa". ³⁷Bara Jisas aibila tara kum wini si an pruan. ³⁸Timpil kualka paman kan ba, lilak kalwan, pura wina mâya kat. ³⁹Rom kiptin ka kum, Jisas mawan tani ra buikan, kaikan, Jisas ra baku natkara pruan ba, witin win: "Rait pali naha waitnika na, Dawak luhpia kan". ⁴⁰Baha ra mairin nani kumbum sin lai wina kaiki kan. Baha nani tila ra barakan, Maria Magdalena, Maria (Jems yaptika kau sirpi ba an Josephlan) Salomé, ⁴¹Jisas Galili ra kan witin nani nina bliki an dukia sut dauki tauki kan. Mairin nani wala ailal sin, Jisas wal Jerusalem ra. ⁴²Pat tutni kan bara, diara sin ridi daukan kan, ris yua (Sabat yua) kaina ra, ⁴³Josep Arimatea tawanka wina kan ba balan, witin lika lâ witka kulkanka bri kum kan, witin sin Dawa kingka laka ba bila kaiki kan. Witin aikupia karna bri, Pailat ra wih Jisas wina tara ba makaban. ⁴⁴Pailat ta iwan pat pruan ba dukia ra witin ai kiplin ka ra winan an makabi walan, Jisas ba pat pruan sapa. ⁴⁵Witin captin mitilka bak nû takan Jisas pat pruan kanba Bara wina ba Joseph ra yan. ⁴⁶Joseph mana kwalka yapaya atkan. Bara witin Jisas wina ba dus prihni wina alahbi baha kwalka wal blakan, an raiti kum walpa wal paskan kan bara mankan. Bara raiti durka bara walpa tara kum ni prakan. ⁴⁷Maria Magdalena ba an Maria Jopah yaptika sin kaikan ani pliskara bikan kan ba.

Chapter 16

¹Satadi yua ba danh takan taim, Meri Magdalin, Meri Jems yaptika, bara Salumi ai kuki, batana kía damni nani brih wan Jisas bikan bara, wîna târa bara kwakaia dukiara. ²wik ba tâ kriki kan, titan klimni, lapta ba takaula kan, witin nani ba wan, Jisas raiti kara. ³Witin nani bakahnu aisi auya kan, " ¿Yâ nikbi lakbia, yawan dukiara, walpa târa raiti dimwaika ra ba?" ⁴Witin nani kaikan taim, walpa târa ba pat nikban kan. ⁵Witin nani raiti ra dimi wan taim, waitna wahma prak pihni diman kum bâra kata, ai aihkika sait ra, bara witin nani ba tâ iwan kan. ⁶Waitna ba mita win: " Sibripara. Manani ba Jisas Nazarit wina ra plikisma, dus prihni ra sâban kata. jWitin ba buan sa!. Nâra apia sa. Kaiks, witin ra klian kan ba. ⁷Bara was, disaipil ka nani ra, an Pita ra sin wis, Jisas ba witin nani kaina ra waisa Galili ra. Bâ ra manani sin kaikma, witin aisan kata baku. ⁸Mairin yumhpa nani kata, plapi takwan raiti wina; wîna tara ba sin lauhbi kan, siran mita, witin nani turi kum sin aisaras kan. Siran uba iwan kan. ⁹Pas yua, wik tâ krikira, Jisas ba klimni pali Witin bui luan taim, Meri Magdalin mawan ra param takan, yua kum Witin wina spirit saura 7 sakan kan. ¹⁰Witin bah wih win, Jisas wal asla nani kan bara, kuna witin nani ba lika kau sari taki ini atia kan. ¹¹Witin nani wâlan, Jisas ba râya sa, mairin ba sin kaikan win, kuna Witin nani ba rait lukras kan. ¹²Ba wina, Jisas ba natka wâla ra ai uplika wal mawan ra takan, yabal ra auya kan taim. ¹³Witin nani sin bal ai disaipil wala nani ra win, kuna witin nani ba rait lukras kan. ¹⁴Naika ra, Jisas ba ai disaipil ka 11 takaskan kan ba, mawan ra wan, witin nani ba, aimakupi kata tibil un ra, Jisas mita karhna lawi daukan, ai kasakka lukan ka mayara an ai kupia karhna bri mauhi ba dukiara, kan witin nani ba kasak lukras kan, upla nani bal Witin ba prura wina buan, bara sin ai nakra wal kaikan win taim. ¹⁵Jisas mita ai disaipil ka nani ra naku win: "Was tasba aiska ra, Dawan bila yamni ba smalks winka puhbra brî nani ra. ¹⁶Ya kasak luki an aihatabi takuya ba suak takan lâka ba bribia, kuna yâ lukras ba, ban kaia ra tiubia. ¹⁷Nahnan sâin ka na, yâ lûki nani ba brih wabia. Yang nini ra spirit saura nani ba kangbi sakbia. Witin nani twisa raya aisabia. ¹⁸Witin nani ba pyuta alkbia ai mihta wal, prura dukia nani dibia sin, diara takbia apia. Witin nani ai mihta mangbia upla siknis nani ra an rawi kabia". ¹⁹Bahani sturka win raika ra, Jisas ba brih wan kasbrika tânira, Dawan mihta aihkika ra. ²⁰Disaipil nani ba smalki wan plis nani ra, bara Jisas witin nani aikuki baku kan, dia pat aisi swin kan bila baikra ba aimankan, sain nani dauki kan ba wal.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Pal, Silvano an Timoti aikuki; Tesalonaika satska ra: Aisa Gâd bara Dawan Jisas kraist wal, yamni ka an kupia kumi lâka ba man nani aikuki kabia. ²Yang nani yua bani ra Dawan ra tingki wisna man nani dukiamra; puri sunra ra nimam maki sna bara. ³Yang nani yua bani ra kupi kraukisna suapras kira ni, wan Aisa Gâd mawan ra, kasak kam lâka wal wark kam takra ba, latwan lâka ra, wihka bila kaikan ra, wal kupia pah lâkara, kainamra aiwaki sma ba, wan Dawan Jisas kraist ra. ⁴Muihki an laikra nani, ⁵Dawan latwan kara iwi sma ba, man nani ra winankam ba kaikisna, Kraist sturka yamni balan na, turi baku man apia sa, karhnika ra sin, Spirit Hulikira ra sin bara kasak lukanka wal. Man nani pain nusma dia sat uplika kapri patitara yuara, man nani tilamra kari taim, ba sika latwan lâka maikisna ba mita. ⁶Man nani ba, Dawan an yang nani baku lan takram, Sturi Yamni ba panis tara wina briram, kuna Spirit Hulikira lilika ba wal. ⁷Ba mita, man nani ba sampla baku takaskram, Macedonia an Akaya nani lalukrika tilara. ⁸Bamna man nani wina, Dawan bila ba wali auya, plis sut ra, Macedonia an Akaya ra man apia, sakuna ansa plis ka, aikasaka lukan lâka buki nani bara. Ba mita yang nani diara aisaya apu sna. ⁹Witin nani silp aisisa, nahki natka ra man nani mita aialkakram kata. Witin nani aisisa, nahki natkara man nani aidul wina Dawan ra balram ba, mayunra yabaia, ban kaia ra an rait aiuhwa Dawan ka bara ¹⁰kan witin ai luhpia ba kasbrika ra aula, baha sika prura wina bukan ba, Jisas, witin sika prî wan sakan ba, lawan ka tara wina swakbi wan sakan.

Chapter 2

¹Bahana man nani nusma, muininani, man nanirawih maikai katna ba baki apia kan, ²man nani pain nusma yang nani pāt wawatna an saura swiri daukan Pilipai tawan kara. Aiklabanka ailal tilara aisikapri man nanira Dawan turika yamni. ³smalkankiba mistik apu kan, taski laka apu, kunin laka apu. ⁴Dawan dia want bakat daukri, baku lika kasak lukma turi yamnira, ba taka ba mita aisari. Waitna brin daukiba lika apia, sakuna Dawan brin daukiba. Dawan (WINTIN) sika kupia kat kaikiba. ⁵Aima kumisin aimayunan bila yus muras katna, baku sin manani nusma, apia kaka lala briaya dukia, Dawan ba witniskisa. ⁶Upla mayunra plikras katna, man nani wina sin apia upla wala wina sim apia. Yang nani sip katna Dawan apastil kum baka kaia. ⁷Ba taka ba mita yang nani wari man nani tilamra yapti kum ailuhpia silpira ra maisan iki ba baku. ⁸Baku man nani ra maikaikri. Yang nani lilia katna man nani wal, Dawan, turka yamni baman apia sakuna rayaki ba sin nanara man nani laituakira takram. ⁹Muiki nani, kupian kraukibas, war ki karna. Taki ban wi katna timiara an kaknara man nanira wiriki kumisi maikaya lukraskapri, Dawan turka yamni smalki kapri yuara. ¹⁰Manani ba witniskisma, an Dawan sim, nahki hulisa, daukan kiba kasak kata man nani lalukriki mam wanra. ¹¹Baku sim nahkara, man nani nusma yang nani maismalkri an tambaikri man nani kumi banira. Sin aisa kum ailuhpiara smalkiba baku, maisanikamna an witnikam aisikamna. ¹²Man nani daukan kam ba dawan ra kulki tauki kama, Witin wan paiwan ai kingka laka praina ba sin Witin dukiasa. ¹³Baha takaba mita yang nani sin Dawan ra tinki wisna takas kras. Man nani Dawan turka yamni maikri walram yang nani wina, alki briram upla bila baku lika briras katma, sakuna, alki briram kasak aihwa, bilana na Dawan bila. Naha bila man nani tilam ra wark daukisa ya kasak lukibara. ¹⁴Bahamna muihki nani, Dawan sutska Judia ra takan ba baku man nanira sim satka maitakan, man naniba sim natkara pat wauhra kantri, uplika iu nani mita nina bliki rou saukan baku. ¹⁵nahayu nani sika Dawan Jisas ban ikan prapit nanira ikan ba baku. Bara yu nani bui kanbi aisakan. Witin nani ba Dawan want ba daukras, upla sut mapara bui ban wisa. ¹⁶Witin nani bui aikan Asaras kat yantin (yuapra) nanira swaki sakan kabia ba mata. Baku natkara ai saurkaba bankan sakuna laskat Dawan klalka kaubia. ¹⁷Muihki yang nani man nani wina yu wiria dakwi takri, la mawina, kupi wina lika apia. yang nani wih maikaikan aidaukikan. ¹⁸Bahamna brin aidaukibanwikan man nani waya yang pâl aima manis waya lukri sakuna Sitan ba mita alki aitaakaskan. ¹⁹Sakuna ¿Aniba sa yang nani kainira diara bila kaikisnaba, liliakiba, u mayunra kraunkaba, wan Dawan Jisas balbia mawan ra? ¿Man nani wala ba baku apiasma? ²⁰Kan man nani lika yang nani prainasma an liliakiba.

Chapter 3

¹Bara, sip apia wan daukaintain yan nani lukri pain sa ninara aisuima, Atenas pliskara. ²Timoti râ blikrí yank muhki Dawan albika Jisas krais storka yamní aisi smalkaia. Baku sin Dawan karnika maikaia, an maisan nihkaia kasat lukran ba mihta. ³Ansin naha dukiara wahbi aisakan. ⁴Rait pali, manani wal kapri tain pat maiwiri ykan naha patka nani wauhwaia sa an baku maiwiri ba kat takan manani nusma. ⁵Baha mita sip kau tan munras kapri Timoti blikri kasat lukan laka bila ba smalkaia baku kra Sitan traika keira warkiba bahki kulbia apia. ⁶Kuna Timoti balam manani wina sturi yamni nani bribalan manani wina kasat lukaia an latwat laka. Aiwinba manani diara pain man yan dukira luksma an sin manani ai kaikaia waksma yan waksna ba, bakua ymai kaikaya. ⁷Bamihta muhki nani manani wina maisi nihkran kasat lukran ba bâ mihta, pát nani bara sarki nani sut ra. ⁸Nanara yawan nani rayasa, manani ban bapi bui kama Dawan lakara. ⁹¿Dia tinki yan nani yabamna Dawanra man nani dukiamra? ¹⁰Kakna an tihmia manani dukiamra karna pali puri sunisna, aihni mamwan kai kaia, diara nani kasat lukan kamra apu smaba braia. ¹¹Wan aisa pali Dawan Jisas Krais wal, yabalki ingni dauk bia mananira waya taim. ¹²Bara Dawan daukbia latwan laka ba paubia an manani tilam ra pana pana upla sut ra, yan nani sin mananira. ¹³Manani kupian nani pri, watawan apu suhnu wan aisa Dawan mawam ra, karnika tara ba kupian nanira kahbia taim Hulikira balma Dawan Gad mawam ra Jisas krais kli balbia taim Hulikira nani wal.

Chapter 4

¹Las kat muihki nani, kupian sin kraukisna an tamsin baikisna Dawan Jisas nina ra, baku smalkan ka yang nani pali wina briram ba, nahki kat taukaya an nahki kat kulkaya Dawan ra. taukisma baku, kau baku daukibas . ²Kan man nani tanka brisma smalkan ka yan nani wina maiki mauhri ba wan Dawan Jisas mitil ka bak. ³Naha sika Dawan kupia laka ba: Suhnu lakara, alki takaski bas winam brinka saura satka sut wina. ⁴Man nani kumi bani ba mayam kat kaikayasma suhnu lakara an kulkanka laka ra. ⁵Mayam mairin nani ba uba brinka aisahkanka ailal bribia ra,

(yantil nani kum Dawan luha ba baku kaya apia).

⁶Upla kumi sin praut laka ni ai muihni ra saura munbiara naha dukia ra. Dawan sika pana mamunra sa naha dukia sut ra, kan ra maisam paki an witniska aisan ba baku. ⁷Dawan ba yawan ra saurka laka ra wan winras sa, kuna suhnu lakara wan winan sa. ⁸Baha mita, ani upli naha smalkan kana briras kaka, upla ra briras tanka apia, kuna Dawan ra briras sa, kan witin bui naha Spirika Holikira man nani ra maikan ba . ⁹Maisa nikanka latwan ba dukia ra lika diara apusa man nani ra upla mita ulbaya , kan mani silp lan takram kan Dawan buy mai smalkan pana pana latwan kaikaya. ¹⁰Kuna man nani masedonia upli aiska barba wal naha na daks. kuna yan nani aima kum praiska kli kupian krauki maiwisna kau daukma ba dukia ra. ¹¹Yan nani sin kupiam krauki mawisna kupian pah lakara iwikama, silp warkan nani dukia ra sin lukibas, bara mihtam warka nani sin. dia maiwiri kat. ¹²Naha na dauki baku tauki bas, baha nani kasak lukan wina laiwa nani ba dukiara, baku man nani nitka kumi sin apu kama dukia ra. ¹³Yang nani want apias na muihki nani man nani tanka saura brima baha nani yapi nani ba dukiara, baku man nani sari brima apia dukiara, sin upla wala nani aikanra diara bila kaikanka apu nani ba baku. ¹⁴Yawan kasak luksa Jisas ba pruan an kli buwan, baku bamna yawan sin natkara Dawan mita, witin wal kasak luki pruan nani ba kli bukbia. ¹⁵Yan nani baha mita maiwisni Dawan bila ba wina, yawan nani raya nani na , baha nani raya kabia ba Dawan balaya kat, pat pruan nani ba dukiara uya lukaya apia sa. ¹⁶Dawan, witin silp kli kasbrika pura ba wina baliubia, aibila karna wini, arkinsal bila baikra an Dawan trumpit bila baikra wal. krais wal pruan nani ba pas bubia. ¹⁷Baha ninkara yawan raya nani ba, yawan takas kan nani ba, witin nani aikuki asla kabia, kasbrika nani pura mahta alkaya, Dawan wal prawaya pasa minara. ¹⁸baku Dawan wal ban kaya ra. Baha mita, pana pana aisi bas naha smalka ka wal.

Chapter 5

¹Muihki nani, naminit lika taim nani ba dukiara mai ulbamna nitka kum sin man nanira apu sa. ²Kan man nani sut pain nû atiasma wan Dawan Jisas ba upla aihimplikra kum baku balai ba tihmia ra. ³Upla nani ba naku asi banwi kabia: Pri laka; an wan saugki tikbia apia". Bara saugki tikan kabia witin nanaira. Sin mairin kum kuigra wina biara buwi kan ai mamgna lulki ba baku, natka kum ra sin witin nani plapi suak takan kabia apia. ⁴Sakuna man nani lika, muigki nani, tihmia tilara atia apiasma ba mita, baha saugki tikan ka tara ba aimplikra kum baku sip bliki mai alkan kabia apia. ⁵Kan man nani alsut ingni luhpia atiasma an kakna luhpia. Yawan nani tihmia luhpia lika apia an tama tara. ⁶Baku bamna, kaisa yawan nani mahka wan watlara wihki yapaya apia upla wala nani dauki ba baku lika apia. Kaisa trai kaikaya naku daukaya dukiara, kaisa yapras aigwaki rayâ atia kaya. ⁷Kan ani uplika aigwakras yapi ba tihmia taim daukisa, an ani uplika wain laya di naniba sin tihmia taim daukisa. ¹¹⁸Kuna yawan nani ingni luhpia ba mita, bla apia kaya sa. Kaisa dimaya kasak lukan warka kuakaba an latwan laka ba sin, an rait pali kasak luki aihwaki bas kau naika piuwara suak takan laka aulaba dukiara. ⁹Kan, Dawan ai lawan kaba wal wan sauhki tikaya dukiara lika wan paskras sa, Jisas Krai mitilka bak suaki wan sakaya dukiara yawan ra wan paskansa. ¹⁰Witin sika pruwan ba yawan nani dukiara, bakumika yawan nani alsut raya an yapi kabia sin witin wal raya iubia ba dukiara. Baha tankaba mita maisam niks pana pana, an pana pana tam baike bangwi bas, pat tâ wina dauki aulma ba baku. ¹²Muihni nani, mam kabisna, man nani tilamra wark taki uplika nani bara, kan man nani puramra sa wan Dawan Jisas ra, witin nani sika lawi mai dauki an mai smalki ba. ¹³Diara wala kum man nanira mankabisna ba lika, tara pali latwan kaikma baha nani uplika ai warka daukiba Dawan dukiara. Pri lâka bris witin nani ai kuki. ¹⁴Lawi maidaki mai smalkisna, muigki nani: nû muns turwan tilara iwaya laik uplika nani bara, tâ baike upla wala mita tâ baikras uplika nanira, jelp muns suapnikira uplika nanira, walkam nani alsut aikuki wihka bilan kaikkan lâka bri bangwibas. ¹⁵Trai kaicks upla kumi sin ai walkara saura an saura wal ai bap biara. Sat wala daukaia sa, yua bani trai muns diara pain baman yabaya an daukaya wan walka nani alsut dukiara. ¹⁶Yua bani liliambas. ¹⁷Takaskras kira puram suni bas. Diara alsut dukiara tinki wibas. ¹⁸Kan baha ba Dawan kupia laka ba mita Jisas mitilka bak wankansa yawan nani dukiara. ¹⁹Spirit ba daspara. ²⁰Profit aisi sturka nanira bahki pali kulkpara. ²¹Diara sut ba prop muns. Kuna diara pain nani bamam alki bris. ²²Saura dukia nani alsut man wina snamya ra laks. ²³Pri laka Gâd ka ba mita, huli mai sakbia winam aiskara. Spirit kam aiska, sûl kam aiska, winam tara aiska, an kainam ra imhpaki kama wâri takras kira ni, kan wan Dawan Jisas Krai aulaba wal prawaya dukiara. ²⁴Manra maiwinanba Lâtwankirasa, an diara tara nani ailal daukbia. ²⁵²⁸Muhki nani, yan nani kumi bani dukira puram suni bas yua bani. ²⁶Muigkam nani alsut ra alki bris manwan kiawali wal. ²⁷Wan Dawan Jisas ninara maimamkabisna naha waugka taya ulbisnana man nani alsut aisi kaiki bangma dukiara. Dawan Jisas padin ka an latwanka lâka taraba man nani kumi bani wal ban kabia naiwa naika bankayara.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Pal, Silvano, Timote, Tesalonaika satskara wan Dawan aisa, an Dawan Jisas kraist. ²Dawan kupia kumi lakaba ai la twenka lalsa man nani wal kabia wan Dawan aisa anwan Dawan Jisas Krai wal. ³Moihninani piwa man nani sut dukiamra Dawanra tariki wiaiasna ai tamisa baku blauki bahnwika tara pawisa man nani tamtwanka la walkan wal asla kabia. ⁴Muihki nani, Gâd mita man nanira latwan maika ikisa bara yang nani sin pain kaikisna witin mita man waniba bak saki maibrinca kraist suts kara yanh nani aisisna alki takas kaia kasak lukan ta nina blikan tda sauhkaia nanira, yang nani ai sisna man nani sarkamba alki takaskisma. ⁵Kan yang nani mita swaki sakan turisa yamni ba mai smalkri bara bila nani wala nani man apia kata, spirit holikira kah mikaba wal. ⁶Bamna man naniba yang nani daukri bakan bara Dawan daukanba baku sin dauwan; turi yamniba spirit holikira mita baman lilia taka maiki kanba, ⁷pat wawisma wina primaisakaya yang nani baku, wan Dawan Jisas kasbrika purara balbia ai insal karma kira nani aikuki ⁸Pauta lakni wal kakaira apia naniba klaklo yabra an baha nani Dawan Jisas turka yamni bila walraskan mita. ⁹Wintin nani punis takbia pât bankiara ban bara, Dawan mawan win laiura an aiprana karnika ba wina sin. ¹⁰Winti balbia yuara na sutba daukbia, ai tawanka ba mita mayunan kabia, lilia kabia baha nani sut kasak lukan ba, bahamna turi yamni aisariba man nani kasak lukram. ¹¹Baha takaba mito yang nani sim takras puri sunisna man nani dukiamra. Purisuni banwisna baku wan Dawan

winan kaba kusak kabia. Puri suni banwisna brin kam pain naniba sut an warkan kasak lukan ra karni maikbia.

¹²Paha nani sut dukia puri sunis bahwisna wan Dawan Jisas niba mayunan kabia man nanira. Puri suni ban wisna man nanira ai pranaba maik bia, wan Dawan Jisas Kraist kata ba mita.

Chapter 2

¹Na minit Dawan Jisas kli balarba an yawan aikuki prauaia tanka ba yan nani maimika bisna muihki nani.

²Manani isi turban ra an kupian lukanka sin apia an spirit kamra, apia kaka ul banka baku wibia kaka bila yamni wina baku Dawan taim ka pat balan baku apia.³Yanka natka kumira sin kunin maimubia ra. Kan kawanka laka balras tak bia apia kan saurka waitnika win sasauhkra luhpia wal Dawan mapara, buras kaka. ⁴Naha uplika naniba Dawan Jisas mapara bui ai winara tara puli Jisas Dukia ak sut an mayunra baku. Natka kumra Dawan Timpil kara dimi wi witinkaba Dawan baku wibia.⁵ Ku piam krauras saki manani tilam ra katna taim naha nani dukiara aisat na ba? ⁶Bara nanara man nani t̃anka brisma dia ba mita alki takas kisa. Param tatbia witin ai taim ka kat. ⁷Baku bamna, saurka dahra yuku kan ra ba pat wark takisa kumi mansa alki takaski briaia sip sa yabal wina sakbia balkat. ⁸Bara saurka da dauka waitn kaba klir ra takbia bara Dawan Jisas mita Ikbia ai winka puh bra wal an slinbi tikbia ai Ingnika tara aula ba wal. ⁹Baha waitna saurkira balaia ba lika, Sit̃an warka kum kabia karnika sut an sain nani wal, an kunin sat ka sut, ¹⁰Bara saurka satka sut ba wal kunin manan kabia baha uplika nani Jisas turka yamni ba walaia apia win naniba ai rayaka suaki sakbia dukiara. ¹¹Ba tanka mita G̃ad bui swisa mistik kaba bui kunin munbia an kuninra kasak lukbia, ¹²Naha taka mita ani uplika turi rait ra kasak lukras sakuna saurka lakara baman tauki naniba pat ra kabia. ¹³Sakuna muihki nani piua banin Dawan ra tinki wiaia manani Dukiam ra. Baku Jisas mita wahbi mai sakan mananira man nani pas sika swak takan laka briaiasma ba Spirit Hulikira kaknika bak G̃ad uplika pali mai daukbia bara kasak tankara kasak lukramba mita. ¹⁴Jisas smalkan ka yamni bak ki mai pai wan bara Jisas kin ka laka ba brima dukia ra. ¹⁵Baku bamna muihki nani bapi bui bas an kasak luki kama smalkanka bak apia kak ulbanka yamni bila bara. ¹⁶wan Dawan Jisas Krai pali mita ba wan Dawan Gat wan aisa witin aiyamni kara latwan wan kaikan ba ban kaiara maisa nikra wan kan ba bara bila kai kanka yamni kum sin wan kan sa, ¹⁷maisn ikra an karnika kupian banira an daukanka wih kurka yamni.

Chapter 3

¹Nanara, muihni nani, yan nani dukira puram sunibas, Dâwan bila painkira ba, isti pali plis ra dimi wabia, manan ra takata baku, mâyunra kabia. ²Puran suns, baku natkara upla kupia karnikira, kasak lukras, saura dadaukra nani tîla wina dakbi wan sakbia. ³Dâwan ba kasaksa, Wîtin mita bapanka maikbia, an saurka wina saki, main kam kaikbia. ⁴Yân nani Dâwan kat kasak lukisna, man nani daukis maba dukiara, an ban dauki tamra wama, yan nani adar maikri ba kat. ⁵Kupiam, bara, bapan kam aiska ba, Dâwan latuanka laka târa ba, tam bribia, Krâis ra. ⁶Muihki nani, nanara adar maikisni, wan Dâwan Jisas Krâis ninara, muihni wala nani srinwan lâka ra iwi nani ba wina knaia ra tâks, smalkanka maiki bauhri pîtka ba kât apia nani ba. ⁷kân man nani nusma, yan nani natki alki daukaia ba lika, kumi bani manan ra sa. Yan nani manan tilamra upla kum lâ apu iwi baku iuras katna. ⁸upla kumi sinra plun aibapras pibauras katna. baha dukiara, yan nani wark kêrna, tâi baiki, timia an kakna, taki bauh katna, manan tilamra wiura kun kaia apia dukiara. ⁹Man nani purara karnika apus na ba mita apia. ba sutba, dauki bauhri sampla kun kaia man nani tilara. man nani daukma, yan nani daukri baku. ¹⁰Man nani wal kat na bâra, adar maikri; bankra upla kum wark takaia want âpia wisa kaka, witin plun piaia apia sa. ¹¹Yan nani walri, manan tilara upla kum kum barasa, srinwan laka ra iwisa. witin nani wark takaia watlis kara, upla tila dimaia lâik. ¹²Nanara, Jisas latuanka lakara, lawi maidaiki maiwisni, sap natkara wârki taki, selp patam ba pî bas. ¹³Muihki nani, suapras kira ni, kasak ba alki daukibas. ¹⁴upla kum nâha ulbankara, bila walras sa kaka, witin tanka ba ûls, an ai kuki asla takpara, baku, witin ai swira takan kabia. ¹⁵waihlân kum baku lika lukpara, sa kuna muihkam kumra baku kupia krauki bas. ¹⁶Kupia kumi Gâd kaba, manan ra yua bani yabal kamra, kupia kumi maiki kabia, Dawan man nani alsut wal kabia. ¹⁷laikula bila ba naha sa, Pal, mihti ulbisa ulbanka sut ra, an baku sain munisna wauhka taia sutra. yan baku ulbisna ¹⁸Dawan Jisas Kraiis yamnika laka ba, man nani alsut wal kabia.

Titus

Chapter 1

¹Pal Dawan albika an Jisas apostilka kasat lukan laka wal Gad uplika nani tila wina wahbisakan an aisihska laka kasat ba bawikira prikaia, ²Bila aiwanka, raya bankaya ra kan Dawan kunin aisaras kan pramas wan munan tasba paskras wina. ³Aitainka balam tain witin aibilaba smalkaia witinrâ madikan, aisi smalkaya bak saky yanra aikan Gad bilaba wan swaky sasakra. ⁴Taitus kasat lukan laka luhpia kum auyapah maikiba an aisa bara Dawan Jisas Kraiis suakisasakra. ⁵Ba mihta kritara mai suiry ba, diara nani sat saura ba pain dauk ma dukiara. ⁶Almuk nani Dawan tanka bri nani ba tasba bany wina yan nahki mai smalkri ba baku. Sats almuka kum ba lakat kaya, mairin kumi maya kaia, kaikayasa, luhpia nani ba Dawan kakaira an lara briwiba uplika baku apia. ⁷Bisub ba sin, Dawan warka daukiba pain daukaiasa an lâ kat kaia witin ba praut apu kaia an tuisa yari, kaia apia. ⁸Bisub ba utla tâ yayabrah kaia diara pain dadaukra panika. Kupia suapni, sunukira sinskira aiwinatara taibî muni diara saura daukras. ⁹sturi yanni witinra smalkan ba kat bak alki bri kaiasa, ba kusin upla wala nanira turi yamni ba smalki an yabal saura tauki naniba yabal painra balbîa. ¹⁰Upla manis barsa Dawan wabalka wina laîurâsa, aisa sainka blablikra ju uplika nani, uplara kunin nuni bila wala lan daukisa yabal walara briwisa nitsa alki takas kaia. ¹¹Witinani smalkaia apia dukiaba smalkisa aimana briaya ba dukiara an famili aiska baiki sakisa. ¹²Witin nani silp ai prapitka kum win: "Creten tasbaia uplika nani ba kunin baman aisisa daiwan baku, saura dadankra lalihkra, srinwakira". ¹³Naha aisan kana kasat palisa. Bakusin mistik ka naniba karna kira ni wapni dauks baku lika ban bapi buwi kabin kasat lukan ra. ¹⁴Yû nani ai iwanka smalki ba, waitna smalkan ka, smalkan kasakaba wina klaia ra ba wapara. ¹⁵Manani sunu smaba, diara sut ba klinsa kuna upla lukan ka saura ba kasat lukras ba, diara sut ba taski sa, kan lukan kaba diara taski man sa. ¹⁶Witinani Dawan uplika wisa, kuna ai daukan ka wal Dawan wina lauhra sa, bapi buras, bila wawalra apia, wark yamni sut ra.

Chapter 2

¹Kuna man, aisas diara kasak aitani luksma ba kat. ²Kristian waitna almuk nani ba bawikira kaya sa, kasakkira nani kaya, kupia bawikira nani kaya, kasak lukan lakara bapi bui kaya latwan laka, wihka bila kaikan laka. ³Kristian mairin almuk nani ba sin upla mawanra tankira taukikayasa, upla nina ai ai aisara apiakaya, wain uba dadira kaya apia. upla ra lan daukayasa dia ba pain ba. ⁴Bara lan daukaya kau kristian tiara lupia nani ra ai maya ra, an ai luhpia nani ra latuan kaikaya. ⁵Witin madikaya kupia bawikira kaya, suhnu, ai watla warka sut dadaukra kaya, bara ai maya bila wawal ra kaya. witin nani baku dadaukra kaya sa naha nani dukiaba, baku lika Dawan bila ba mapara apia kabia. ⁶Baku sin natkara, kau kristian waitna wahma nani ra smalki lawi dauks kupia kau bawi kira kaya. ⁷Diara sut ba dukiara witnis yamni kira kum baku bas; an smalkisma tain kasak lukan ba madiks, an kasak bas. ⁸Aisas smalkanka kun kasak an suhnu ba, baku lika ya mapara bubia ba ai swira takbia, kan witin nani diara saura kumi sin apu kabia yawan mapara aisaya. ⁹Alba nani ba bawikira kaya diara sut ra ai almuka mapara, auya pah bribia dukiara, bara witin nani aikuki blawaya apia sa, ¹⁰implikaya apia sa, kau kanra madikaya sa, kasak lukan nani warka sut, baku lika dawan bila ba tanka aitani kulkan kabia dia sut ra. ¹¹Dawan yamnika laka ba param takan sa upla sut swuaki sakan laka ba dukiara. ¹²Witin bui wan smalkisa saurka laka ba an tasba brinka karna nani ba swiiaya, wan wina alki takaski iwi kaya, wapni, sins laka ni naha piua ra. ¹³Ban wan taura kaiki bara wan bila kaikaka yamni ba wal. wan dawan mayunra tara ba an wan sasakra Jisas krais ra paran takbia bakat. ¹⁴Jisas ai wina yaban yawan nani dukiara saurka nani ra rayaka wapni apia ba wina an klin wan daukaya dukiara, wan wina kat bak sakan uplika kum kaya auyapah bri wark nani yamni daukaya. ¹⁵Naha nani dukiara aisi smalks, lawi dauki, ta baiks upla nani ra diara yammi nani daukaya. swirika upla nani bui bahki maikulbiara.

Chapter 3

¹Kupia krau kibas bila wawal ra kaia gabamit baia la witka nani, an sin ridikaya diua yamni sut dukiara, ²upla bawi kira kaya un sasabra apia, sakuna latuan kira kaya, bawi kira laka upla sut ra. ³kau kauna ra yawa nani silp sin tanka briras kan an bila walras kan, an tiwan pali kan. Tasba saurkara, an brinka ailal ba mita alba wan brin kan yawan nani saur kara, an misbara lakara iwikan aitani apia kan pana saura munaia lakara iwikan. ⁴Sakuna wan Dawa Jisas Krai latuan ka laka ba param tankan upla nani ra, ⁵yawan wark yami daukan ba mita apia sakuna aikupia pini laka mita swaki wansakan Spirit Hulikira mita sikbi klin wan daukisa rayaka raya daukisa, ⁶Witin sika paia luki laikan ya ba wan suaky wan sakia ka Jisas kraik bak ki, ⁷Baku bahamna wintin bui yawan ra patkas wan kulka sip kaia kan wan dukia briya bila kaikanka raya bankia. ⁸Naha ulban bilana raih palira. Takras kas wibas naha nani dukiara, baku lika witin nani kasat luki ba Jisas kraik ra sip kabia ba pi buaia. Ai warka yamni nanira ban kabia. Naha na paisa an wan hilp kasu upla sut ra. ⁹Sakuna tila dimpara blah wan laka turban nani, wata wan laka nani la lâ mapara balbura. Naha nani dukia hilp kun sun apu, prais kun sin apu. ¹⁰Prau para ani uplika mana ni tilam ra, baike sa kaia lu ki ba wal (1) kum bara aima wal maisa pakiam bara, ¹¹an pain kai kayasa baku uplika kum ba yabal yamni ba wina snaya ra tawan sa saurka daukisa an pat ra dimisa witin silp. ¹²Yang mai blikri wan (Artemas ra Tiquico) isti pali muni yang ra bal Nicapolis, yang lukri yun piwara mani wal luaia. ¹³Isti kira pali mak ka taki waps an (Zenas) ra an la wihta an (Apolos) diua kumi sin nihka apu kabia. ¹⁴Nitsa wan uplika naniba lan takaya aiwarka yamni ba bila rakaia hilp munbia nitkal nani bribara ralraya kaba ma apu baku kabiara. ¹⁵Yang wal nani sut bui lam kula mai blikisa. Laiku yas kasak lukanra latuan aikaiki nanira. Dawan latuan ka laka witin na ni kumi bani wal kabia.

Philemon

Chapter 1

¹Pal Jisas Kraik albain kum an Timuti wan muini Pilipai wan muina latuan kira an wark panika, ²ba wina wan lakra apia wih Arquipo wark panika wan watlara as la taki nani bai. ³Ban na wan aisika Gâd bara Dawan Jisas Kraik prika laka ba manani aikuki kabia. ⁴Yang pal, puri sunis na bara mana ni dukiam ra sin kinki wis na Dawan ra, ⁵Kan yang wal ri man ba Gâd uplika nani sut ya latwan kaikisma bara Jisas ra kasak lukisma. ⁶Gad ra maka bis na man kasak lukan kam taka ba mita, tanka brima Jisas wina diara painka sut ba. ⁷Bamna aiuia pashna lamtuan ka laka bara an sin maisan iki an karnika ya bisma la lukra kami bani kupiara, muihki. ⁸Bâ mita, Jisas ra karnika sut aikan ba ra adar maikisna dia daukaia ba sut daukma, ⁹an baku sin latuan laka dukiara, yang Pal almuk an na minit silak wat lara aibrisa Dawan bila dukia ra. ¹⁰Yan bui manra Onésimo dukia ra hilp makabisna witin lika silak watlanakat pirit luhpia ta kan. ¹¹Piua luanra Onésimo ba man man para alba pain apia kan, sakuna nanara alba yamni takan sa, wan tilara. ¹²Witin ba yan mita man ra blikuna kupi aiskani. ¹³Brin aidaukikan witin wal wih takas kaia man wamplika ra turi yamni smalbia, kau yan Dawan bila dukiara silak ra snabara. ¹⁴Sakuna kupian plikras diara kum sin daukras. Ba daukri ba bila yamniba karna mai mun ri smalkran baku kabia ra. Sakuna man wan ba daukma. ¹⁵Man wina laiura dakbi maisakan bâ piu wa kum, tan kaba lika man wal bankabia dukiara. ¹⁶Kam alba kum baku apia, sakuna alba purara, muinki laituan kira ba ku yan laihma baman an Dawan ra sin. ¹⁷Yan ra pana pain baku aikulkisma kaka witin ra sin yan wini baku bris. ¹⁸Sakuna witin natka kum ra saura maibunan kaka apia man wal tras bri kaka yan nini ra úls. ¹⁹Yan Pal silp mihti ni mai ulbisni: may aibapamna, lukras kira raya kan ba sin aikaias ma bá. ²⁰Au muihki aisuis Jisas lillika brimna man dukiamra kupi prika laka Dawan ra. ²¹Naha man ra ulbis na kan kasak lukis na kiama lihni sma, bara dia mamka bis naba kau pura lui sin daukaya sipsma ba mita. ²²Bara sin yan yapaiki pliska sin kum ridi daukma, kan bila kaikan ka brisna manani puram sun ra wal sip kamna aihni pali wi mai kaikaia. ²³Epafras, silak watla panika Jisas bila dukiara yamni bila maikisa; ²⁴an Markus, Aristarku, Dimas, Lukas, wark panika nani. ²⁵Dawan Jisas Kraik yamni kaba man spirit kam ra. Kabia amín.

1 John

Chapter 1

¹Baha ta krikanka ba wina, yawan walansa, yawan kaikan wan nakra nani wal, naiwa wan mihta nani wal alkisa, baha aisanka kata ba, raya kaya bila. ²Baku sin naha bilana, rayakaia bila, takan kaikisa wan nakra wal. An yawan witin witniska aisi so, yawan nani aisuya witin nani ra raya bankaia bila, aisa wal kan ba nanara yawan nani ra Param takan. ³Bamna yang nani dia kaikri an walri ba, baha tanka, man nanina klir asisna, las kat manani ba sip kama asliki kaya. Yawan wan aslikaba aisa wal, an luhpia Jisas Krais wal. ⁴Ba mita, mayulbi banhwisna naha nani dukia sut wan auya pâh laka briba ba, pitka kat kabia. ⁵Bahamna naha smalkanka Jisas wina walri ba, yang man nanira mai Smalkisna: Dawan ba igni sa witin ra tihmu apu sa. ⁶Yawan ba, Dawan wal asla sa aisisa, sakuna tihmu tilara taukisa, yawan ba, kunin aisisa, alki daukras drara kasak paitra iwras. ⁷Sakuna ya ingnira wapiba, Jisas baku ingnira sa, wan walka wal asla brisa, Jisas Krais talia ba mita, sikbri klin wan daukisa, wan saurka sutba. ⁸Yawan wibia saurka kumi sin apu, silp wan winara kuni munisma, kasak ka laka ba yawanra apusa. ⁹Wan saurkam dahra aisabia kaka, Jisas ba kasak sa, an suhnu sa wan saurka suih tikaia, klin daukisia, Taski sut ba klin daukisa. ¹⁰Yawan nani sui saura daukra wibia kaka, yawanba kunin kira takisa Jisas mawanra, kan Dawan bila ba yawan ra iwras sa.

Chapter 2

¹Luhpi nani, naha wauhka taya man nani ra mai ulbisni saura daukma apia dukiara. Sakuna upla kum saura daukbia sin, Âisa ra yawan wan lâyar ka târa baku brisa, witn nina ba; Jîsas Krai, Witin ba uba suhnu sa. ²Wîtin sika wan saurka wina patin wan muni klin wan sakanba, yawan wan saurka dukiara baman lika apia, naha tasba aisa uplikara sin. ³Baha tanka ba mita yawan nani nû sa yawan nani kakaira dukia nani ba, witin ai laka bila nani ba alki praptis munbia kaka. ⁴Upla kum mita naku aisaya sipa: "Yan Dawan ra kakaira palisna". Sakuna witin ai laka ulban nani sut ba alki prapatis munras sa kaka, witinka ba kuninkira kumsa, baku mika diara rait ba witin ra luha pali sa. ⁵Sakuna, yâ witin ai laka nani alsut alki prapatis muni ba, rait pali sa, witin winara Dawan Gâd ai latwan ka lakaba bârasa. Baha tanka ba mita yawan nani nûsa witin wal sa. ⁶Yâ mita witin Dawan wal iwisa aisi sa kaka, witinkaba, Jîsas Krai wapi kan baku wapaia sa. ⁷Laitwankira nani, Lâ raya kum man nanira mai ulbisna lika apia, Lâ almuk kum pat man nani brikapram tâ krianwina. Naha Lâ ka almuk na sika, Dawan Gâd Bîla an man nani pat walram. ⁸Baku bamna, Lâ raya kum man nani ra mai ulbisna, rait pali, Krai ba man nani tilam ra takaskisa, kan tihmia târa ba, pat luwi auhia sa, an rait ingni pali ba ingni ka yabisa. ⁹Yâ mihta witin ba ingni tilara taukisa wisi, kuna ai muihni ra ai waihla kaikisa kaka, kau tihmia tilara bâra sa. ¹⁰Âni uplika ai muihnira latwan kaiki sa kaka ingni ra takaskisa an witinkaba kauhbia apia. ¹¹Sakuna âni uplika ai muihni ra ai waihla kaiki sa kaka, witinka ba tihmia tilara kau takaskisa an tihmia tilara man wapi taukisa; an witin âni mahta imhpakisa sapan ai tanka brîras sa, kan tihmia tara ba mita nakra ba blain daukan sa. ¹²Mai ulbisna, luhpi laitwankira nani, kan witin ai nina wal man nani saurkan sut ba patin mai munansa. ¹³Man nani ra mai ulbisna, aisa nani, kan man nani kakairasma baha tâ krian wina witin ba bânsa. Man nani ra mai ulbisna, Wahma nani, man nani setan saurakira ra pura luwi mauhramsa. Man nani ra mai ulbisna, tuktan nani, kan man nani ba Âisa ra kakairasma. ¹⁴Man nani mai ulbisna, aisa nani, kan man nani kakairasma baha tâ krian wina witin ba bânsa. Man nani dukiamra ulbrisa wahma nani, kan man nani bâ pawa bri mauhsma, Dawan bila bâ, man nani ra bârasa, an Sitan saurakira bâra sin pura luwi banhram sa. ¹⁵Naha tasbaia ra latwan kaikpara an diara nani alsut tasba bilara bâra nani dukia ra sin. Yâ nâ tasbara latwan kaiki ba, Âisa latwan ka laka ba witin ra luha pali sa. ¹⁶Kan naha tasbara nara dukia nani sutba, wina tara brinka dukia nani sa, wan nakra brinka nani, an tara pulan laka nani sin, Âisa wina lika apiasa, naha ba tasba dukia atia mansa. ¹⁷Naha tasba ai brinka nani wal luwi auya sa. Sakuna âni uplika Dawan Gâd kupia laka daukiba, bankaira bapi bui sa. ¹⁸Tuktalpia nani, naha na lâs taimka sa. Sim Antikrais aula win walram ba baku, na taim ba Antikrais ailal pali balansa. Baha tanka ba mita yawan nani nûsa na awar ka na lâs awarkasa. ¹⁹Yawan wan tîla wina taki wan, sakuna yawan wina apia kan. Yawan wina kan kaka, wan tilara takaski bapi buaya kan. Sakuna witin nani mahka nâ wina taki wan taim, yawan nani ra wan marikan, witin yawan wina apia kanba. ²⁰Kuna man nani alsut Spirit Hulikira Karhnika ba brisma, kan man nani alsut ba diara rait ba kasak kakaira pali atiasma. ²¹Diara rait ba kakaira apiasma dukiara lika ulbras sna, kan man nani lika rait pali kakaira atiasma, an diara kunin dukia kum sin, diara rait ba wina balras sa. ²²Yâ ba kuninkirasa, âni uplika Jîsas ba rait pali Krai apia wisi aisi uplikaba sika kuninkira sa? Naha uplikaba Antikrais sa, kan witin ba Aisa ra an Luhpiara kakaira apia wi ba mita. ²³Âni uplika mita yang luhpia ba kaikras an briras wibia kaka, baha uplikaba Aisa ra bribia apia. Sakuna, âni uplika Luhpia ra kakaira taki brî ba Aisa ra sin brîsa. ²⁴Man nani lika, adar yas manra takasbia tâ krian wina walras sturka bâ. Tâ krian wina walaram sturka naniba yarka man nani ra iwi takasbia kaka, Luhpia an Aisa ba man nani ra takaskan kabia. ²⁵Naha pramas ka sika Witin mita yawan nani ra wankanba: Raya bankaya Lâ ka ba. ²⁶Naha nani sturka na man nani dukiamra ulbrisa, yabal yamni ba wina tnaya ra tauma apia dukiara. ²⁷Man nanira, Kraist wina Spirit hulikira karhnika briram ba, man nanira ra iwi sa, upla wala kum mai smalkaia nit ka sin âpu. Spirit Karhnika ba mita diara nani sut mai smalki sa, diara rait sa an kunin lika apia, nahki mai smalkan baku, man nanira îwi sa. ²⁸Na taimka, luhpi laitwankira nani, Witin wal îwi taukibas, bara witin man nani ra iubia, bara baku mika yawan nani sip kabia wan karhnika marikbia an swira laka lika apia witin aulaba kainara. ²⁹Man nani witin ba suhnu ba nu takma taim, tankam brima diara suhnu nani sutba witin wina ai subi takansa.

Chapter 3

¹Man nani kaiks dia sat latuanka laka Aisa wina wankan bamita, yawan sipsa Dawan luhpia wan wiaya. Bâ taka, tasbaraba wan kakaira apiasa. ²Laitwankira nani, Nanara yawa ba Dawan luhpiasa, an kau yawan pain nu takras naika ra dia kaiba. Yawan nusa Kraiss param takbia bara, yawan Witin baku kabia, bara sin Witin ra kaikbia, Witin nahki pâli ba baku. ³Ya naha bila kaikanka brih ba kau naikara, Jisas ra klin takisa, witin selp aidukiara, Sin Witin klinba baku. ⁴Saurka tadi dauki uplika naniba sika, la apaia ba daukisa, kan saurka ba lika, la bila walras kaya ba. ⁵Man nani nusma Craiss ba param takan, saurka naniba sakaya dukiara. An witin ra saurka apu. ⁶Upla kum sin Witinra ba, saurka dauki ai kainara waras. Upla kum sin saurka tadi dauki ba, Witin ra ainakara wal kairas sa, an kakaira takras sa. ⁷Luhpi latwankira nani, upla kum sin ra yabrika mai tikbiara. La dauki uplika ba, kasaksa, sin Krasit kasak ba baku. ⁸Saurka daukiba, Setan uina sa, kan Setan sika ta krikan wina saurkaba daukisa. Ba mihta Gad luhpiaba param takm, Setan warka naniba sahukaya. ⁹Gâd wina aisubi takan naniba saurka daukras, kan Gad kan Gâd Pirit kaba witin walsa. Witin sip kaw saurka dauki waras, kan Gâd wina aisubi takan. ¹⁰Naku Gâd luhpia an Setan luhpia naniba, Kler takisa. Ya uplika diara kasak daukras ba, Gâd wina apia sa. Baku sin ya ai muhini ra latuan kaikras ba sin. ¹¹Naha taurkasa pas taura walramba, wan latwan kayasa pana pana. ¹²Sim Kin ba saurka wina kan, bara ai muyni ra ikanta baku kika apia. ¿Bara dia muni ikan? witin ai warka naniba saura kan, sakuna ai muhini warka naniba lika pain kan. ¹³Muyki an laickra nani, siran iupara wâl na mihta ai wahila ma sakbia kaka. ¹⁴Yawan nusa prura ba wina raya kaya ra, watawan ba. Ya uplika latuan kaikras ba, pruan kumsa. ¹⁵Yan uplika ai tahkiara laik apia kakiba, upla aikra kum sa. An mânan pain nusma rayakaya prisantka ba, upla aikra kumra sin apusa. ¹⁶Baha mihta yawan latuan lakaba kakaira sa, kan Jisas yawan dukiara ai rayaka yaban. Yawan sin wan muhini nani dukiara wan rayaka yabaya sa. ¹⁷Ya tasba dukia nani brîsi, ai muhini nit kaba kaiki ai kupia prakiba, ¿Nahki Gad lâtuanaka lakaba witin walsa wibia ki?. ¹⁸Luhpi latwankira nani, tûri wal, apia tuisam wal sapa latuankaiki kapara, sakuna daukankam wal an diara rait bakat. ¹⁹Nahara nú takisa, yawan ba rait sa, an sin wan kupia ba Witin ra sa. ²⁰Wan kupia mihta saurkira baku wankan wan dahra walisa, kaka Gad ba kâu tara sa diara su kakaira. ²¹Laituankira nani, wan kupia mihta saurkira baku, wankan wan dahra walras sa kaka, wan Gâd ra kasak lukan brisa. ²²Diara sut makabia kaka, Witin wina yawan brîbia. Kan laka bila kat wataukiba mihta, an sin Witin kupia laka dauki va mihta. ²³Bara naha sa witin laka suinba, balika yawan kasak lukan kaya sa, witin luhpia Jisas Craiss ninara, baku sin yawan pana pana wan latuan kaya, sin witin naha laka suin baku. ²⁴Gâd laka kat wapi uplikaba, Witin kat bara sa, bara Gâd sin uplikaba kat barsa. Baku yawan nûsa Witin yawanra sa, baha Piritka yawan walba mihta.

Chapter 4

¹Laituan kira nani, kasak lukpara spirit bânira, sakuna amân laki kaiks Dawan wina aula sapa, kan tasba na ailal Pal takan sa prapit kunin kira nani. ²Bahamna nahara tankam brima Dawan wina spirit ka ba, aisisa Jisas Krais ba upla natkara na tasbara, baha ba Dawan wina sa, ³sakuna ani spirit ka uplika Jisas Krais ba tnayara suisa kaka Dawan wina apia. Baha sika Dawan mapara spiritka (anti krais spiritka), man nani walram aulasa, sakuna pôt tasbara sa. ⁴Man nani lika Dawan dukiasma, luhpi laituankira, pura luramsa bamna, sakuna man wal ba kau tara sa, baha nani tasbara uplika nani ba wal. ⁵Witin nani ba lukras uplika, baha mihta, witin nani aisisaba tasba dukia ra baman an na tasba uplika ba mihta wan walras sa. ⁶Yawan lika Dawan dukiasa, ya Dawan kaiki uplika ba wan walisa. Sakuna Dawan wina apia nani ba wan walras. Nahara wan tanka brisa ya spirit pain brisa, an spirit kunin kira wal ba. ⁷Laituankira nani, kaisa latuan kaikaia pana pana, kan latuan laka ba lika Dawan wina sa, ya latuan laka briba aisubi takan Dawan wina, witin Dawan ba kaka ra sa. ⁸Ani uplika latuan laka apu ba Dawan kakaira apia sa, kan latuan lakaba Dawan winasa. ⁹Nahara Dawan latuanka laka va param wan marikan, blikan ai luhpia kumi man kan ba na tasbara, yawan ba raya kabia witib dukiara baman. ¹⁰Nahara sika yawan tanka brisa, yawan mihta pas Dawan ra latuan kaikan apia, sakuna witin mihta pas, yawan ra blikan ai luhpia kumi man kan ba wan saurka dukiara. ¹¹Laituankira nani, Dawan ba uba latuan wan kaikan, yawan sin pana pana latuan kaikaya sa. ¹²Upla kum sin kau, Dawan ba ai nakra wal kaikras. Sakuna latuan kaikbia kaka wan walkara, Dawan ba yawan walsa an ai latuanka laka ba aitani kat daukan kabia. ¹³Nahara nu takisa yawan Dawan asla iwiba Dawan sin yawan asla ba ka yawan ra ai Spiritka Hulikira wan kansa. ¹⁴Baku sin, yawan kaikan wan nakra ni an yawan witin witniska aisisa aisa ba ailuhpia blikan na tasba ra iwi uplika ba suaki sakaiya. ¹⁵Bahamna uni uplika aisabia Jisas ba kasak Dawan luhpia sa wibia kaka, Dawan ba witin wal asla sa, witin sin Dawan wal asla. ¹⁶Bahamna, yawan kasak lukisa Dawan ba latuan laka sa. Ani naha latuanka lakara iwiba kaka, Dawan wal iwisa, Dawan sin asla sa baha wal. ¹⁷Naha mita, wapni daukansa ai latuanka laka yawan nani wal baku mika wan kupia auya pâh kaya, lâ daukaya yua balbia taim, yawan lika na tasbara na wina witin ba wal asla kabia. ¹⁸Latuan lakara iwi ba lika sibrin apu sa, latuan laka aihwa ba mihta aut ra sakisa sibrin ba lika sin silakra baku sa, sakuna latuan laka ba mita diara sut wapni daukan sa. ¹⁹Yawan latuan kaikisa, kan Dawan pas taura latuan wan kaikan. ²⁰Upla kum wisa: "Dawanra latuan kaiksna", sakuna ai walkara watawi kaikisa kaka, baha lika kuninkira sa. Ani uplika ai muihni kaiki latuan kaikras kaka, Dawan ra latuan kaikbia apia, kan ai nakra kaikras Dawan ra. ²¹Muihki nani, naha lakana yawan brisa Dawan wina: Yâ, Dawan ra latuan kaiki kaka, ai muihnira sin latuan kaikaya sa.

Chapter 5

¹Yaya Jisas krais ra kasak lukuya ba, Dawan ra aisubi takan sa. Bamna yaya aisa ra latwan ba, latuan kaiksa baha Dawan wina aisabi tankan nanira sin. ²Dawan luhpia nani ra latuan kaikiba, ba wal nu takisa, Dawan ra latwan ba an ai laka bila kulki ba. ³Kan naha sika Dawan ra latwan kaikaya tanka ba; ai laka bila alki kulki ba. An ai laka bila ba wihra apia sa. ⁴Kan upla sut Dawan wina aisubi tankan ba tasba dukia nanira para luwisa. Naha sika yawan win ta kanka an pura luanka briba, naha tas bara wan kasaka lukan ka wal. ⁵Ya ba pura luwisa na tasbara? Witin ka ya kasak lukuya Jisas krais ba Dawan luhpia wiba. ⁶Witin sika li bara tala wina balan ba, baha sika Jisas krais, li baman apia, kana li an tala wina sin. ⁷Kan yuhpa sika witni yabiba. ⁸Spirit ba, li ba an talaba. Naha nan yumba ba aitani laki ba. ⁹Yawan waitna witniska bribia sin, kuna Dawan witnis ka ba kau torasa. Kan Dawan witniska sika naha ba, witin wankansa ai luhpia witniska dakiara. ¹⁰Ba nani sut Dawan luhpiara kasak luki ba witin nani witniska ba pat brisa. Baha nani kasak lukras mita Dawan ra kunin kira dauki sa, kan kasak lukras Dawan ai luhpia witnis ka dukiara yan ba. ¹¹Witin witniska airiba naba sika: Dawan sika rayaka ban kayara wankan ba an naha raya kara luhpiara. ¹²Baha uplika luhpiara briba raya ka brisa; ani aplika Dawan luhpia ra briras ba rayaka apusa. ¹³Maha nani dukua na manani ra albi mai wisna, kasak lakma lahma Dawan luhpia ninabara, man nani na dakma ragaka bankayara ba witin ra ba. ¹⁴Wala ba sika yawan wan kupia auya pah witin ra bri ba, kan, dia witin ra makabia ba ai kupia laka bakat, witin wan walisa. ¹⁵An yawan nusa witin wan walisa, diara sat ba wina makabia ba, nusa yawan dia makaban ba brisa. ¹⁶Upla kum kra aumuini ra kaikan saurka kam daukan kuna pruaia apia saurka kaka, pura sunaya sa, bara Dawan rayaka laka yabia, na ausuna na saurka daukan ba dukiara, kuna prara apia saurka, kan barsa prara saurka sin, yan wiran ba saurka dukiara sunaya. ¹⁷Watawi laka sut ba saurka sa; sakuna saurta kam barsa pruaia lahma lika apia. ¹⁸Yawan nusa yaya Dawan wina aisubi takan ba saurka yarasi bara Dawan wina aisubi takan uplikaba, Dawan mita saurka ba wina kaina kabisa an sip diara wan munras wan waihla ba. ¹⁹Yawan sika Dawan wina sa, bara tasba aiska ba lika wan waihla mita ta brisa. ²⁰Kuna yan nani nusa Dawan luhpia waitna ba balan an wankisa tanka briaya, ba wal sipkabia nu ta kaya ani ba rait ba. Bara yawan ba witin ra asla sa witin ka kasak ba, ai luhpia Jisas krais ra rayaka laka ban ba. ²¹Luhpia nani, mainkam kaiki bas aidal nani ba wina.

2 John

Chapter 1

¹Sarts almukka ba baku wina wisna wan laka wahbi sak kan mairka an luhpian nani sut ra, yan latuan kaikisna an yang baman apia, sakuna bah nani kasak ka laka rait na iwi nani mita sin. ²Ya wanra diura kasat baraba taka mita an ban kaiaia ban kabia yawan ai kuki. ³Kupia kumi laka ai kupia pitna laka, ai tinki ka laka yawana ni wal kabia Dawan aisa an Jisas Krais, Aisa luhpia kasat an latuan laka, kasat ra. ⁴Ula luhpiam nani kum kum wual pia una bara yabal kasat ra wuapisa; kasat kira yan nani bakusa na adar kana yan nani Aisa wina briri. ⁵Bara nanara laikia mamkabisna yawan pana, pana wan walkara latwan kaikaia, naha man ra ulbisna, la raya lika apia sa kuna baha sin laka yawan ta palira bri kata ba sika. ⁶Naha sika latuan laka yawana ni wapa yaisa ai laka bila nani ba kat. Naha sika la ulbn ba manan kaina piwa wina walram wisma ba manan baha laka bilara wapayasma. ⁷Kuninkira ailal naha tasba ra wataukisa, witi nani dahra aisa ras Jisas Krais ba wina ra balan ba. Naha sika kanin mamani ra ba an witin sika Krais mapa ra ba. ⁸Man nani aman pali kaiki bas, baku mihta warkkam mana tikma apia ba mihta, sakuna mamna aiska pali brima. ⁹Ani uplika Kraist smalkanka bri ras swisi ai kupia laka kat man taukiba witin lika Dawan luha pali sa. Kuna ani uplika Kraist smalkanka kat ba witin lika Aisa ba brisa an Lughia ba sin. ¹⁰Man ra upla kum aula bara na smalkanka mai kras kaka, man wamplara bripara an lakula daut para. ¹¹Ani uplika ra lamkula yabis makaka, warka saura nani ra ai ku ki kumis ma. ¹²Kau diura ailal ulbaya brisna kuna brinki apia sa waugtaia an pin sil wal. Kuna mani ra waya bila kaikisna an mani wal maiwan maiwan aisaya lukisna aipah kaya dukiara. ¹³Man lamkia luhpia nani wuahbi sakan ba lam kula mai blikisa.

3 John

Chapter 1

¹Almuka, laituankira Gayo. ²Laituankira taim bani man dukiamra puri sunisna, ramyakara pawanka tara brisma baku, baku wantsna winam saitkara painkama. ³Muihni wala nani balki man dukiamra turi yamni nani aisikan, yan yamni walri. ⁴naha lilika purara wala apusa, luhpilpia nani yabal yamnira impaki ba wal prakan taim. ⁵Laituankira, man klin kira taukisma uplikan sut warka nani daukisma tilara, ⁶witniskam shats mawanra aisan ba, yamni walansa. Witin nanira nara blikram ba yamni daukransa, an baku dawan wantsa, ⁷Nina ba tawan, witin nani tak balan, upla yamni apia wina diara kumi alkras. ⁸Yan nani witin nani ba wal aslaka kamna, wark yamni daukaia ba dukiara. ⁹Yan diara manas ulbi blikri shats ra, kuna, upla sût tilara, upla yamni apia Diófrete, wan briras kan. ¹⁰yan wamna kaka, kupia kraukamba ai warka yamni apia dauki ba dukiara, witin wan mapara turi yamni apia aisan. yan brinki apiasa, kan witin muihni wala nanira yamni briras kan. shats mawan wina kanbi autra sakisa. ¹¹laituankira; diara yamni apia nina bliki alki daukpara, pain ba alki dauks. ansa uplika yamni alki daukiba, Gad wina sa. Saura daukiba lika, Gad ra kau kakaira takras sa. ¹²Alsut ba dukiara Demetrio witnis yamni aisikan. Yannani sin kasak lukisna aisanka bara, an man nani sin nusma yan nani witniski ba, rait pali ba. ¹³Yan diara manis ulbaia brisna, kuna naku natkara mai ulbamna apia. ¹⁴Isti pali maikaikamna, pana pana wan mawan kaiki aisi kabia. ¹⁵Pri laka ba man nani wal kabia. pana nani mita audi mai blikisa, pana wala nanira nina maki audiki ba yas.

Jude

Chapter 1

¹Judas Jisas Krai wark ka dada ukra Jims, muihnika ba naha wauhkataia na ulban sa, Gád Aisa mihta ailatuanka ra yukuki brin Jisas lahma: ²Jisas Krai yamnika an prika laka latwanka laka ba ai banwan kabia. ³Laitwankira nani, uya pali brin aidaukikan baha suaki sakan laka ya wan nani bri ba dukiara man nanira ulbisna, lawi wan daukisa traí muni wan taura waiaasa kasak lukan ba wal wankansa la lukra nanira. ⁴Bamna upla tila nani, kunin lakani tilara dimansa baha nani ulbankara pat maisa pakansa, pat bankaiaba ai dukia bribia. ⁵Nanara kupiam kraukaia watsna, man nani aima kum prais sut tanka brika pram, Dawan ba upla nanira suaki sakan, upla kum kum itsip wina, baku sin kli sauhki tikan baha nani Dawan ra kasak lukras kan bara. ⁶Baku sin insal nanira sin ai taka bilaba alki briras kan silp ai adarka kat ai iwaika lulkan, Dawan bawi shinra manki brikan bankaiara mata, baku sin thimu tarara suin, la tara yua balbia kat. ⁷Baku sin Sodom Gomora baha lamara tawan kanba, baha insalka nani kahwan ba baku wina ba brinka ba buwi taskira dinkan baku sin baha nani klalara kahwan pauta klahwiba nata apu kabia. ⁸Baku sin naha yapi kakaira nani sin ai wina târaba bara sin taski laka daukisa. Bara Dawan lakaba maparasa baku sin lalukra nani maparasa. ⁹Bamna Ark insal Maikil, Musis wina tara ba briaia witin Sitán ra suira daukikira kan ba "¡Dawan lawi maidaukbia!". ¹⁰Sakuna naha uplika nani lika witin nani ai nakra kaikras ba dukiara saura aisisa. Ai sinskani tanka pliki kaiki ba lika sin daiwan nani sinska apuba bakusa, naha nani dukia naniba sauhki tikisa. ¹¹¡Baha nani alai kabia! Kan witin nani Kein yapi bamna, baku sin Balaam natkara ai mana briaiaikan. Witin aimahwakan witin nani Cori natka saura ba alkan bara tiwan. ¹²Naha nani sika lí munhta tangni ka yukuwan ra ba baku, lilia pya ra. Witin nani ba lilia takisa aisuira apu kira, witin nani baman pisa. Witin nani ba kasbrika liâpu baku sa, pasa mita brihwi ba baku. Witin naniba dus ma ai pya kat mâ sakras ba baku, dubil wal pruan sa, wakia wina daikan baku. ¹³Kabu rip ka krau ba baku sa, ûkata baku ai swira lakara. Slilma tânis tauki ba baku, witin nani lahma sika tihmu tara ba ban kaia ra swin sa. ¹⁴Enoc ba Adan kiamka 7 (sepm) kata, witin prapit bila aisan: "¡Kaiks!, Dawan ba aula sa tausin nani aikuki an aisuhnu ka tausin kira. ¹⁵Witin aula ba, lâ daukaia aula sa, tak sut purara. Dawan aula ba, saura dâdaukra ra wark ka ba pitka lâka daukaia, sturka aisara wihta, witin mâpara aisan nani ba sin. ¹⁶Nanhan uplika na brukwi aisasara, aiwina tawan kira, ai wina brinka saura nani man plikiba. Witin nani ba bin dauki, tara pulan lâkara man, upla nani painka man aisi sa diara yabia dukiara. ¹⁷Kuna mani, laitwan kira, kupian krauki bas, wan Dawan Jisas Kraist apastil ka nani win ba. ¹⁸Witin nani manan ra naku win: "Lâs pyara upla tara papul ra ailal kabia, ai wina brinka saura nani ba nina bliki". ¹⁹Nanhan uplika na tar baiwan lâka brih balsa; tasba lukan ka kat taukisa an Spirit Hulikira ba apu. ²⁰Kuna manani, laitwanwira, kasak kam lukan kara pâus, Spirit Hulikira ra puram suns. ²¹Dawan latwan ka lâkara îwi, aiwaki bas, kan Witin sika raia ban kaia lâka ba wantbia. ²²Kau kasak lukras nani ba ra pain muns. ²³Suakbi saks amaya nani uplika ba sin. Wala nanira pain kamba madiks lâ bakat. Wina tara taski ka praka ra alkan ba waihlam saks. ²⁴Gad kumi baman bara swaki wan sasakra la, karmka brisa main maikaikia kauhmara sia, Witin aima wan pranakira maik ka buma taski apu liliakira ²⁵Jisas Krai bak yawan wan Dawan Gad suaki wan sasakra mayunra sa, kahnika sa kulkanka sa, taim banisa naminit, an naikara bankaiara. Amín.